

495-91084

ค 1497

จ.2

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

ฉวีวรรณ ไททอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

-1116086

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
ฉวีวรรณ ไททอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม 2540

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 86 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 43 คน กลุ่มควบคุม 43 คน ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดสอบกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกันในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t - test for Independent Groups ในรูป Difference Scores และ t - test for Dependent Groups

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หลังการทดลอง แตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู หลังการทดลอง แตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA III STUDENTS' READING COMPREHENSION
AND INTEREST IN METHODS OF TEACHING THAI THROUGH THE PANORAMA
TECHNIQUE AND THE METHOD IN THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

CHAVEEWAN THAITONG

Presented in partail fulfillment of the requirements of the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purpose of this study was to compare the reading comprehension and the interest in methods of teaching Thai of Mathayom Suksa III students through the PANORAMA technique and the method in the teacher's manual.

The samples were eighty-six Mathayom Suksa III students of Mathayom Trakarnphuetphon School, Trakarnphuetphon District, Ubonratchathane Province during the first semester of the 1996 academic year. They were divided into two groups (i.e. the experimental and control groups). Each group had got 43 students. The experimental group was taught through the PANORAMA technique while the control group was taught through the method in the teacher's manual. Each group was taught in the same contents for 16 periods (i.e. 50 minutes per period). The study was based on "randomized control-group pretest-posttest design."

The reading comprehension test and the questionnaire of interest in methods of teaching Thai were used in this study. The t-test independent group in the form of difference score and t-test dependent group were used to analyze the data.

Findings of the study were as follows:

1. The reading comprehension of the experimental group and the control group was significantly different at the 0.01 level.
2. The interest in method of teaching Thai of the experimental group and the control group was significantly different at the 0.01 level.
3. The reading comprehension of the experimental group on the posttest and the pretest was significantly different at the 0.01 level.

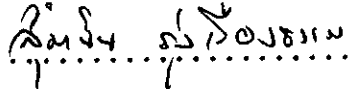
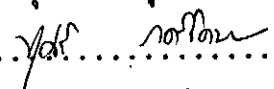
4. The interest in method of teaching Thai of the experimental group on the posttest and pretest was significantly different at the 0.01 level.

5. The reading Comprehension of the control group on the posttest and the pretest was significantly different at the 0.01 level.

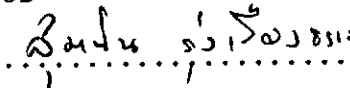
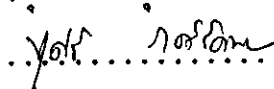
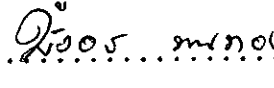
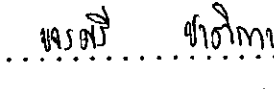
6. The interest in method of teaching Thai of the control group on the posttest and pretest was significantly different at the 0.01 level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

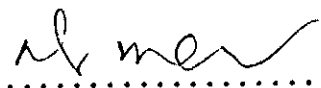
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(ผศ.สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)
..........กรรมการ
(รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ผศ.สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)
..........กรรมการ
(รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.บังอร พานทอง)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ.จรรยา ชชาติกานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๘ ..เดือน ..ตุลาคม...พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์
กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.บังอร พานทอง และอาจารย์จรศรี ขาดิกานนท์
กรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างยิ่ง ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล รองศาสตราจารย์
ดร.สุนันท์ สลโกสม รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์ และขอขอบพระคุณอาจารย์ผาณิต
วิไลสูงเนิน ที่ได้กรุณาตรวจเครื่องมือการวิจัย ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะในการทำเครื่องมือการวิจัย
จนถูกต้องสมบูรณ์ นับเป็นข้อแนะนำและเป็นความรู้ที่ผู้วิจัยได้รับจากท่านดังกล่าว ซึ่งทำให้
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พิศศรี กมลเวช ที่ได้
ให้ความเมตตา ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตระการพืชผล ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
อาจารย์ภาวิณี ศรีสวัสดิ์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย อาจารย์ลำเพลิน พรหมสุพรรณ
ผู้สอนรายวิชา ท 021 ร่วมกับผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์จริยวดี พรหมรัตน์ อาจารย์พูลศักดิ์
ตุลละวิภาค และครู - อาจารย์อีกหลายท่านที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านวิชาการที่ถูกต้อง
ซึ่งนับเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยของผู้วิจัยอย่างยิ่ง ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมตระการพืชผลอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2540
ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องสักการะพระคุณ
ของบิดา - มารดา และขอน้อมรำลึกถึงครู - อาจารย์ ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่
ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ฉวีวรรณ ไททอง

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน	14
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ	17
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ	26
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA	35
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามแนวคู่มือของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	47
	สมมุติฐานในการวิจัย	53
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	54
	การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล	64
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	77
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	77
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	80
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก	99
ภาคผนวก ข	236
ภาคผนวก ค	261
ภาคผนวก ง	270
ประวัติย่อของผู้วิจัย	280

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	63
2	ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	71
3	ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	72
4	ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียน กับหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง	73
5	ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียน กับหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง	74
6	ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียน กับหลังการเรียนของกลุ่มควบคุม	75
7	ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียน กับหลังการเรียนของกลุ่มควบคุม	76

ภูมิหลัง

①

ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้สื่อความหมาย ทำให้รับรู้ถึงความต้องการ เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนใช้สร้างความสัมพันธ์และใช้เพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์/ทักษะทางภาษาแบ่งตามลักษณะการใช้เป็น 4 ประการ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในสี่ทักษะนี้ ทักษะการอ่านนับว่าสำคัญมาก เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ในสภาพสังคมปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้บันทึกไว้ในสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ นิตยสารหรือจุลสาร ผู้ที่จะสามารถพัฒนาตนให้เป็นคนฉลาดทันต่อความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าเหล่านี้ได้ จึงต้องอ่านเพื่อนำเอาความรู้ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทุกด้านแก่ตน สุขุม เจริญทรัพย์ (2530 : 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ การอ่านนอกจากจะทำให้ได้รับความรู้แล้วยังช่วยให้มีความสุข และความเพลิดเพลินอีกด้วย นักปราชญ์ นักการศึกษาตลอดจนผู้รู้ทั้งหลายท่าน ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญสำหรับทุกคน ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงกำหนดจุดประสงค์รวม วิชาภาษาไทยในเรื่องของการอ่านไว้ 4 ข้อ จาก 7 ข้อ และยังกำหนดให้วิชาเลือกที่เป็นวิชาอ่านโดยตรง ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอีกหลายวิชา เพื่อส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน รวมทั้งกำหนดหนังสืออ่านนอกเวลาในระดับชั้นต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนอีกด้วย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรได้กำหนดวิชาเลือก ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ไว้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างกว้างขวาง ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน รู้จักหลักในการพิจารณาหนังสือรวมทั้งให้นักเรียนได้รับการซ่อมเสริมในทางการอ่านตลอดจนให้เกิดความเพลิดเพลินในการอ่านอีกด้วย

แม้ว่าการอ่านจะมีความสำคัญ และจำเป็นดังกล่าวก็นับว่าดีแล้ว แต่ถ้าผู้อ่านอ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน การอ่านนั้นก็ล้มเหลว มีผู้ให้ความหมายของ

การอ่านไว้อย่าง ๗ กัน แต่เน้นสิ่งเดียวกันคือ ความเข้าใจในการอ่าน (ศิริรัตน์ นิละคุปต์. 2536 : 15) ดังนั้นเมื่อครูจะสอนอ่าน เป้าหมายหลักของการสอนอ่านก็คือ สอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน- เพราะการอ่านไม่ได้หมายถึงการที่ผู้อ่านออกเสียงคำได้เท่านั้น แต่ต้องเข้าใจสิ่งที่อ่านอีกด้วย ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2536 : 30) กล่าวถึงการอ่านที่มีประสิทธิภาพว่า เป็นการอ่านเพื่อเข้าใจข้อความที่อ่าน ดังนั้นการอ่านจะเกิดประโยชน์กับนักเรียนก็ต่อเมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านและจะสามารถพัฒนาการอ่านในขั้นที่สูงขึ้นไปได้

การสอนทักษะอ่านในระดับมัธยมศึกษายังไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร เพราะว่า ปัญหาการอ่านของนักเรียนส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจ ติความหมายของคำผิด เมื่อพบคำที่มีลักษณะคล้ายกันมักสับสน เก็บใจความ และจับประเด็นของเรื่องที่ตนอ่านไม่ได้ จึงต้องอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ทำให้อ่านช้า เสียเวลาในการอ่านมากกว่าปกติ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช. 2527 : 129 - 130) จากการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย พบว่า นักเรียนอ่านภาษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นักเรียนไม่สามารถตีความ และลงสรุปเรื่องต่าง ๆ ได้ถูกต้อง (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2531 : 63) ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 ถึงปีการศึกษา 2531 ในระดับประเทศของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า คะแนนกลุ่มทักษะภาษาไทยด้านการอ่านในใจอยู่ในเกณฑ์ต่ำสุดทุกปี (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 119) ซึ่งแสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่อ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องราว การอ่านเพื่อความเข้าใจประสบความสำเร็จต่ำ ซึ่งจะส่งผลต่อนักเรียนที่เข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วย จากการประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2531 เขตการศึกษา 10 ครั้งล่าสุด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านความสามารถในการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีจังหวัดใดได้คะแนนเฉลี่ยเกินครึ่งของคะแนนเต็ม (รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. 2531 : 31) ในปีการศึกษา 2536 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยสุ่มจากนักเรียนทั่วประเทศทุกสังกัดเพื่อประเมินความสามารถในการรับสาร และส่งสารได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยข้อสอบวัดความคิด (Cognitive Domain) สรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายเขต นักเรียนในเขตการศึกษา 1,

2, 6, 7, 9, 10 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ (เอกสารหมายเลข 5 สรุปสภาพการ
ใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย และการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา
ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ. 2539 : 6)

จากปัญหาดังกล่าว ทักษะการอ่านของนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข
โดยฝึกฝนให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน เพราะทักษะการอ่านสามารถปรับปรุง และ
ฝึกฝนให้ดีขึ้นได้ ถ้าครูใช้วิธีจัดกิจกรรม ใช้วิธีสอนที่เหมาะสมและน่าสนใจ เพื่อช่วยพัฒนา
การอ่านและเพื่อชักจูงให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน มีผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและ
นักการศึกษาหลายท่าน ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้คิดค้นเทคนิค วิธีการสอนและการจัด
กิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาคำอ่านของนักเรียนไว้หลายวิธี ผู้วิจัยเห็นว่า มีเทคนิคการสอนอ่าน
รูปแบบหนึ่งซึ่งจะช่วยส่งเสริมความเข้าใจและความสนใจของนักเรียนได้ดี คือ วิธีการสอนโดย
ใช้เทคนิค PANORAMA เพราะมีระบบขั้นตอนที่ครูและนักเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมร่วมกัน
กล่าวคือ มีขั้นเตรียม ขั้นอ่านและขั้นสรุป ในขั้นเตรียมจะเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน
ตลอดจนอภิปรายเพื่อกำหนดคำถามพร้อมทั้งวางแผนปรับความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับ
จุดมุ่งหมายและเหมาะสมกับความยากง่ายของเรื่องที่อ่าน ในขั้นอ่าน จะเริ่มจากการสำรวจ
สิ่งที่อ่านก่อน เมื่ออ่านต้องคิดตามแล้วพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นลงมือจดบันทึกสิ่งที่อ่าน
ส่วนในขั้นสรุป จะมีการทบทวนความจำจากการบันทึกพร้อมทั้งอภิปรายเพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน
ในแต่ละขั้นตอนครูจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือและแก้ไขข้อบกพร่องตลอดเวลา ซึ่งเป็นการชี้แนะ
นักเรียนให้เกิดความเข้าใจในการอ่านด้วยตนเองอย่างเป็นลำดับ และด้วยวิธีการเช่นนี้จะทำ
ให้นักเรียนเกิดความสนใจตามขั้นตอนการสอนด้วยเหตุผลที่ว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นการ
กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม เกิดความต้องการ การตอบคำถามและการคิดตามโดยโยง
ประสบการณ์เดิมนั้น นักเรียนจะใจจดใจจ่อและมุ่งมั่นที่จะค้นหาคำตอบจากสิ่งที่อ่าน ส่วนการ
ชี้แนะและการช่วยเหลือของครูทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่าน นักเรียนจะเกิดความ
พึงพอใจ การอภิปรายและสรุปเรื่องราวที่อ่านในขั้นการประเมินผลนั้น นักเรียนจะได้ทราบ
ผลการเรียนของตนทำให้เกิดความกระตือรือร้น รวมถึงการที่นักเรียนทำกิจกรรมตามขั้นตอน
การอ่านด้วยตนเองเช่นนี้ ล้วนเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจทั้งสิ้น

ผลงานวิจัยของ รัชนิดา รัชนีลัดดาจิต (2533 : 79) ที่นำเทคนิค PANORAMA
มาทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการอ่านเร็วสูงขึ้น นอกจากนี้ ผาณิตก์ วิไลสูงเนิน (2538 : 83 - 84) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลงานวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยเทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA สูงกว่าคะแนนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู จะเห็นได้ว่าผลงานวิจัยดังกล่าวนี้ ล้วนส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ด้วยเทคนิค PANORAMA ส่วนผลงานวิจัยของอจจรา จารุจินดา (2536 : 33 - 34) ซึ่งเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA และวิธี PANORMA นั้นพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA มีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี PANORAMA

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคาดว่า เทคนิค PANORAMA จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะเป็นแนวทางในการสอนอ่านให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านและมีความสนใจในกิจกรรมการสอนอ่าน ผู้วิจัยจึงได้นำเทคนิคการสอนอ่านแบบ PANORAMA มาใช้สอนอ่านในรายวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) โดยเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามคู่มือครู เพื่อดูผลของความเข้าใจและความสนใจในวิธีสอนอ่านของทั้งสองกลุ่มต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

4. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนรู้กับ หลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

5. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนรู้กับ หลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

6. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนรู้กับ หลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบผลการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาไทยได้เลือกใช้เทคนิคการสอนอ่าน มาใช้สอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอดงระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียนวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 130 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอดงระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียนวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 43 คน

1.2.1 กลุ่มทดลอง ใช้การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

1.2.2 กลุ่มควบคุม ใช้การสอนอ่านตามคู่มือครู

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอน ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1.1 การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

2.1.2 การสอนอ่านตามคู่มือครู

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

2.2.2 ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

3. เนื้อหาที่นำมาทดลอง ใช้เนื้อเรื่องหรือข้อความที่คัดมาจากวารสารและนิตยสารที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ที่กำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือประเภทสารคดี บันทึกคดีและคำประพันธ์ ซึ่งมีความยากง่ายและเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. เวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลาในการทดลองสอนกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที รวมเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หมายถึง การสอนอ่านอย่างมีระบบ โดยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมอย่างกว้างก่อนแล้วจึงแยกแยะไปสู่รายละเอียด ครูและนักเรียนจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามลำดับขั้น ครูคอยชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่าน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดเทคนิคการสอนอ่าน PANORAMA ตามหลักของ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียม (Preparation Stage) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้และวางแนวทางในการปฏิบัติตามลำดับคือ

1.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose)

ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านร่วมกัน โดยตอบคำถามที่ว่า "อ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร"

1.1.2 การปรับความเร็ว (A = Adaptation rate to material)

ครูชี้แนะวิธีอ่านด้วยความเร็วที่แตกต่างกันโดยยึดหยุ่นตามลักษณะของเรื่องที่อ่านและตามจุดมุ่งหมายของการอ่านที่ได้กำหนดไว้

1.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose question)

ครูและนักเรียนอภิปรายเพื่อร่วมกันกำหนดคำถามซึ่งครอบคลุม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.2 ขั้นอ่าน (Intermediate Stage) เป็นขั้นที่นักเรียนลงมืออ่านอย่าง พิจารณาไตร่ตรอง จนเกิดความเข้าใจ เพื่อสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านให้ถูกต้อง มีแนวปฏิบัติ ตามขั้นตอนการอ่านคือ

1.2.1 การสำรวจ (O = Overview)

ครูให้นักเรียนเริ่มการอ่านจากการสำรวจสิ่งที่จะอ่านอย่าง คร่าว ๆ เช่น เป็นเรื่องประเภทใด ใครแต่ง หัวข้อเรื่อง บทสรุป ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิดของ ผู้แต่ง

1.2.2 การติดตาม (R = Read and relate)

นักเรียนอ่านโดยพยายามเชื่อมโยงความคิดเพื่อตอบคำถาม ที่ตั้งไว้ และอาศัยประสบการณ์เดิมของตนช่วยให้เข้าใจดียิ่งขึ้น

1.2.3 การจดบันทึก (A = Annotate)

นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในสมุด หรือขีดเส้นใต้ใจความ สำคัญของข้อความที่อ่าน รวมทั้งสรุปย่อเรื่องที่อ่านเพื่อช่วยความจำและ เน้นย้ำความเข้าใจ

1.3 ขั้นสรุป (Concluding Stage) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของ นักเรียน โดยปฏิบัติ ดังนี้

1.3.1 การจำ (M = Memmorize)

ครูให้นักเรียนนำข้อความที่จดบันทึกมาทบทวนความจำและ แยกแยะส่วนสำคัญให้เป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการนำมาทบทวนใหม่เมื่อต้องการ

1.3.2 การประเมินผล (A = Assess)

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน เพื่อเป็นการ เน้นและประเมินผลตนเองว่าอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ อ่านแล้วสามารถ สรุปความ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ดีความและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ หรือไม่ วิธีการประเมินผล อาจให้ทำแบบฝึกหัด ให้ตอบคำถาม ตรวจสอบบันทึกย่อ ตามความ เหมาะสมและตามชนิดของเรื่องที่อ่าน

ทุกขั้นตอนการอ่านครูและนักเรียนจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมร่วมกัน เมื่อนักเรียนลงมือปฏิบัติ ครูจะคอยสังเกตและชี้แนะข้อบกพร่อง ส่วนในขั้นตอนการสรุปครูจะเป็นผู้ดำเนินการสรุปหลังจากอภิปรายร่วมกันกับนักเรียนแล้ว เพื่อเป็นการเน้นย้ำความเข้าใจและให้นักเรียนได้ประเมินผลตนเองจากการสรุป

2. การสอนอ่านตามคู่มือครู หมายถึง การสอนอ่านโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มควบคุม ตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งยึดแนวแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจจะใช้วิธีบรรยาย อธิบาย อภิปราย ชักถาม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม มีลำดับขั้นตอนการสอน ดังนี้

2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นการสร้างความสนใจให้เกิดกับผู้เรียนก่อนการเรียน ครูอาจสร้างความสนใจจากการสนทนา ชักถาม หรือใช้วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อสร้างความสนใจ

2.2 ขั้นสอน

2.2.1 แจกจุดประสงค์ โดยบอกให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถสรุปความ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ดีความและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ในแต่ละคาบเรียน

2.2.2 ทบทวนความรู้เดิม เป็นการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่ จากความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ อาจทบทวนคำศัพท์หรืออธิบายโครงสร้างของเรื่องที่เคยอ่านมาแล้ว

2.2.3 เสนอบทเรียนใหม่ โดยใช้สื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจประกอบการอธิบาย

2.2.4 ให้แนวการเรียนรู้ เป็นการบอกแนวทางการอ่าน เช่น ชี้แนววิธีการอ่านในใจเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

2.2.5 ขั้นการปฏิบัติ ฝึกให้นักเรียนอ่านในใจตามแนวที่บอกเป็นการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน แล้วตอบคำถามในแบบฝึกหัด หรือตอบคำถามด้วยวาจา

2.2.6 แจกผลการปฏิบัติ เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ

2.2.7 ประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการวัดผลการอ่านของนักเรียนจากการตรวจแบบฝึกหัด จ การตอบคำถาม หรือจากการสังเกต

2.3 ขั้นสรุป

เป็นขั้นที่ส่งเสริมความมั่นใจและการถ่ายโอน โดยสรุปย้ำบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว อาจให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ศึกษาเพิ่มเติม

3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความรู้ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ด้านการจับใจความสำคัญ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ดีความ แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ความเข้าใจในการอ่านนี้ จะวัดจากข้อคำถามที่นักเรียนตอบถูกจากการทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองหาคุณภาพแล้ว

4. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกรู้สีกพอใจ กระตือรือร้น เอาใจใส่และตั้งใจที่จะร่วมกิจกรรมของนักเรียนที่มีต่อการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA และการสอนอ่านตามคู่มือครู วัดได้จากแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองหาคุณภาพแล้ว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

แฮริส และสมิท (Harris and Smith. 1976 : 14) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อความหมาย ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนตามลักษณะการเขียนของแต่ละบุคคล ผู้อ่านจะพยายามอ่านเอาความหมายจากการเขียนนั้น

ศิริรัตน์ นิละคุปต์ (2536 : 15) ได้สรุปความหมายของการอ่านจากผู้เชี่ยวชาญการอ่านหลาย ๆ ท่าน ซึ่งให้ความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน แต่เน้นสิ่งเดียวกันคือการแปลความหมายจากตัวอักษรเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2536 : 9) ได้รวบรวมความหมายของการอ่านจากผู้รู้ทั้งทางด้านการศึกษาและจิตวิทยาแล้วนิยามความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียน และผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่าน คือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความที่อ่านได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการคือ ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ความสามารถทางด้านภาษา เป็นต้น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 900) ได้ให้ความหมายของคำว่าอ่านไว้ว่า อ่าน หมายถึง การออกเสียงตามตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาให้เข้าใจ

ชุตินา สัจจาเนท (2523 : 58) ได้ให้ความหมายว่า การอ่านเป็นกระบวนการ ในการค้นหาความหมายของเครื่องหมาย และสัญลักษณ์ ซึ่งไม่เป็นแต่เพียงสัญลักษณ์ของ ตัวอักษรเท่านั้น อาจตีความหมายได้ด้วย การอ่านเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ที่ผู้อ่านตอบสนอง ประสพการณ์ของผู้เขียน โดยใช้ประสพการณ์ของผู้อ่านไปเปรียบเทียบกับสื่อดคล้องกับ ประสพการณ์ของผู้เขียนที่ถ่ายทอดออกมาเป็นสาร ทำให้ผู้อ่านรับสารได้ถูกต้อง

จากความหมายของการอ่านที่ผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายไว้ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านแปลความหมายจากตัวอักษร ให้เกิดเป็นความเข้าใจ ในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ โดยอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างอื่นจะทำให้การแปลความหมายนั้น ถูกต้อง เกิดความรู้ความคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน

ทวี บุตรราช (2535 : 34) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่าน เป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ เพราะกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกอย่างร้อยละ 80 ถึง 90 ต้องอาศัยการอ่าน จึงนับว่าการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ การเรียนทุกวิชาต้องอาศัยการอ่านเข้าช่วย ถ้าหากผู้อ่านมีทักษะการอ่านที่ดี การเรียนวิชา ต่าง ๆ ย่อมประสบความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การอ่านยังก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินบันเทิงใจได้อีกด้วย

ภาวิตา สัมมาสติ (2536 : 41) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนเราให้เจริญก้าวหน้าขึ้น สิ่งแรกคือ ต้องขจัดความไม่รู้หนังสือให้ได้ และทางหนึ่งที่จะอำนวยความสะดวกและบังเกิดผลดีเป็นที่ประจักษ์ แก่ทุกคนเป็นอย่างดีนั้นก็คือ การศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการหรือจาก "การอ่าน"

จินตนา ใบกาชฎี (2536 : 19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านหนังสือไว้ว่า การอ่านหนังสือมีประโยชน์มากมายดังนักปราชญ์ราชบัณฑิตทั้งในประเทศ และนอกประเทศ ได้กล่าวไว้ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันไว้ดังนี้

1. การอ่านทำให้ได้เนื้อหาสาระของความรู้มากกว่า ลึกกว่า กระจ่างกว่า และย้อนกลับมาอ่านได้หลายครั้งกว่าการหาความรู้ด้วยวิธีฟังหรือดู
2. การอ่านไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนัดตัวไปไหนมาไหนได้สะดวก สบาย สามารถเก็บรักษาดูแลให้คงสภาพดีได้ด้วยวิธีง่าย ๆ ไม่สิ้นเปลือง

3. การอ่านช่วยฝึกจินตนาการ ฝึกสมอง และสมาธิได้ดี
4. การอ่านนี้ ผู้อ่านจะเป็นผู้กำหนดด้วยตนเอง เช่น อ่านอย่างละเอียด พินิจพิจารณา อ่านกวาดสายตาเพื่อเก็บความคร่าว ๆ อ่านข้าม อ่านทุกตัวอักษร เป็นต้น
5. การอ่านหนังสือสามารถทำได้อย่างกว้างขวาง และหลากหลาย เพราะราคาหนังสือถูกเมื่อเทียบกับสื่ออื่น ๆ ดังนั้นเมื่ออ่านได้มากทฤษฎีของผู้อ่านก็จะกว้างขวางไปตามแนวคิดของผู้เขียนด้วย
6. การอ่านสามารถสร้างทฤษฎีส่วนตัวของผู้อ่าน การที่หนังสือมีหลายแนวคิดแตกต่างกัน ทำให้ผู้อ่านต้องพินิจพิจารณา และต้องใช้วิจารณญาณของตนเองเข้าตัดสินว่าจะเชื่อหรือไม่ จึงทำให้เกิดทฤษฎีของตนเองขึ้นมา

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านหนังสือของแต่ละคนนั้น มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้หลายท่านดังนี้

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 15) แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 อย่างคือ

1. อ่านเพื่อความเข้าใจคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียด และจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามเรื่องที่อ่าน
6. อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน

จินตนา ใบกาชุยี (2536 : 20 - 24) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ และทฤษฎีที่กว้างขวาง โลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งข่าวสาร การที่จะรับฟังอาจารย์สอนแต่ในชั้นเรียนหรือเฉพาะหนังสือเรียนนั้น ย่อมขาดโอกาสที่จะเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่อย่างมากมาย การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสารต่าง ๆ จะก่อให้เกิดทฤษฎีที่กว้างขวาง และลุ่มลึกต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก

2. การอ่านเพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง ในการปฏิบัติงานนั้นวิชาความรู้ที่เรียนมาจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้บางส่วนเท่านั้น ความรู้ นอกเหนือจากนี้จำเป็นต้องศึกษา และค้นคว้าอ่านเพิ่มเติมจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อให้ทันกับวิทยาการที่รุดหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

3. การอ่านเพื่อพัฒนาสมองและสติปัญญา การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาประเทืองสติปัญญา ช่วยทำให้สมองต้องคิด สมองจึงมีการพัฒนาในด้านสติปัญญาอยู่ตลอดเวลา การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ ทำให้คนฉลาด ไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือเหยื่อของคนได้ง่าย

4. การอ่านเพื่อความบันเทิงหรือการพักผ่อน หนังสือประเภท บันเทิงคดี มีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้พักผ่อน เกิดความเพลิดเพลินและรู้สึกบันเทิงเรีงรมย์ในจิตใจ

สำหรับการอ่านในระดับมัธยมศึกษาชั้น กระทั่งวงศักราชการ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนอ่านไว้ว่า ผลิให้ผู้อ่านคิดหาเหตุผล พิจารณาตัดสินข้อความ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน สรุปเรื่องและประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

จากการรวบรวมจุดมุ่งหมายของการอ่านที่มีผู้กล่าวไว้หลายท่านนี้ จะเห็นว่า
จุดมุ่งหมายในการอ่านย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการ และความสนใจของแต่ละบุคคลว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร มีจุดมุ่งหมายในการอ่านอย่างไร และนำความรู้จากการอ่านนั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงไร

จุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน

เพียร์สัน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537 : 3 - 4 ; อ้างอิงมาจาก Pearson. n.d.) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการสอนอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. มุ่งพัฒนาศัพท์ใหม่ ๆ โดยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้อย่างถูกต้องในการสอนคำศัพท์ควรเริ่มสอนคำที่อยู่ใกล้เคียงไปหาคำที่อยู่ไกลตัว และสอนคำที่เป็นรูปธรรมที่นักเรียนมองเห็น และสามารถจับต้องได้ก่อน แล้วจึงสอนคำที่เป็นนามธรรมตามลำดับ

2. มุ่งให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. มุ่งให้นักเรียนนำเหตุการณ์ เรื่องราว คติ ตลอดจนประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนพิจารณาตัดสินเนื้อเรื่องที่อ่านว่าถูกต้องหรือไม่

จุดมุ่งหมายของการอ่านในรายวิชา ท 021

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านในรายวิชา ท 021 ไว้ว่า ให้รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่ควรอ่าน

ให้มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน รู้จักหลักพิจารณาหนังสือ สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและให้มีความเพลิดเพลินในการอ่าน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน มีผู้ให้ความหมายของความเข้าใจไว้หลายท่าน ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2520 : 134) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นความสามารถในการผสมผสานแล้วขยายความรู้ ความเข้าใจได้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติหลายประการดังต่อไปนี้

1. รู้ความหมาย และรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
2. รู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้น ของความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทางองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาแล้ว ก็สามารถอธิบายได้

นอกจากจะได้ให้ความหมายของความเข้าใจแล้ว ชวาล แพรัตกุล ยังอธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า ความเข้าใจนี้สามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม 3 ประการ ดังนี้

1. การแปลความ คือ สามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยแปลลักษณะและนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้อง และใช้ได้ดีสำหรับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ

2. การตีความ คือ ความสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างชั้นส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถนำมากล่าวอีกนัยหนึ่งได้

3. การขยายความ คือ ความสามารถขยายความหมายตามนัยของเรื่องนั้นให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมได้

ทิงเกอร์ (Tinker. 1952 : 15) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า ความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด ความเข้าใจแจ่มแจ้งเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอแก่การที่จะรวมความคิดในสิ่งที่อ่านมาได้ ฉะนั้นความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อกระบวนการอ่าน

แลปป์ และฟลัด (Lapp and Flood. 1983 : 161) แสดงความเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่า หากความเข้าใจไม่เกิดขึ้น การอ่านก็ไม่เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน

เพราะการอ่าน คือ ความเข้าใจ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีที่ครูผู้สอนจะต้องทราบองค์ประกอบพื้นฐานบางประการของการอ่าน เพื่อจะได้ฝึกให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ถูกต้อง

บอนด์ และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1975 : 235) กล่าวว่า
ความสามารถในการอ่านจะต้องอาศัยพื้นฐานความเข้าใจในด้านต่อไปนี้คือ

1. การเข้าใจความหมายของคำ ถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่าน ถ้านักเรียนรู้ความหมายของคำไม่เพียงพอ นักเรียนจะไม่สามารถเข้าใจอนุเจต (Paragraph) และไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้
2. การเข้าใจความหมายของหน่วยความคิด นักเรียนจะเข้าใจความหมายของกลุ่มคำได้ก็ต่อเมื่อ นักเรียนรู้จักอ่านเป็นหน่วยความคิด การอ่านทีละคำจะไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ
3. การเข้าใจประโยค เมื่อนักเรียนเข้าใจความหมายของคำ และรู้จักอ่านเป็นหน่วยความคิดแล้ว นักเรียนจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและกลุ่มคำในประโยคด้วย
4. การเข้าใจอนุเจต นักเรียนจะเข้าใจอนุเจตได้ก็ต่อเมื่อ มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในอนุเจต หากนักเรียนขาดความสามารถในด้านนี้ นักเรียนจะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านได้
5. การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจต หรือการเข้าใจเนื้อความทั้งหมด คือ ต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญในแต่ละตอน ๆ ก็จะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ทั้งหมด

ดิลเนอร์ และอลสัน (Dillner and Olson. 1977 : 68) อธิบายว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น นอกจากการแปลความ การตีความ การขยายความ การจับใจความสำคัญแล้ว นักเรียนหรือผู้อ่านควรมีความสามารถในการสรุปความด้วย ซึ่งหมายถึง การที่ผู้อ่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงที่ผู้เขียนกล่าวไว้อย่างชัดเจน และจากความหมายที่ซ่อนอยู่ในข้อความที่อ่าน รวมทั้งผู้อ่านจะต้องรู้ว่า ข้อเท็จจริงใดในข้อความที่มีส่วนช่วยให้เกิดการสรุปที่ถูกต้อง

ทรงพันธ์ วรรณมาศ (2524 : 2 - 3) ให้ความเห็นไว้ว่า การอ่านที่จะเข้าใจและจับใจความได้นั้น ต้องมาจากการอ่านให้เกิดทักษะ 5 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 อ่านออก เป็นหลักการอ่านเบื้องต้นตั้งแต่วัยเด็ก เริ่มหัดอ่าน ก็จะต้องอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 อ่านคล่อง หมายถึง การอ่านในใจซึ่งเป็นการอ่านขั้นสูง เพราะเมื่ออ่านออกเสียงเกิดความชำนาญแล้ว การอ่านในใจก็จะตามมา การอ่านประเภทนี้จะต้องกินเวลาในการอ่านสั้น

ขั้นที่ 3 อ่านเข้าใจเรื่อง ได้แก่ การอ่านแล้วได้รับความรู้ใหม่

ขั้นที่ 4 อ่านแยกแยะชนิดของข้อความได้ โดยเฉพาะข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและข้อความแสดงอารมณ์

ขั้นที่ 5 อ่านแล้วตีความหรือวินิจฉัยสารได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่จำเป็นมากในการอ่านหนังสือ ซึ่งผู้อ่านจะต้องเข้าใจว่า ผู้เขียนได้ส่งสารอะไรมาให้ผู้อ่านบ้าง โดยผู้อ่านต้องพิจารณาเอง

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ดอลแมน และคนอื่น ๆ (Dallman and others. 1974 : 166) ได้จำแนกระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง หมายถึง ความเข้าใจเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ คือ ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ แปลความ จากเรื่องที่อ่านได้
3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า คือ ความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่อ่านมาโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ของการอ่านพิจารณาตัดสินว่า ข้อสรุปของผู้เขียนถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2518 : 35) จำแนกระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับคือ

1. การอ่านเอาเรื่อง เป็นระดับการอ่านหนังสือออก อ่านแล้วรู้ว่าเป็นเรื่องอะไรเกี่ยวกับใคร ผู้อ่านระดับนี้ใช้ความจำเป็นส่วนใหญ่
2. การอ่านระดับแปลความ ตีความ ขยายความ ในระดับนี้ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่อง คือ ต้องจำเรื่องแล้วสามารถแปลความ ขยายความ เป็นระดับความเข้าใจที่สูงกว่าการอ่านเอาเรื่อง

3. การอ่านขั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้สติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านระดับอ่านเอาเรื่อง แปลความ ตีความ ขยายความเป็นพื้นฐานเสียก่อน ต่อจากนั้นต้องอาศัยประสบการณ์ ความสามารถในการวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ประเมินค่า มาช่วยในการตัดสินใจจรรยาบรรณที่ได้อ่านอีกต่อหนึ่ง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจหรือเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านนั้น แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมเป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาที่สำคัญของข้อความหรือเรื่อง เพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของข้อความหรือเรื่องนั้น ๆ ได้ ส่วนการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจใจความสำคัญของข้อความ ใจความสำคัญนั้นมิได้มีความหมายจำกัดเพียงแต่เนื้อเรื่องที่สำคัญเท่านั้น นักอ่านที่ดีจะเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้หลายแง่ เช่น เก็บความรู้ เนื้อเรื่องที่สำคัญ แนวความคิดทัศนคติของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง (ชลธิรา กลัดอยู่, 2517 : 25 - 26)

ดังนั้น ครูจึงควรสอนอ่าน โดยยึดจุดมุ่งหมายในการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจเป็นแนวทางในการสอน

สมบัติ มหาเรศ (2523 : 68 - 69) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่าน และจับใจความสำคัญได้ มิใช่อ่านจบชั่วโมงไปเฉย ๆ เพื่อให้กิจกรรมการอ่านมีความหมาย การอ่านเพื่อความเข้าใจนิยมการอ่านจากเอกสาร หรืออ่านจากเรื่องที่ครูเตรียมมาโดยเฉพาะ ไม่ควรอ่านจากหนังสือทั้งเล่ม ควรมีเวลาอ่านเฉพาะและฝึกการอ่านในชั่วโมงนั้น ๆ

2. ให้ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านว่า มีสาระอะไรบ้าง โดยให้เล่า ให้อธิบาย ให้รายงานได้อย่างชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงจะแสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ เช่น ประกาศของทางราชการ การห้ามชุมนุม การเสนอแนะการป้องกันโรคติดต่อ การให้ข้อแนะนำในการอบรมความประพฤติ การปฏิบัติต่าง ๆ

4. ฝึกการใช้สายตา การอ่านเพื่อความเข้าใจนิยมฝึกทักษะในการอ่านเร็ว และตอบคำถามได้ถูกต้องแม่นยำ ฉะนั้นกลวิธีที่จะนำไปสู่การอ่านเร็วได้ต้องฝึกการกวาดสายตาจากซ้ายไปขวาให้มาก และไม่ควรสะกดเป็นตัว ในระดับที่ฝึกได้ตามข้อนี้ควรเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป

5. อ่านเพื่อสรุปหรือย่อได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับอะไร แม้จะไม่ละเอียด แต่สามารถบอกได้บ้าง ถึงจะไม่ครบบริบูรณ์ก็ตาม

6. อ่านแล้วสามารถคิดคาดการณ์ หมายความว่า เรื่องที่อ่านนั้นจะลงเอยไปในรูปใด เช่น อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ข่าวราคาสินค้าแพง ข่าวการลงทุน ข่าวเหตุการณ์รอบบ้านหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของตนเอง

7. อ่านเพื่อหาความจริง และแสดงข้อคิดเห็นประกอบได้

ก่อน สวัสดิทามิชย์ (2505 : 152 - 154) ได้สรุปการสอนอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ควรดำเนินเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ก่อนอ่านเรื่องใด ๆ ควรตั้งจุดประสงค์ในการอ่านให้แจ่มแจ้งก่อน เช่น อ่านเพื่อตอบคำถาม อ่านเพื่อหาข้อเท็จใหม่ ๆ อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ อ่านเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงบางประการ เป็นต้น เพื่อให้ นักเรียนมีสมาธิในการอ่าน

2. ศึกษาศัพท์ และคำแปล โดยครูแนะนำหรือฝึกให้ค้นหาคำแปลจากพจนานุกรม

3. เมื่ออ่านพบข้อความที่ซับซ้อน ครูกับนักเรียนต้องช่วยกันตีความหมายหรือครูอาจใช้คำถามเพื่อแนะให้นักเรียนได้รู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้งขึ้น

4. ในการอธิบายหรืออธิบายข้อความบางตอน ครูควรใช้อุปกรณ์ เช่น แผนภาพ รูปภาพ แบบฝึก แผนภูมิ เป็นต้น

5. เมื่ออ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่งจบแล้ว ควรให้นักเรียนคิดทบทวนเรื่องราวหรือใจความสำคัญที่ได้อ่านมา โดยการเล่าหรือเขียนเรื่องที่ตนได้อ่านมา ซึ่งเป็นวิธีทดสอบอย่างง่าย ๆ ครูควรฝึกให้นักเรียนทำบ่อย ๆ เพื่อสร้างนิสัยการอ่านที่ดีให้แก่ นักเรียน

6. ถ้ามีโอกาสควรให้นักเรียนได้ทดลอง หรือทดสอบความรู้ที่ได้จากการอ่านสิ่งนั้น ๆ

นอกจากนี้ ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 31) ยังได้แนะวิธีการสอนอ่านเพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการ 2 อย่างคือ

1. ใช้กิจกรรมอื่นช่วย คือ ใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เช่น ดูภาพยนตร์ การดูภาพนิ่ง การอ่านบัตรคำ การอ่านแผนภูมิ
2. ใช้การอ่านเพื่อฝึกทักษะ เป็นการฝึกอย่างมีระบบแบบแผนแก่นักเรียน คือ ฝึกทักษะในการอ่าน มีการจับเวลา มีการทดสอบหลังการอ่าน ครูต้องรู้จักตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน

นอกจากวิธีการ 2 อย่างนี้แล้ว ประเทิน มหาจันทร์ ยังได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่าน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจไว้ว่า จำนวนคำศัพท์ที่นักเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ นักเรียนที่รู้คำศัพท์มากย่อมมีความพร้อมในการเรียนอ่านมากกว่านักเรียนที่รู้คำศัพท์น้อย การที่นักเรียนจะอ่านได้อย่างเข้าใจนั้น จำเป็นต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับคำศัพท์ที่นักเรียนอ่านเป็นเบื้องต้น พื้นฐานแห่งความเข้าใจดังกล่าว นักเรียนอาจได้มาจากครอบครัวบ้าง ได้มาจากการศึกษาในระดับอนุบาลบ้าง อย่างไรก็ตามพื้นฐานความเข้าใจในคำศัพท์ของนักเรียนจะมีผลมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งที่นำมาให้นักเรียนเรียนอ่านว่า สิ่งที้นำมาให้นักเรียนอ่านนั้นสอดคล้องกับประสบการณ์ของนักเรียนหรือไม่ สอดคล้องกับคำศัพท์ที่นักเรียนรู้อยู่ก่อนหรือไม่ เป็นคำศัพท์ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของนักเรียนหรือไม่ ดังนั้นครูที่เริ่มสอนให้นักเรียนอ่าน จึงเริ่มด้วยการให้อ่านจากแผนภูมิประสบการณ์ ซึ่งครูกับนักเรียนร่วมกันสร้างขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์ของนักเรียนเป็นพื้นฐาน

การรู้คำศัพท์น้อย เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการเรียนภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการเรียนอ่าน และการรู้คำศัพท์มาก เกิดจากการที่นักเรียนมีประสบการณ์ที่กว้างขวาง ดังนั้นการที่จะเพิ่มคำศัพท์ให้แก่เด็ก จึงควรกระทำโดยการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษา

นอกจากนี้ควรให้มีการเล่นเกมส์ เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ เช่น การต่อคำต่อประโยค การวาดภาพประกอบคำ การอธิบายภาพ เกมส์सानภาษา เกมส์รดิไฟภาษา เป็นต้น เมื่อนักเรียนรู้จักคำศัพท์ใหม่แล้ว ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำไปใช้ เช่น ในการเล่าเรื่อง การอธิบาย การสนทนา เป็นต้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 200 - 201) กล่าวถึง การอ่านเพื่อความเข้าใจ พร้อมข้อเสนอนแนะในการสอน สรุปรวมได้ดังนี้

การอ่าน คือ การทำความเข้าใจ ถ้าผู้อ่านปราศจากความเข้าใจในเรื่องที่อ่านให้ตรงความหมายของตัวอักษรนั้น ถือว่าไม่ใช่การอ่านที่แท้จริง ความเข้าใจในการอ่านโดยทั่วไป

ถือว่า การอ่าน คือ การสะกดคำที่เป็นตัวอักษรออกมาเป็นคำพูด ความเข้าใจเช่นนี้จัดว่ายังไม่ถูกต้อง ตามนัยของการอ่านในโรงเรียน จุดประสงค์หลักของการสอนอ่านก็คือ ให้อ่านสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ถูกต้องตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน การอ่านเพื่อทำความเข้าใจจัดเป็นทักษะหนึ่งของทักษะทางภาษา ซึ่งประกอบไปด้วย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การสอนอ่านให้ได้ผลนั้น ครูจำเป็นต้องหาวิธีสอน วิธีฝึกหัด และวิธีสร้างทักษะความเข้าใจในการอ่านให้แก่ นักเรียน ซึ่งอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การใช้หนังสือแบบฝึกหัด การใช้หนังสือคู่มือ การสร้างแบบฝึกการอ่านโดยเฉพาะ ตลอดจนการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ นอกจากนี้การตั้งคำถามของครูจะช่วยสร้างทักษะในการทำความเข้าใจในการอ่านให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดี คำถามของครูนอกจากจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำเอาประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องราวแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวความคิด และปรับความมุ่งหมายของการอ่านให้เหมาะสมกับความต้องการในการอ่านด้วย

การที่ครูจะสอนอ่านเพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจได้นั้น สิ่งหนึ่งที่ครูควรรู้นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว และไม่ควรละเลยนั่นคือทักษะแห่งการเข้าใจ ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 201) ได้กล่าวถึงทักษะแห่งการเข้าใจไว้ดังนี้

ในการอ่านโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ประกอบด้วยทักษะหลายอย่าง เช่น ทักษะในการจดจำ คำ ทักษะในการเข้าใจความหมายของคำ ทักษะในการอ่านออกเสียง ทักษะในการวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น โดยเหตุที่ทักษะต่าง ๆ ในการอ่านมีอยู่หลายด้าน ดังนั้นจึงจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องรวมเอาทักษะเหล่านี้เข้าไว้ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วสอนแต่ทักษะที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญ สำหรับทักษะแห่งการเข้าใจนั้น จัดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านของนักเรียน เพราะการอ่านของนักเรียนทุกระดับชั้นต้องประกอบด้วยความเข้าใจเป็นสำคัญ ความเข้าใจในการอ่านประกอบด้วยความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ความสามารถที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวคิด 2) ความสามารถในการกำหนดความมุ่งหมายของการอ่าน 3) ความสามารถที่จะนำความรู้เก่า ๆ มาทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2536 : 30 - 32) ได้สรุปรูปแบบการสอนความเข้าใจในการอ่านจากรายงานการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบความเข้าใจการอ่าน และทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีสอนความเข้าใจในการอ่าน 4 วิธี ไว้ดังนี้

1. การอ่านแล้วตั้งคำถาม
2. อ่านแล้วเขียนเรื่องย่อ
3. อ่านแล้วอภิปรายตอบคำถามเป็นกลุ่ม
4. อ่านแล้วทำแบบฝึกหัด

วิธีการสอนความเข้าใจในการอ่านทั้ง 4 วิธี ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น ครูจึงควรนำเอาวิธีการสอนอ่านทั้ง 4 วิธีนี้ มาใช้ในการสอนผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ครูควรคิดกิจกรรมการอ่าน เพื่อนำมาประกอบการอ่านทั้ง 4 วิธีนี้ไว้ให้เพียงพอ เพื่อใช้ฝึกนักเรียนเป็นประจำ จะเป็นการช่วยพัฒนาความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2536 : 12 - 13) ได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

การอ่านเพื่อความเข้าใจมีขั้นตอนการอ่าน และแต่ละขั้นตอนก็มีวัตถุประสงค์ต่างกัน ดังนี้

1. การอ่านเพื่อตอบคำถาม ใคร อะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร หรือทำไม การตั้งคำถามเหล่านี้จะช่วยให้จับประเด็นในการอ่านง่ายขึ้น

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือ จับประเด็นว่าผู้เขียนต้องการที่จะเสนอข้อคิดเห็นอะไร การหาประเด็นสำคัญขึ้นอยู่กับลักษณะ และความยาวของย่อหน้าแต่ละเรื่องด้วย ตามปกติแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งใจความ ในบางครั้งผู้เขียนจะมีประโยคใดประโยคหนึ่งเป็นใจความสำคัญ ประโยคอื่น ๆ เป็นรายละเอียดประกอบหรือย่อหน้าที่เป็นพรรณนาโวหาร ผู้อ่านอาจจะต้องสรุปประเด็นสำคัญเอง

3. การอ่านรายละเอียดสำคัญ การอ่านเพื่อเข้าใจรายละเอียดที่สำคัญเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการอ่านเพื่อการศึกษา การเก็บรายละเอียดที่สำคัญก็อาจคล้ายกับทักษะการฟังที่ต้องสังเกตข้อความบางอย่างหรือลักษณะของคำที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตามมานั้นเป็นรายละเอียด

ถ้าผู้อ่านรู้จักตั้งจุดประสงค์ในการอ่านทุกครั้งที่ย่าน และดำเนินการอ่านตามขั้นตอนก็จะสามารถ ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน สามารถอ่านสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2528 : 73 - 74) ได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่านในใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจไว้ว่า สิ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีก็คือ ต้องรู้คำให้มากพอ จนกระทั่งสามารถเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนหมายความว่าอะไรในการใช้คำและข้อความนั้น ๆ ศัพท์และคำยากมักจะทำให้ผู้อ่านหยุดยืดยาว เพื่อเดาความหมาย วิธีแก้ อาจทำได้หลายอย่าง เป็นต้นว่า แก้วด้วยการให้อ่านมาก ๆ ทำให้คุ้นเคยกับคำแปลก ๆ จนกระทั่งไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นคำยาก ด้วยการใช้บริบท (คำข้างเคียง) ช่วยในการตีความ และด้วยการเปิดพจนานุกรมแล้วจดจำคำที่ควรจำรวบรวมไว้

วิมลศิริ ร่วมสุข (2522 : 91) ได้แนะนำเกี่ยวกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจว่าการอ่านหนังสือเพื่อให้เข้าใจได้ดีนั้น ควรอ่านไม่น้อยกว่า 2 เทียวจะสามารถเข้าใจในรายละเอียดได้ครบถ้วน แต่ผู้อ่านจะต้องอ่านได้รวดเร็วด้วย จึงจะถือว่าการอ่านมีประสิทธิภาพ ครูควรสอนให้นักเรียนจับใจความสำคัญ และรู้เรื่องราวของข้อความที่อ่าน ตลอดจนมีความสามารถในการอ่านได้รวดเร็ว เพราะในชีวิตประจำวันของนักเรียนนั้น มีสิ่งที่จะต้องอ่านอยู่เป็นอันมาก ถ้านักเรียนสามารถอ่านได้เร็ว และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ก็จะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้มากโดยไม่สิ้นเปลืองเวลา

ปรีดา จันทรโรจน์ (2522 : 17) กล่าวถึงวิธีฝึกให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องดังนี้คือ

1. ให้นักเรียนหาข้อความหรือประโยคที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้านั้น
2. ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น
3. กำหนดแนวทางตามที่ต้องการให้นักเรียนก่อนที่จะให้นักเรียนอ่าน
4. รวบรวมความคิดจากเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนเขียนโดยเป็นคำพูดของ

นักเรียน

จากวิธีทั้ง 4 วิธีนี้ ครูสามารถฝึกให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดหมาย โดยครูฝึกดังนี้

1. สอนให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยค
2. สอนให้นักเรียนรวบรวมเนื้อความที่อ่าน
3. สอนให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า และแยกได้ว่าข้อความ

ใดเป็นความจริง ข้อความใดเป็นความเห็นของผู้เขียน

ดอว์สัน (Dawson. 1959 : 177) ได้ให้แนวในการฝึกให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านไว้ดังนี้

1. สอนให้นักเรียนเข้าใจคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความสั้น ๆ
2. ฝึกให้นักเรียนสามารถจับความสำคัญได้ โดยการตั้งคำถามให้นักเรียนคิดถึงเรื่องที่อ่านไปแล้วทั้งหมด เช่น เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร สอนว่าอย่างไร
3. ฝึกให้อ่านเพื่อคาดการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป หรือแก้ปัญหาโดยการเล่าเรื่องแล้วทิ้งท้ายให้นักเรียนทายต่อไปว่าจะเป็นอย่างไร หรือดำเนินเรื่องให้ถึงจุด ๆ หนึ่ง แล้วให้นักเรียนคิดวิพากษ์วิจารณ์ หรือแก้ปัญหาเองจะช่วยให้จับใจความได้ดี
4. ฝึกให้อ่านโดยกำหนดให้ว่า ต้องการให้รู้เรื่องอะไรบ้าง
5. ฝึกให้อ่านเพื่อให้มีจินตนาการเพิ่มขึ้น โดยให้ดูภาพหรือสิ่งอื่นที่ให้ผ่านประสาททั้งห้า
6. ฝึกให้อ่านเพื่อให้ทราบการจัดระเบียบ หรือแนวการจัดลำดับความของผู้เรียน
7. ฝึกให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกัน โดยกำหนดให้อ่าน และวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน

รัสเซล (Russell. 1961 : 198 - 199) แนะนำวิธีการฝึกอ่านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนหาข้อความหรือประโยคที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้านั้น
2. ให้เลือกคำนอกลำดับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น
3. กำหนดแนวทางที่ต้องการให้แก่นักเรียนก่อนที่จะให้นักเรียนอ่าน
4. รวบรวมความคิดจากเรื่องที่อ่านแล้วเขียนบันทึกหรืออธิบาย

เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านที่
ผู้วิจัยได้รวบรวมมาจากแนวคิดของผู้เขียนหลายท่านดังกล่าวไว้ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า
วิธีการสอนอ่านเพื่อที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้นั้น มีแนวทางดังนี้

1. ก่อนอ่านเรื่องใด ๆ ต้องฝึกให้นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายการอ่านของตนเสียก่อน
2. ฝึกตั้งคำถามในการอ่าน เช่น ใคร อะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม
3. ฝึกเรียงลำดับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่าน ให้คิดตามและโยง

ประสบการณ์เดิมเข้าช่วยในการอ่าน

4. ฝึกให้ค้นหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
5. อ่านแล้วให้จดบันทึกหรือสรุปเรื่องย่อ
6. ฝึกให้รู้จักแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน โดยการอภิปรายหรือตอบคำถาม

แนวทางในการเลือกเรื่องในการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ

การสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจนั้น ควรนำเรื่องซึ่งต่างจากบทเรียน

มาให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน โดยคำนึงถึงความยากง่าย เหมาะกับวัย ตลอดจนคำนึงถึงพัฒนาการการอ่านของนักเรียนด้วย หลักในการเลือกเรื่องควรพิจารณาจากลักษณะการเขียนเรื่อง เพื่อให้ตรงกับความต้องการของเด็กอย่างแท้จริง ซึ่ง หทัย ดันหยง (2525 : 24 - 27) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. เรื่องนั้นเขียนให้ใครอ่าน ซึ่งหมายถึงเด็กในวัยใด
2. เด็กชอบอะไร ผู้เขียนต้องเข้าใจโลกของเด็กอย่างลึกซึ้งว่า เด็กในวัยนั้น ๆ

สนใจอ่านเรื่องแบบใด

3. เด็กไม่ชอบอะไร ถ้าเขียนเรื่องที่เด็กไม่ชอบ เด็กจะไม่อยากอ่าน

นอกจากหลักการของ หทัย ดันหยง แล้ว หลักการเลือกเรื่องในการนำมาใช้สอนอ่านต้องพิจารณาจากลักษณะความสนใจในการอ่านของคนซึ่งแตกต่างกันไปตามพัฒนาการในแต่ละช่วงของวัย

จวีลักษณ์ บุญญาญจน์ (2524 : 54) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงของวัยไว้ว่าดังนี้

เมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น เด็กจะยิ่งชอบเรื่องการผจญภัย โดยเฉพาะเด็กชายชอบเรื่องจริงที่เกี่ยวกับสัตว์ ส่วนเด็กหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตที่บ้าน เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในบ้าน และสนใจเรื่องรักเร็วกว่าเด็กชาย เด็กชายอายุ 9 - 10 - 11 ปี ชอบเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ตื่นเต้น ลึกลับ เรื่องจริง เรื่องพิสดาร ชีวิตเด็ก ธรรมชาติ และชีวิตของสัตว์ ความมั่นใจ นักกีฬา ความกล้าหาญ การกีฬา เครื่องบิน และประดิษฐ์กรรมต่าง ๆ เด็กชายอายุ 12 - 13 ปี จะมีความสนใจในประวัติศาสตร์ ชีวิตประวัติ และหนังสือที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และสังคม เด็กหญิงและเด็กชายต่างชอบอ่านเรื่องที่เขียนคิดไปจาก

ความจริง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานอดิเรก เด็กชายอายุ 9 - 13 ปี ชอบเรื่องการผจญภัย วิจารณ์ เรื่องที่ลดความนิยมคือ เรื่องเทวดานางฟ้า นิทานที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น ๆ กัน เรื่อย ๆ เด็กชายวัย 15 ปี สนใจที่จะอ่านหนังสือเริ่มมัยที่ยาวขึ้น หนังสือที่เกี่ยวกับกีฬาและการแข่งขัน ตำนานหรือเรื่องยาว รายละเอียดเกี่ยวกับอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ โลกโผน ผจญภัย งานอดิเรกต่าง ๆ นิยายลึกลับ

นอกจากการเลือกเรื่องที่น่าสนใจมาประกอบการสอนอ่าน จะยึดหลักดังกล่าวข้างต้นแล้ว ต้องคำนึงถึงว่า เป็นเรื่องที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้ด้วย

จากการศึกษาความหมายของการอ่าน สรุปได้ว่าการอ่านหมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านแปลความหมายจากตัวอักษร ให้เกิดเป็นความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ โดยอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างที่จะทำให้การแปลความหมายนั้นถูกต้อง ดังนั้นครูควรศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่านรวมทั้งการเลือกเรื่องที่ตรงกับ ความสนใจมาให้นักเรียนอ่านสิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านและจะพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนความเข้าใจในการอ่าน

ประทุม การรักเรียน (2525 : 128) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารนัย บันทองน้อย (2536 : 88 - 89) ได้วิจัยเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบขึ้นขั้นกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบขึ้นขั้นกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สารวย ธรรมวิจิตร (2536 : 81) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอด้กับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด้กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิสากร พ่วงมหา (2536 : 91) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL - PLUS กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL - PLUS มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนอ่านตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการประมวลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นทักษะการอ่านที่สำคัญ ผู้สอนควรจะศึกษาและหาวิธีสอนที่จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน เพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

นักจิตวิทยา และนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ดังนี้
กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2528 : 233) กล่าวว่า ความสนใจ เป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหมายถึงทัศนคติที่ดีหรือทัศนคติในทางบวกนั่นเอง

ดิวอี้ (Dewey. 1959 : 66) กล่าวถึง ความสนใจ ว่าหมายถึง ความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวคิดใดแนวคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กูด (Good. 1973 : 223) อธิบายว่า ความสนใจ คือ สภาพจิตใจของมนุษย์อย่างหนึ่ง ซึ่งนานมนุษย์ไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ อาจจะมีอยู่ชั่วขณะหรือยาวนานจะมีมากน้อยเท่าใด ก็แล้วแต่ความอยากรู้อยากเห็นของแต่ละบุคคล ประสบการณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ความสนใจของแต่ละบุคคลมีสภาพแตกต่างกัน

น้อมฤดี จงพยัพ (2519 : 258) รวบรวมความหมายของความสนใจไว้ว่า
ความสนใจ หมายถึง อาการอยากรู้อยากเห็น อาการชอบทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออาการ
ซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งใด ๆ

สรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกพึงพอใจ หรือความคิดเห็น
ที่จะทำตามของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความคิดเห็น หรือความรู้สึกชอบรู้สึกพึงพอใจนั้นย่อม
แปรปรวนไปตามประสบการณ์ของบุคคลนั้น ๆ

ลักษณะของความสนใจ

วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ (2516 : 33) ได้สรุปลักษณะของความสนใจไว้เพื่อ
เป็นข้อสังเกตในการที่จะพัฒนาความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบให้เกิด
ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ คนเราจะต้องมีความ
สนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอย่าง ๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง
แต่อีกคนหนึ่งอาจไม่สนใจสิ่งนั้นเลยก็ได้
3. ความสนใจทำให้เราเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ
4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว คนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อ
สิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำ เป็นต้น
5. คนย่อมมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคนนั้นมีความสนใจต่อ
สิ่งนั้น

นอกจากนี้ ทวี ท่อแก้ว และอบรม สันนิบาล (2517 : 61) ยังได้กล่าวเพิ่มเติม
ลักษณะบางอย่างนอกเหนือจากที่ วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในบุคคล เนื่องจากถูกชักนำโดยสิ่งแวดล้อม
ต่าง ๆ
2. ความสนใจแต่ละบุคคลมีความเข้มข้นแตกต่างกัน
3. ความสนใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
4. บุคคลย่อมมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป
5. ความสนใจอาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะหรือตลอดไปก็ได้

ลักษณะของความสนใจที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้นี้ สรุปได้ว่า ความสนใจนั้นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ทุกคนอาจสนใจสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป สิ่งที่คนหนึ่งสนใจอาจไม่เป็นที่สนใจของอีกคนหนึ่ง ขณะเดียวกันระดับความสนใจของแต่ละคนก็แตกต่างกันออกไป

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

โดยทั่วไปคนเราสนใจในสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ คือ สิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ๆ เช่น การศึกษาอบรม ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากสิ่งภายนอกแล้ว บุคคลิกภาพของบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย ความถนัดตามธรรมชาติ เป็นต้น ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

บงกช สิมพันธ์ (2529 : 48) ได้รวบรวมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจเอาไว้ดังนี้

1. ความสนใจจะเกิดจากความพร้อม ความต้องการ และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ ทุกคนจะมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน
3. ความสนใจนั้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้นหรือยาว ย่อมขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย
4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัยและเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้การวัดความสนใจช่วยทำนายความสนใจในอนาคตของตนได้
5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางจิตใจ และเชาว์ปัญญาของบุคคล ผู้ที่มีระดับเชาว์ปัญญาดำจะสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่มากอย่าง และไม่สลับซับซ้อนนัก ผิดกับผู้ที่ระดับเชาว์ปัญญาสูงมักจะสนใจหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน และเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก
6. ความสนใจมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับพื้นฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใดเด็กจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจ เป็นแต่เพียงอยากรู้อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจไป

การสร้างความสนใจ

จากการศึกษาสาเหตุ และองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสามารถที่จะสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ เพราะความสนใจเกิดขึ้นได้หลายทาง เช่น เกิดขึ้นเองโดยไม่ทราบสาเหตุ เกิดจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม เกิดจากการเอาอย่าง การเลียนแบบหรือการสร้างสรรค์ หรือเกิดจากสัญชาตญาณ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย การเรียนจึงจะประสบความสำเร็จ ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ใ้งาน ให้กิจกรรมตามความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน สุโท เจริญสุข (2522 : 72) ได้ให้แนวในการจัดการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. คำนึงถึงสัญชาตญาณความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยนำเสนอเรื่องราวหรือสิ่งแปลกใหม่มาแล้วหรือแสดงให้นักเรียนดู
2. ทำให้บทเรียนสนุกโดยใช้อุปกรณ์การสอนหรือเทคนิคการสอนหลาย ๆ รูปแบบ
3. ทบทวนบทเรียนให้กระจำ โดยใช้ถ้อยคำที่ง่าย ๆ หรือเป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม
4. ให้นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมการเรียนอยู่เสมอ ด้วยการซักถาม ใช้กิจกรรมหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยสอน
5. จัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนให้น่าสนใจ เช่น จัดนิทรรศการ การอภิปราย จัดชุมนุม จัดการแสดงหนังสือ ฯลฯ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 243) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจไว้ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา
2. สืบหาพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้น ๆ
3. จัดสภาพห้องเรียนที่น่าสนใจ มีการตั้งคำถามขั้วๆ และท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ฯลฯ ตลอดจนการพยายามสร้างให้เกิดสิ่งตื่นตาตื่นใจ สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ และนำสิ่งที่ทันสมัยในยุคนั้นมากล่าวถึงด้วย

4. ให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือการทำงานนั้น ๆ บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัด และความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ทำ

5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้น ๆ ต่อไป

ความสนใจกับการพัฒนาการอ่าน

เนื่องจากความสนใจแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน นักการศึกษา นักจิตวิทยา จึงได้ศึกษาความสนใจในลักษณะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนแต่ละวัยให้ก้าวหน้ามากขึ้น

สัทธนา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 41 - 44) ได้รวบรวมสาเหตุที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. พื้นฐานทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความต้องการในด้านร่างกาย ความรัก ความปลอดภัย ความรู้ ความสำเร็จในชีวิต การยอมรับจากผู้อื่น และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ความต้องการเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ความสนใจ ดังนั้น ถ้าครูจัดกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับความพอใจ และความต้องการทางด้านจิตวิทยา ดังกล่าวนี้อาจจะทำให้การอ่านน่าสนใจ และมีความหมายสำหรับนักเรียน และต้องการจะทำต่อไปเรื่อย ๆ

2. พื้นฐานทางด้านสติปัญญา มีความสัมพันธ์กับความสนใจ และประเภทของการอ่าน นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงจะมีความสนใจ และเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่กว้างขวางออกไป ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำจะอ่านเรื่องง่าย ๆ ตามประเภทของเรื่องที่ตนสนใจ

3. พื้นฐานด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับประเภทของเรื่องที่อ่าน นักเรียนที่มีอายุน้อยจะอ่านเรื่องประเภทนิทาน และเนื้อเรื่องสั้น ๆ ส่วนนักเรียนที่มีอายุมากจะอ่านเรื่องยาก และอ่านเรื่องตามประเภทที่ตนนิยม อายุจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะบอกลักษณะของความสนใจเรื่องที่อ่าน

4. พื้นฐานความแตกต่างทางเพศ ทำให้ความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน เมื่อเด็กเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 นักเรียนหญิงจะมีความสนใจในการอ่านมากกว่านักเรียนชาย การเลือกอ่านหนังสือจะปรากฏให้เห็นตามเพศ ลักษณะของนักเรียนชายจะชอบการ

เคลื่อนไหว เล่นกีฬา และการผจญภัย ดังนั้นในวัยนี้ นักเรียนชายจึงใช้เวลาว่างในการเคลื่อนไหว และทำกิจกรรมการออกกำลังกาย ในขณะที่นักเรียนหญิงใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน

5. พื้นฐานทางด้านมโนคติ เป็นความคิด และความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เกิดความสนใจ ถ้านักเรียนมีความรู้สึกที่มั่นคงในชีวิต มีความคิดและความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาความมั่นใจให้ตนเอง รู้สึกอยากอ่านอย่างมีอิสระ และอ่านด้วยความรื่นรมย์

6. พื้นฐานทางด้านความคิด การคิดจะเกิดขึ้นเมื่อมีปัญหา การอ่านเป็นวิธีหนึ่งที่นักเรียนจะค้นคว้าหาคำตอบ ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหา

7. พื้นฐานทางวัฒนธรรมและสังคม วัฒนธรรมมีส่วนสร้างเสริมความสนใจ สังคมที่นักเรียนเกี่ยวข้อง ครอบครัว โรงเรียน วัด กลุ่มเพื่อน และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งแวดล้อมตัวนักเรียนล้วนเป็นสิ่งสร้างความสนใจได้ทั้งสิ้น เพราะความสนใจเกิดจากจุดมุ่งหมายของบุคคลในกลุ่มหรือในสังคมที่จะชักนำ ชี้นำไปสู่ความสนใจในการอ่านตามลักษณะของวัฒนธรรมและสังคมนั้น ๆ

8. พื้นฐานที่มาจากการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย

8.1 ครู เป็นบุคคลสำคัญที่จะจัดเตรียมให้นักเรียนเกิดความสนใจ ดังนั้นครูจึงควรเป็นผู้เฝ้าหา และเตรียมสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน

8.2 หลักสูตร ต้องสนองตอบ ส่งเสริม และสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการอ่านตามระดับชั้น และอายุ

8.3 สื่อการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นเครื่องมือเร้าความสนใจในการอ่านให้เกิดแก่นักเรียน ครูจึงควรสร้างสื่อที่น่าสนใจสนองตอบต่อพัฒนาการในการอ่านของเด็กนักเรียน

สื่อประเภทหนังสือ ควรเลือกให้สอดคล้องกับความสนใจของระดับชั้น และระดับอายุของนักเรียน

จากที่กล่าวมาทั้ง 8 ประการนี้ เป็นพื้นฐานที่มาของการเกิดความสนใจในการอ่าน ครูจึงควรพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ เพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการสอนอ่าน และสร้างความสนใจในการอ่านต่อไป

การวัดความสนใจ

ความสนใจ เป็นความรู้สึกหรือความนึกคิดของบุคคลซึ่งยากที่จะวัดผลได้ถูกต้องที่สุด
ทั้งนี้เพราะแต่ละบุคคลย่อมมีความสนใจที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ

หลายประการ เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม พัฒนาการทางร่างกาย ตลอดจนฐานะ
ทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ถึงแม้จะวัดความรู้สึกได้ยากเพียงใดก็ตาม พราลิค (ช่อแก้ว
โกลย์สุพัทธ์. 2526 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Pralick. n.d.) ได้อธิบายถึงวิธีเก็บ
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสนใจไว้ 4 ประการ ซึ่งอาจกล่าวได้สั้น ๆ ดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. จับความสนใจต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนแสดงออกมา
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสอบถามความสนใจวัดโดยตรง

นอกจากนี้ เฮอร์ลอค (Hurlock. 1955 : 160 - 161) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีวัด
ความสนใจนั้นสามารถวัดได้ 3 วิธีคือ

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามความสนใจ

ส่วน เดวิส (Davis. 1964 : 105) ได้เสนอแนะเทคนิคในการวัดความสนใจไว้
 3 ประการดังนี้

1. ค้นหาสิ่งที่แต่ละบุคคลชอบทำในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ถ้าเขาชอบสละ
 เวลาว่างที่มีอยู่เพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะก็แสดงว่า เขาสนใจสิ่งนั้น
2. ค้นหาว่าแต่ละบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ถ้าเขามีความรู้ใน
 เรื่องนั้นมากก็แสดงว่าเขาสนใจสิ่งนั้น ซึ่งจะขึ้นอยู่กับหลักความจริงที่ว่า คนเราย่อมจำสิ่งที่ตน
 สนใจได้ดีกว่าสิ่งที่ไม่สนใจ

3. กำหนดข้อความขึ้น แล้วให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ

ในการวัดความสนใจนี้ เมห์เรนส์ และเลเมนส์ (Mehrens and Lehmann.
 1978 : 218) ได้ทำการพิสูจน์แล้วว่า วิธีการวัดโดยใช้แบบสอบถามดีที่สุด และเป็นวิธีการที่
 เชื่อมั่นได้

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงวัดความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้แบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

สภาภาษาอังกฤษแห่งชาติ (บุญปลูก สิทธิไชย. 2534 : 48 ; อ้างอิงมาจาก National Council of English. 1956 : 488) กล่าวถึงความสนใจของเด็กอายุ 12 - 15 ปี ไว้ว่า

1. ชอบเรื่องตลก เรื่องจริง เรื่องการกีฬา และจะมีวุฒิภาวะในเรื่องเกี่ยวกับ สโมสร การทำงานเป็นหมู่คณะ สนใจเรื่องที่เขียนเกี่ยวกับสัตว์ การผจญภัยลึกลับ การสะสม การทดลอง สำหรับเด็กผู้หญิงสนใจเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ
2. ความสนใจนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำ ส่วนในด้านมนุษยสัมพันธ์ เด็กจะสนใจภาษาของแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่ม
3. บรรณานาที่จะแสดงความคิด จินตนาการ และต้องการเข้าใจถึงความสามารถของแต่ละบุคคลในด้านภาษา ซึ่งจะช่วยให้เขารู้จักภาษาขึ้น
4. ต้องการที่จะรู้เรื่องราว และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์
5. ต้องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรัฐบาล สนใจงานอดิเรกที่ต้องการใช้ความรู้ทางเทคนิค และทักษะ รู้จักแก้ปัญหาอย่างขึ้น เริ่มปลูกฝังนิสัยในการอ่านหนังสือต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง

ไวท์เฮด (Whitehead. 1968 : 234) ได้ศึกษาความสนใจของเด็กผู้หญิง และเด็กผู้ชายอายุ 12 - 13 ปี ไว้ว่า เรื่องที่เด็กชายและเด็กหญิงชอบคือ เรื่องการผจญภัย และเรื่องลึกลับ เรื่องชีวิตชาวอเมริกันทั้งสมัยบุกเบิก และปัจจุบัน เรื่องชีวประวัติ เรื่องเพื่อน เรื่องประวัติศาสตร์ เรื่องตลกขบขัน เรื่องเทพนิยาย นิทาน เรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ เรื่องเกี่ยวกับคนในประเทศต่าง ๆ เรื่องเหตุการณ์ของโลก ส่วนเรื่องที่เด็กชายชอบมากกว่าเด็กหญิงคือ เรื่องวิทยาศาสตร์ เรื่องนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ และเรื่องกีฬา ส่วนเรื่องที่เด็กหญิงชอบมากกว่าเด็กชายคือ เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ และเรื่องรักใคร่

ความสนใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก การสร้างความสนใจแก่นักเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะถ้านักเรียนมีความสนใจในสิ่งใดมักจะทำสิ่งนั้นได้ดีกว่าการปราศจากความสนใจ เมื่อนักเรียนมีความสนใจแล้วก็จะช่วยส่งเสริมหรือเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองต่อไป

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ปิยะศักดิ์ สันทรัพย์ (2530 : 59) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการใช้เกม และเพลง ประกอบการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยตะพานวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2530 ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความสนใจในวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญปลูก สิทธิไชย (2534 : 142) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการรู้ต้นกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2532 ผลการทดลองปรากฏว่า ความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปริญฉัตร พรหมศรี (2535 : 105) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกาโมเดล และวิธีสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบเอริกาโมเดล และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบเอริกามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

น้ำเพชร จาปาทอง (2537) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอติดกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอติดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอติดสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

พรทิพา พานิชชีวกุล (2538 : 64) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุมนบัตย์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยที่ค้นคว้าเกี่ยวกับความสนใจในวิชาภาษาไทยและในวิธีสอนภาษาไทย ดังกล่าวนี้นี้ เป็นการทดลองวิธีการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนทั้งสิ้น ผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างความสนใจด้วยเทคนิควิธีการสอนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เพราะเมื่อนักเรียนเกิดความสนใจแล้ว จะทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA

ความเป็นมาและวิวัฒนาการของเทคนิค PANORAMA

การฝึกทักษะการอ่านให้กับนักเรียนนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาควรได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต่อไปนักเรียนนักศึกษาเหล่านั้น จะต้องอาศัยการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ตลอดเวลา (Edwards. 1973 : 132 - 135) ด้วยเหตุนี้การศึกษาและรู้เกี่ยวกับวิชาในต่างประเทศหลายท่าน จึงได้คิดวิธีการสอนอ่าน

รูปแบบต่าง ๆ กันแต่สำหรับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA นี้ ได้พัฒนามาจากเทคนิค
การสอนอ่านหลายแบบโดยจะขอกล่าวถึงแต่ละเทคนิคเริ่มจาก SQ3R ของโรบินสัน

(Robinson. 1961) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

Survey	คือ การสำรวจจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น
Question	คือ การตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่ต้องการรู้คืออะไร
Read	คือ การอ่านเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้
Recite	คือ การจดบันทึกไว้เพื่อเตือนความจำ
Review	คือ การทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่

สำหรับขั้นสำรวจ เป็นขั้นที่นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหัวข้อย่อ และสรุป
 ท้ายเรื่อง และขั้นตั้งคำถามเป็นการตั้งคำถามจากหัวข้อต่าง ๆ ที่สำรวจไว้ ซึ่งทั้ง 2 ขั้น
 ดังกล่าวนี้อาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เพราะเป็นการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมใน
 การอ่านก่อน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนดำเนินการในขั้นการอ่านได้อย่างดี และเมื่อถึงขั้นการจดจำ
 จะเป็นการฝึกผู้อ่านให้ตอบคำถามที่ตั้งไว้ โดยใช้ถ้อยคำของตนเองที่กระต๊กรหรืออาจจะใช้
 การจดบันทึกย่อเพื่อช่วยในการจำก็ได้ สำหรับขั้นสุดท้าย คือ ขั้นทบทวน เป็นลักษณะเหมือนการ
 ซ้อมใหญ่เกี่ยวกับการอ่าน ว่าตนเองมีความเข้าใจมากน้อยเพียงไรในสิ่งที่อ่าน (Ausubel.
 1960 : 267 - 272)

ต่อมาได้มีการคิดวิธีสอนอ่านซึ่งคล้ายกับวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R คือ วิธีการอ่าน
 แบบ OK4R (Pauk. 1962) ซึ่งมีขั้นตอนในการอ่านดังต่อไปนี้

Overview	คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ คล้ายขั้นสำรวจ SQ3R
Key idea	คือ การหาใจความสำคัญ แล้วตั้งคำถามไปด้วย คล้ายขั้น การตั้งคำถามของวิธี SQ3R
Read	คือ การอ่าน
Recall	คือ การระลึกสิ่งที่อ่านไปแล้ว
Refect	คือ การสะท้อนความคิด หรือขยายความคิดจากเดิม
Review	คือ การทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่

ในปี พ.ศ. 2509 ได้มีการศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ3R และแบบ OK4R จึงได้
แนวคิดขึ้นใหม่โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ 5 ขั้น ที่เรียกว่า PQIRST (Spache and Berg.
1966) โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

Preview	คือ การฝึกให้ผู้อ่าน อ่านชื่อเรื่อง (Title) หัวข้อเรื่อง (Head) และหัวข้อย่อย (Subheadings) อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของเรื่อง
Question	คือ การตั้งคำถาม
Read	คือ การอ่าน
Summarize	คือ การสรุปเรื่องที่อ่าน
Test	คือ การทดสอบหลังการอ่าน

ในปี พ.ศ. 2511 ได้มีการพัฒนาวิธีสอนการอ่านจากวิธี SQ3R OK4R และ PQRSST เป็นวิธีการอ่านแบบ OARWET (Norman, 1968) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

Overview	คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ
Ask	คือ การตั้งคำถาม
Read	คือ การอ่าน
Write	คือ การเขียนคำตอบหลังการอ่าน
Evaluation	คือ การประเมินผลด้วยตนเอง
Test	คือ การทดสอบหลังการอ่าน

จากวิธีสอนดังกล่าวข้างต้น ได้มีการคิดวิธีใหม่ขึ้นมาอีก โดยพัฒนาและรวบรวม

วิธีการสอนอ่านจากวิธี SQ3R OK4R PQRSST และ OARWET ดังกล่าวมาเป็นวิธีการสอนอ่านที่เรียกว่าเทคนิค PANORAMA ซึ่งปีเตอร์ เอ็ดเวิร์ด (Peter Edwards) เป็นผู้คิดค้นขึ้น แล้วนำไปทดลองสอนกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ในมหาวิทยาลัยบริติช โคลัมเบีย (British Columbia) โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียม (Preparation Stage)

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose) ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านโดยตอบคำถามที่ว่า "ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร" อ่านเพื่อหารายละเอียดหรืออ่านเพื่อหาข้อมูลบางจุดสำหรับอ้างอิง

1.2 การปรับความเร็ว (A = Adaptation Rate To Material)

ครูแนะนำให้นักเรียนปรับความเร็วในการอ่านโดยดูจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ซึ่งยืดหยุ่นตามความยากง่ายของบทความด้วย

1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need To Pose Question)

ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม โดยเปลี่ยนชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือบางข้อความให้เป็นรูปคำถาม และพยายามอ่านเพื่อตอบคำถามเหล่านั้น

2. ขั้นอ่าน (Intermediate Stage)

2.1 การสำรวจ (O = Overview) ครูให้นักเรียนเริ่มการอ่านโดยสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน ผู้แต่ง คุณวุฒิ ปีที่พิมพ์ หัวข้อแต่ละบท บทสรุป ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิดของผู้แต่ง

2.2 การติดตาม (R = Read and Relate) นักเรียนอ่านด้วยความพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ จับความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น

2.3 การจดบันทึก (A = Annotate) นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือหรือสมุดบันทึก ซึ่งอาจเป็นการใช้เครื่องหมาย หรือข้อความก็ได้เพื่อเป็นการช่วยความจำ

3. ขั้นสรุป (Concluding Stage)

3.1 การจำ (M = Memorize) ครูเน้นให้นักเรียนทบทวนความจำจากการบันทึกโดยการแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ

3.2 การประเมินผล (A = Assess) ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านเพื่อเป็นการประเมินว่านักเรียนอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้นหรือไม่ นอกนั้นสามารถเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่

การสอนอ่านโดยวิธี PANORAMA มีลักษณะสำคัญคือ ครูสามารถจัดแบ่งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง ครูจะเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่าน ผู้แนะนำรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดคาบเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะฝึกด้วยตนเอง (Betty. 1983 : 106 - 107)

เมื่อวิเคราะห์ขั้นตอนของการสอนด้วยเทคนิค PANORAMA แล้วจะเห็นว่าขั้นตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน (Purpose) และขั้นการปรับอัตราความเร็วในการอ่าน เพื่อให้

สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้จะมีส่วนคล้ายกับขั้นการสำรวจ (Survey) ของเทคนิค SQ3R คล้ายกับขั้น Overview ของเทคนิค OK4R คล้ายกับขั้น Preview ของเทคนิค PQRS และคล้ายกับขั้น Overview ของเทคนิค OARWET

ในการตั้งคำถามก่อนการอ่านจะมีลักษณะเหมือนกันทุกเทคนิคที่กล่าวมา แต่ในขั้นการสำรวจ (Overview) ของเทคนิค PANORAMA จะเน้นมากว่าในขั้นที่แตกต่างจากเทคนิคการสอนดังกล่าวคือ มีการสำรวจรายละเอียดก่อนการอ่านอีกครั้งหนึ่งหลังจากการตั้งจุดมุ่งหมาย มีการปรับอัตราความเร็วในการอ่านและการตั้งคำถาม

สำหรับขั้นการอ่านก็เหมือนกับวิธีอื่นดังกล่าวมาแล้ว-แต่ในขั้นการจดบันทึก และเตือนความจำจะคล้ายกับขั้นการเขียน (Write) ในเทคนิค OARWET ขั้น Summarize ของเทคนิค PQRS ขั้น RECALL และ REVIEW ของเทคนิค OK4R และขั้น RECITE ของเทคนิค SQ3R ส่วนขั้นประเมินผลของเทคนิค PANORAMA จะคล้ายกับขั้น EVALUATION และ TEST ของเทคนิค PQRS จึงจะเห็นได้ว่า วิธีสอนโดยใช้เทคนิค PANORAMA พยายามนำจุดเด่นของเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ มาผสมผสานกัน เพื่อจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

เอกสารที่สนับสนุนวิธีการและขั้นตอนของการสอนอ่านแบบ PANORAMA

จากการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่สนับสนุนวิธีการและขั้นตอนของการสอนอ่านแบบ PANORAMA พอสรุปได้ดังนี้

การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose)

ก่อ สวัสดิพาณิชย์ (2505 : 152) กล่าวถึง การสอนอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจไว้ว่า ก่อนการอ่านเรื่องใด ๆ ควรตั้งจุดประสงค์ให้แจ่มแจ้งก่อน เช่น อ่านเพื่อตอบคำถาม อ่านเพื่อหาหลักที่ใหม่ ๆ อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ อ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงบางประการ เป็นต้น

กนก จันทร์ขจร (2532 : 8) อธิบายถึงเคล็ดลับช่วยให้อ่านดีและเร็วกว่าก่อนการอ่านต้องมีความมุ่งหมายในการอ่านไว้ก่อน เพื่อช่วยกระตุ้นและทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทุกครั้งที่อ่านควรจะรู้ว่า ต้องการเรียนรู้อะไรจากการอ่าน อ่านให้ได้รับผลอะไร ต้องการ

จับใจความสำคัญ หารายละเอียดข่าวสารบางอย่าง หรือจะทำความเข้าใจทั่ว ๆ ไป การรู้จุดประสงค์ในการอ่าน เป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเรื่องที่อ่านได้ดีที่สุด สแตรงค์ และคนอื่น ๆ (Strang and others. 1961 : 8) สรุปลักษณะ การอ่านที่ดีว่า ต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้ว่า กำลังทำอะไร อ่านอะไร อ่านทำไมและอ่านอย่างไร

ปรียดา จันทรโรจน์ (2522 : 17) กล่าวถึงวิธีฝึกให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน ไว้ว่า ต้องกำหนดแนวทางให้แก่นักเรียนก่อนที่จะให้นักเรียนอ่านเพื่อให้นักเรียนลงมืออ่าน อย่างมีจุดมุ่งหมาย

อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2531 : 17) ได้ให้แนวการฝึกอ่านเพื่อทำความเข้าใจไว้ว่า ให้รู้จัก กำหนดเป้าหมายประสงค์ในการอ่านก่อนที่จะอ่านไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า ต้องการทราบอะไร

เกลเลท (กาญจนา วิชญาบกรณ์. 2533 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Grellet. 1981 : 1 - 6) กล่าวสรุปเรื่องของการอ่านว่า ต้องทราบว่าอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายใด เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องประเภทใด เมื่อทราบแล้วจะได้เลือกสรรวิธีอ่านได้ถูกต้องนั่นเอง จะเห็นได้ว่าการอ่านในขั้นตั้งจุดมุ่งหมายนี้ เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านอ่านเรื่อง อย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้อ่านจะรวบรวมความคิดเพื่อตอบตัวเองว่า ทำไมจึงต้องอ่านเรื่อง ดังกล่าว มีจุดประสงค์ในการอ่านเรื่องอย่างไร ทำให้รู้แนวการอ่านและมีสมาธิในการที่จะ เริ่มอ่าน

การปรับความเร็ว (A = Adaptation rate to material)

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2524 : 1) กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การอ่านด้วยความเร็วและความเข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้อง ซึ่ง สมุทร เจ็นเชาวนิจ (2526 : 5) กล่าวว่า คนที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามธรรมดาแล้วจะรู้จักปรับอัตรา การอ่านได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะ ตรงตามจุดมุ่งหมายและแนวคิดที่วางไว้ คือ จะเปลี่ยนจากความเร็วหนึ่งไปสู่อีกความเร็วหนึ่ง พร้อมทั้งจัดแนวคิดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ในการอ่านแต่ละครั้งด้วย ในขณะที่เดียวกันต้องพยายามเข้าใจข้อความที่อ่านให้ได้หมด ฉะนั้น การปรับอัตราความเร็วให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ตนอ่าน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ ต้องเรียนรู้ ผู้ใดก็ตามที่อ่านในอัตราเดียวกันหมดไม่ว่าข้อความที่อ่านจะยากหรือง่ายก็ตาม ถือว่าผู้นั้นยังด้อยพัฒนาอยู่

ดังนั้นการปรับความเร็วในการอ่านแต่ละเรื่อง จะต้องเตรียมยืดหยุ่นอัตราความเร็วไว้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ อย่าอ่านเรื่องที่มีรูปแบบโครงสร้างยาก ๆ ในเวลาที่เร็วเกินไป จะไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ควรนำหลักการอ่านแบบคร่าว ๆ การอ่านโดยใช้ความรู้เดิมประกอบมาใช้ในการตัดสินใจได้

กาญจนา วิชญปกรณ์ (2533 : 13) สรุปรวมการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน และการปรับความเร็วไว้ว่า เมื่อพิจารณาดูจะพบว่า จุดมุ่งหมายในการอ่านกับวิธีอ่าน ต้องมีความสอดคล้องกับประเภทของงานเขียนด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้อ่านจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน และเรียนรู้

ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose question)

เพ็ญศรี รังสิยากุล (2528 : 124) กล่าวถึง การอ่านเพื่อเกิดความเข้าใจ ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านก่อน แล้วปรับอัตราความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ต่อมาควรพยายามตั้งคำถามถามตัวเองอยู่ตลอดเวลา ความเข้าใจในเนื้อเรื่องจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีพื้นฐานมาจากการตั้งคำถามที่ขึ้นต้นด้วย W ทั้ง 5 และ H นั่นคือ Who, What, When, Where, Why และ How คำถามที่ขึ้นต้นด้วย 4 W แรก จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ เป็นจริงตามเนื้อเรื่องส่วนคำถาม why และ How เป็นคำถามที่ช่วยให้ผู้อ่านตีความหมายข้อเท็จจริงในกระจ่างเพื่อจะได้ทำการสรุปหาคำตอบต่อไป

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ (2523 : 101) ได้ให้หลักสำคัญในการสอนอ่านไว้ว่า ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนคิดตั้งคำถามกับตนเอง วิเคราะห์เรื่องราว เหตุการณ์และการกระทำของตัวละครในขณะที่อ่าน

สมิธ (Smith. 1970 : 176) ได้แนะวิธีอ่านที่มีประสิทธิภาพว่าต้องตั้งคำถามขณะที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เพราะความเข้าใจเป็นการตอบคำถามที่เราสงสัยอยู่ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการอ่าน ก่อนอ่านเรามีคำถามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่ก่อนแล้ว และลองเดาคำตอบไว้ก่อน ขณะอ่านต้องคอยสังเกตว่าข้อความลักษณะใด และตรงไหนที่จะตอบคำถามได้

สนิท ตั้งทวี (2526 : 9) กล่าวถึงหลักพื้นฐานในการอ่านหนังสือที่ดีว่า ควรตั้งคำถามทบทวนขณะที่อ่าน ผู้อ่านควรจะได้รู้จักตั้งคำถามถามตัวเองอยู่ทุกระยะ เช่น ใคร

ทำอะไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อไร และทำไม ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามอยู่ในใจตลอดเวลา วิธีนี้จะช่วยให้ผู้อ่าน ได้บรรลุจุดมุ่งหมายของการอ่านอย่างแท้จริง

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2536 : 12 - 13) และประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 204) มีความเห็นในเรื่องของการสอนอ่าน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตรงกันว่า การสร้างทักษะในการทำความเข้าใจในการอ่านซึ่งเป็นวิธีที่ดียิ่งหนึ่งก็คือการตั้งคำถามเพื่อตอบเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามที่ถามก่อนและถามหลังการอ่านจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

จะเห็นได้ว่า การตั้งคำถามในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น นักเรียนที่ดีจะไม่เพียงเฉยหรืออ่านไปเรื่อย ๆ หากไม่มีการตั้งคำถามจะทำให้ขาดความตั้งใจในการอ่านได้และไม่บรรลุผลสำเร็จในการอ่าน

การสำรวจ (O = Overview)

สนธิ ตั้งทวี (2526 : 7) กล่าวว่า ผู้อ่านจะต้องสนใจข้อมูลอันเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการเขียน พยายามค้นหาให้พบว่า ประวัติของผู้แต่งเป็นอย่างไร สถานที่พิมพ์ จำนวนครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ มีตารางประกอบเรื่องหรือไม่ ดูหัวข้อย่อ และแผนภูมิต่าง ๆ ที่มีประกอบ ดูบทสรุป ถ้ามีข้อทดสอบก็ควรดูด้วย ตลอดจนถึงดัชนีของเรื่อง ข้อมูลเหล่านี้ นับว่าเป็นภูมิหลังของหนังสือ ที่มีส่วนช่วยรองรับให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

วอลเตอร์ (Walter. 1962 : 6) สรุปว่า การสำรวจอย่างคร่าว ๆ ในแต่ละเรื่องที่อ่านนั้นควรอ่านคานาและบทสรุปด้วย เพื่อพิจารณาว่าอะไรคือหัวใจสำคัญของเนื้อหาที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรบินสัน (Robinson. 1961) ที่ว่า การสำรวจนั้นอาจดูได้ที่สารบัญ คานา หรือชื่อผู้แต่ง ตลอดจนสำรวจแนวคิดที่ผู้เขียนตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้

การคิดตามสิ่งที่อ่าน (R = Read and relate)

ลี (Lee. 1978 : 60) กล่าวว่า เมื่อผู้อ่านทราบจุดประสงค์ของเรื่องที่จะอ่าน แล้วผู้อ่านควรอ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของทุก ๆ ย่อหน้าเพราะใจความสำคัญ มักจะอยู่บรรทัดแรกหรือบรรทัดสุดท้าย ถ้าย่อหน้าสุดท้ายมีลักษณะเป็นการสรุปความก็ควรอ่านทุกประโยคอย่างระมัดระวัง และเครซเชน (Krashen. 1983 : 135) กล่าวว่า การอ่าน

เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง หรือเค้าโครงที่มีความหมายของเรื่องผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดทุกบรรทัด หรือทุกหน้า

แต่ คลาร์ก และซิลเบอร์สไตน์ (Clarke and Silberstein. 1979 : 55) กล่าวว่า ถ้าผู้อ่านมีจุดประสงค์ที่จะมุ่งหาคำตอบเฉพาะเจาะจง เช่น ต้องการทราบ ปี พ.ศ. วันที่ หมายเลขโทรศัพท์ หาศัพท์จากพจนานุกรม หาวัน - เวลาจากตารางเวลากราฟ ปฏิทิน หาสถานที่จากแผนที่ ผู้อ่านอาจใช้กระดาดสี่ขาแผ่นเล็ก ๆ หรือนิ้วมือของผู้อ่านชี้เพื่อหาหัวข้อย่อย ชื่อเรื่อง ตัวพิมพ์ ตัวใหญ่ ตัวเอน ตามที่ผู้อ่านต้องการ

ดังนั้น ถ้าผู้อ่านตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน ปรับอัตราความเร็วในการอ่านตามจุดประสงค์นั้นพยายามตั้งคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ไม่รู้ในแต่ละเรื่องเพื่อช่วยในการหาข้อมูลต่อไป จากนั้นก็สำรวจอย่างคร่าว ๆ เพื่อที่จะดำเนินการอ่านและคิดหาคำตอบตามที่ตั้งคำถามไว้แล้ว ผู้อ่านเรื่องได้เข้าใจโดยตลอดก็สามารถตอบคำถามต่าง ๆ ได้ถูกต้องและชัดเจน สามารถศึกษาใจความสำคัญ แปลความหมายและขยายความได้โดยนำเรื่องที่อ่านมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนได้

การจดบันทึก (A = Annotate)

เมื่อผู้อ่านมีความเชี่ยวชาญในการอ่านดังกล่าวแล้วหากไม่มีการจดบันทึก อาจจะได้ข้อมูลที่ผิดพลาดหรือตกหล่นได้ ดังนั้น เบตตี (Betty. 1983 : 111 - 112) จึงเสนอให้มีการเขียนเค้าโครงเรื่องหลังการอ่าน โดยครูจะเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำ เพื่อช่วยให้เห็นความสัมพันธ์อย่างเด่นชัด ระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อย

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister. 1974 : 314) กล่าวว่า ถ้าผู้อ่านอ่านพบคำตอบจากเรื่องที่อ่านแล้ว ควรจดข้อความที่สำคัญไว้ เพื่อเตือนความจำของตนเอง การจดบันทึกนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อมกับการอ่านได้ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น อาจจะใช้ในรูปแบบการขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญหรือรายละเอียดปลีกย่อยด้วยหมึกสีต่าง ๆ กัน ดังที่เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 136) กล่าวไว้ เช่น กำหนดให้สีแดงแทนข้อความสำคัญ สีน้ำเงินแทนวันที่ ตัวเลข สีเหลือง ใช้แทนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่กำลังค้นหาอยู่ หรืออาจทำเครื่องหมายต่าง ๆ ลงในเรื่องที่อ่านนั้นเลย ถ้าไม่ต้องการเขียนข้อความใด ๆ ลงในเรื่องนั้น ๆ ก็ควรมีสุดจดบันทึกไว้ เพื่อจดบันทึกพร้อมทำเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น วงกลม ดอกจันทน์ กาบาท หรือเครื่องหมายหน้าข้อความที่แสดงว่าเป็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

สุจริต เพียรชอบ และส่ายใจ อินทร์พรชัย (2528 : 101) ได้เสนอแนะ การสอนทักษะอ่านว่า ครูควรจะได้ชี้แนะให้เด็กรู้จักจดบันทึกข้อความสำคัญ ข้อคิดต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับในขณะอ่าน และควรเก็บรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ให้เรียบร้อย เพื่อสะดวก ในการทบทวนและนำมาใช้ใหม่

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2533 : 3 - 5) กล่าวถึงคุณสมบัติของนักอ่านที่ดีไว้ว่า ผู้อ่านที่ดีนั้นจะต้องจดบันทึกการอ่าน จด หรือประมวลสาระเรื่องที่อ่านไว้สำหรับนำมาใช้ ในภายหลัง การอ่านแล้วจดบันทึกจะช่วยให้ผู้อ่านเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ ครูจึงควร สอดแทรกไว้ในกิจกรรมการสอนเพื่อฝึกฝนทักษะการอ่านให้แก่ นักเรียน ซึ่ง กาญจนา วิชญูปกรณ์ (2533 : 14) สรุปว่า การจดบันทึกนอกจากจะช่วยทบทวนความจำแล้ว ยังเป็นการวัดระดับความสามารถในการอ่านของผู้อ่านทางอ้อมด้วย

การใช้ความจำ (M = Memorize)

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 332) กล่าวว่า การทบทวนความจำ ควรทบทวน จากบันทึกย่อ จากเค้าโครงเรื่อง หรือจากบทสรุปที่ผู้อ่านบันทึกไว้หลังการอ่าน หรือสังเกตจาก เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ทำไว้ในขณะที่อ่าน ในขั้นนี้จะทบทวนความคิดสำคัญต่าง ๆ ของเรื่อง ในขั้นการใช้ความจำนี้ วอลเตอร์ (Walter. 1962 : 6) กล่าวว่า จะเป็นการช่วยให้ ความรู้ที่อยู่ในสมองจึงควรทบทวนความจำโดยอาจจะดูเพียงตัวอักษรย่อต่าง ๆ แล้วค่อย ๆ นึกเรื่องตามตัวอักษรย่อนั้น ๆ จะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

การประเมินผล (A = Assess)

เป็นขั้นสุดท้ายของการสอนอ่านด้วยเทคนิค PANORAMA ซึ่ง เบทตี้ (Betty. 1983 : 106 - 117) กล่าวว่า การอ่านในขั้นนี้จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าตนได้อ่านบรรลุ จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในขั้นแรกหรือไม่ ได้ข้อมูลเพียงพอในการที่จะตอบคำถามหรือไม่ ผู้อ่าน ทราบถึงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือไม่ เข้าใจความสัมพันธ์ของเรื่อง และรู้เค้าโครง เรื่องที่ถูกต้องหรือไม่ และเอดเวอร์ตส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) กล่าวว่า สำหรับในขั้นตอนการประเมินผลด้วยตนเองได้ โดยการทบทวนฝึกหัดหลังการอ่าน หรือโดย การตอบคำถามที่ครูตั้งคำถามผู้อ่านแต่ละบุคคล แล้วผู้อ่านอาจตรวจและแก้ไขข้อบกพร่อง

หลังการอ่านด้วยตนเองได้ เพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าตนเองอ่านเรื่องนั้น ๆ ได้เข้าใจมากน้อยเพียงไร การอภิปรายกันหลังจากการอ่านเพื่อสรุปหาใจความสำคัญของเรื่องหรือเค้าโครงเรื่องที่ถูกต้องร่วมกันก็จัดว่าอยู่ในการประเมินผลนี้ด้วย ซึ่ง วิลเลียมส์ (Williams. 1982 : 1 - 2) ได้สนับสนุนให้ผู้อ่านได้อภิปรายหลังการอ่านร่วมกันเพื่อตรวจสอบว่าตนเองมีความคิดเห็นหรือความเข้าใจได้ตรงกับผู้อื่นมากน้อยเพียงไร เพราะหลังจากที่นักเรียนได้ประเมินผลด้วยตนเองแล้วครูจะต้องเป็นผู้ทดสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนด้วย

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

งานวิจัยในประเทศที่เน้นการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มาใช้ในการสอนอ่านโดยตรง มีดังนี้

กัญญา มั่งคั่ง (2530 : 76 - 78) ได้นำเทคนิค PANORAMA มาใช้สอนอ่านเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับการสอนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองให้ความสนใจต่อบทเรียนเป็นอย่างมาก

รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต (2533 : 79 - 81) ได้ทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเร็วของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผาณิตก์ วิไลสูงเนิน (2538 : 82 - 84) ได้นำเทคนิค PANORAMA มาทดลองสอนเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านวิพากษ์วิจารณ์

ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

จากการวิจัยของ กล็อก (Glock. 1958) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า แรงจูงใจของผู้เรียนจะได้รับการเสริมแรงมากขึ้น ถ้าเขาเหล่านั้นมีความกระจำจืดในจุดมุ่งหมายเฉพาะก่อนที่จะเริ่มต้นการอ่านของเขา และแรงจูงใจที่กล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความต้องการอยากรู้อยากเห็นเป็นพิเศษ

จากงานวิจัยของ แครชเชน (Krashen. 1983 : 13 - 133) ได้กล่าวว่าในการอ่านนั้นผู้อ่านต้องทราบเป้าหมายในการอ่านว่าตนเองอ่านเพื่ออะไร

1. อ่านเพื่อหารายละเอียดข้อมูลหรือข่าวสาร
2. อ่านเพื่อหาใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง
4. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

ซึ่งผู้อ่านเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว และเลือกใช้เทคนิคในการอ่านอย่างเหมาะสมนั้น เขาจะต้องมีเป้าหมายในสิ่งที่เขาอ่านเสมอ (Goodman. 1971 : 135)

นอกจากนี้ แมคแอลดาวนี (Mceldowney. 1982) กล่าวว่า ในการอ่านเนื้อเรื่องใด ๆ ผู้อ่านควรจะทราบว่า เขาอ่านเนื้อเรื่องประเภทใด เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน จากนั้นเขาจึงจะปรับเทคนิคการอ่านให้เหมาะสม ซึ่งจุดประสงค์ของผู้เขียนโดยทั่ว ๆ ไป มักมีอยู่ 3 ชนิด คือ

1. แบบการพิจารณา หรือการอธิบาย ได้แก่ การอธิบาย รายละเอียด ความสวยงาม ความสัมพันธ์เชื่อมโยงสลับซับซ้อน ซึ่งงานเขียนประเภทนี้จะมีการใช้ภาษามากกว่าแบบเล่าเรื่อง
2. แบบการเล่าเรื่อง (Narrative) จะเป็นการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังตามลำดับ
3. แบบคำชี้แจง หรือบรรยาย (Illustration) ผู้เขียนเขียนเพื่อจะให้ความรู้หรือคำอธิบายให้ผู้อ่านทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีขบวนการขั้นตอน ว่าทำอะไรก่อนหลัง

งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นนี้ สนับสนุนขั้นตอนการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านของ
เทคนิคการอ่านแบบ PANORAMA

งานวิจัยของ นอร์มัน (Norman. 1968) พบว่า การที่จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความจำ
ได้ในระยะสั้นและระยะยาวนั้น ผู้อ่านต้องทบทวนความจำโดยการเขียนบันทึกย่อ และเซอร์แมค
(Cermak. 1972) มีความเห็นว่า ขั้นตอนการอ่านเพื่อการทบทวนความจำของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาที่มีความจำเป็นและควรต้องได้รับการฝึกฝน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA ที่ผู้วิจัย
รวบรวมมานี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า วิธีสอนด้วยเทคนิค PANORAMA จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้นักเรียน
เกิดความเข้าใจในการอ่านและมีความสนใจในวิธีสอน เพราะมีกิจกรรมการสอนและลำดับ
ขั้นตอนที่รวบรวมการสอนอ่านรูปแบบต่าง ๆ มาจัดเข้าไว้เป็นเทคนิคการสอนอ่านอย่างมีระบบ

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามแนวคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้จัดประชุมสัมมนาเพื่อหาวิธีการสอนที่สามารถ
ทำให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าว
เป็นไปตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521
หน่วยศึกษานิเทศก์ จึงจัดทำคู่มือการสอนให้โรงเรียนได้ยึดเป็นแนวทางการสอนที่เรียกว่า
คู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งยึดรูปแบบการเรียนรู้ของ โรเบิร์ต
เอ็ม กาเย่ (Robert M.Gagne) และลิสเชิลส์ เจ บริกส์ (Lisles J. Briggs)
เป็นหลัก (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2527 : บทนำ)

การเรียนรู้ตามแนวของกาเย่

การเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne. 1974 : 62 - 170) ได้แบ่งการเรียนรู้แบบ
พื้นฐานง่าย ๆ ไปจนถึงการเรียนรู้แบบยากและซับซ้อน ดังนี้

1. การเรียนรู้เครื่องหมายและสัญญาณ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่สามารถควบคุม
พฤติกรรมของตนเองที่จะไม่ให้แสดงออกมาได้ การเรียนรู้ประเภทนี้ ได้แก่ การเรียนรู้
โดยการวางเงื่อนไขตามแบบของพาฟลอฟ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก

2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง เป็นการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ผู้เรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ผู้เรียนมีความตั้งใจและรู้ตัวในการที่จะเชื่อมโยงการตอบสนองที่เหมาะสมกับสิ่งเร้าต่าง ๆ กัน เมื่อทำได้ถูกต้องและเหมาะสมจะได้รับรางวัลหรือการเสริมแรง

3. การเรียนรู้แบบลูกโซ่เป็นการเรียนรู้การประกอบกิจกรรมที่ต่อเนื่องตามระดับซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไปเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำและทักษะต่าง ๆ ในการเคลื่อนไหว

4. การเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงด้วยถ้อยคำภาษา เป็นเรื่องของการใช้ภาษาเน้นความสำคัญของภาวะภายในมากกว่าแบบแรก

5. การเรียนรู้แบบจำแนกความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นและแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งเร้า เพื่อที่จะตอบสนองสิ่งเร้านั้นให้ถูกต้อง

6. การเรียนรู้โมเมนต์ เป็นการเรียนการตอบสนองร่วมกันต่อกลุ่มของสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างกัน ผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งที่คล้ายกัน สามารถสรุปความเหมือน และแยกความแตกต่างของสิ่งเร้าได้

7. การเรียนรู้กฎหรือหลักการเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือหรือเชื่อมโยงมโนคติตั้งแต่ 2 มโนคติขึ้นไปเข้าด้วยกัน และจากการที่สามารถตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้นได้แล้วจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่คล้ายคลึงกัน

8. การเรียนรู้การแก้ปัญหาเป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการคิดโดยการรวมกฎเกณฑ์ของการเรียนรู้ประเภทที่ 7 เข้าด้วยกัน และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา

การจัดรูปแบบการเรียนของ กาเย่ เป็นรูปแบบที่จัดวางไว้อย่างเป็นระเบียบ โดยเริ่มจากการวางรูปแบบของจุดประสงค์ วิธีการและการวัดผล ซึ่งสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจะเป็นผู้ออกแบบจัดการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ครูจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนในทางเชาว์ปัญญา ข้อเท็จจริง เจตคติ และการเคลื่อนไหว รวมทั้งการคิดในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี

จากการเรียนรู้ตามแนวของกาเย่ สามารถจัดรูปแบบการสอนซึ่งอาศัยสมมุติฐาน

5 ประการ ดังนี้

1. การจัดรูปแบบการเรียนการสอน มุ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล การจัดรูปแบบการเรียนการสอนนี้ จึงไม่ได้มุ่งที่คนกลุ่มใหญ่ คือมิใช่ระบบกระจายเสียงที่มุ่งให้ความรู้และทัศนคติแก่คนในสังคมรวม ๆ แต่จะมุ่งให้กับแต่ละคนที่รวมกันอยู่ในสังคม

2. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนทำได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว คือเป็นทั้งการจัดรูปแบบการวางแผนการสอนในแต่ละชั่วโมง และการวางแผนการเรียนการสอนโดยตลอด ในบทเรียน ซึ่งอาจทำได้โดยครูแต่ละคน หรือครูช่วยกันทำเป็นหมู่คณะก็ได้

3. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนถือว่า การจัดรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีระบบจะมีผลอย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน กล่าวคือ ถ้ามีการจัดแบบการเรียนการสอนที่ดีแล้ว ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีกว่าปล่อยให้เรียนเองตามธรรมชาติ

4. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนควรจัดทำเชิงระบบ กล่าวคือ มีขั้นตอนตั้งแต่การพิจารณาความต้องการ ความจำเป็น เป้าหมายและการดำเนินการเป็นขั้น ๆ ต่อเนื่องกันไปจนถึงขั้นที่นักเรียนทราบผลการปฏิบัติ หรือประเมินวิธีการทำงานว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่

5. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนต้องอยู่บนรากฐานความรู้ที่ว่า มนุษย์เรามีการเรียนรู้รู้อย่างไร คือต้องการรู้กระบวนการเรียน และสภาพการเรียนรู้ต่าง ๆ

เพราะฉะนั้นการจัดรูปแบบการเรียนการสอนก็คือ การวางแผนการเรียนการสอนให้ออกมาในรูปของระบบกล่าวคือ เป็นการกำหนดภาพรวมของการเรียนการสอนที่จะจัดดำเนินการให้เห็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งอาจจะเป็นระบบใหญ่ เช่น ในระดับการสอนแต่ละชั่วโมง

หลักการและเหตุผลในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน

อาคม จันทรสุนทร (2527 : 6 - 7) กล่าวถึงหลักการและเหตุผลในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวของ กาเย่ ไว้ดังนี้

1. เริ่มต้นด้วยการหาความต้องการที่จำเป็นของการเรียนการสอนนั้นโดยกลุ่มผู้รับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมายใหญ่ ๆ ของการเรียนการสอน พร้อมกับศึกษาดูว่ามีทรัพยากรสนับสนุนที่จะใช้ในการเรียนการสอนอะไรบ้าง มากน้อยเพียงไร มีข้อจำกัดอย่างไร

2. นำเป้าหมายใหญ่ ๆ ในการเรียนการสอนมากำหนดโครงสร้างของหลักสูตร โดยยึดเป้าหมายใหญ่ในข้อ 1 มาจัดทำเป็นเป้าหมายของแต่ละรายวิชาอย่างไร

3. จุดประสงค์แต่ละรายวิชา จะระบุสมรรถภาพในการเรียนรู้ กล่าวคือ จะสามารถบอกผลการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตได้

4. ระบุสมรรถภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ให้ชัดเจนทั้งสภาพภายนอกและสภาพภายใน ได้อย่างถูกต้อง โดยใช้หลักการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป การใช้หลักการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป และ ใช้หลักการเรียนรู้เฉพาะแต่ละสมรรถภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

5. เมื่อรู้สภาพหรือเงื่อนไขของการเรียนรู้แต่ละสมรรถภาพจะช่วยให้มีการวางแผนกำหนดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนได้ดีขึ้น กล่าวคือจะทำให้สามารถจัดลำดับขั้นการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องไว้ว่า ถ้าจะเรียนรู้เรื่องใดต้องมีความสามารถพื้นฐานที่ต้องการอะไร มาก่อน และสามารถที่จะทำเป็นภาพของขั้นตอน หรือการจัดลำดับสิ่งที่จะเรียนของเรื่องนั้น ๆ ให้เห็นอย่างชัดเจน

6. ขั้นตอนต่อมาของการวางแผนการเรียนการสอนก็คือต้องทำเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่มีขอบเขตแคบลง แต่มีรายละเอียดมากขึ้นแล้วจัดทำรายละเอียดของจุดประสงค์จาก จุดประสงค์รายวิชาที่เป็นเป้าหมายที่เห็นได้ในเชิงการกระทำ หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

7. เมื่อแต่ละรายวิชาทำเป็นหน่วยย่อยหรือทำเป็นบทเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจนแล้ว เราก็ต้องจัดสภาพภายนอกคือ จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์นั้น ๆ ทั้งนี้รวมทั้งการปฏิบัติของครูและการจัดสื่อการเรียนการสอน ต่าง ๆ ซึ่งจะต้องหาทางเลือกที่ดีที่จะให้ได้ผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ควรจะใช้การ ทดสอบแบบอิง เกณฑ์หรือการทดสอบโดยยึดจุดประสงค์เป็นหลัก

8. ขั้นตอนที่จะทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ก็คือ การประเมินผลซึ่งจะต้อง ประเมินตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ การประเมินผลในแต่ละบทเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เชิงพฤติกรรม ควรจะใช้การทดสอบแบบอิง เกณฑ์หรือการทดสอบโดยยึดจุดประสงค์เป็นหลัก

9. เพื่อให้เห็นภาพการวางแผนการเรียนการสอนทั้งระบบก็ต้องพิจารณาถึง ระบบการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะจัดระบบการเรียนการสอนเพื่อ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนนี้ สำหรับการถ่ายทอดที่น่าจะพัฒนานักเรียนแต่ละคนได้ดีก็คือ การเรียนการสอนที่เน้นความสามารถของแต่ละคน โดยผู้เรียนเรียนเป็นรายบุคคล และเพื่อ ให้ระบบการเรียนการสอนสมบูรณ์ก็ต้องพิจารณาถึงการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดงาน เพื่อ ดู ประสิทธิภาพการจัดรูปแบบการเรียนการสอนด้วย

การจัดเหตุการณ์เพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์

การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งในการสอนจะต้อง
ยึดตามจุดประสงค์และคำนึงถึงสมรรถภาพของผู้เรียน ซึ่งจัดเหตุการณ์สอนตามลำดับขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

1. เร้าความสนใจ เป็นวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ครูอาจใช้การพูดคุยซักถาม
หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ เชื่อมประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ
และพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่
2. แจ้งจุดประสงค์ คือการบอกให้นักเรียนทราบว่าเรื่องที่จะเรียนต่อไปนี้ เมื่อเรียน
จบแล้วนักเรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางใด และเป็นไปตามจุดประสงค์
หรือไม่ นักเรียนจะต้องมีพฤติกรรมเป็นไปตามหลักสูตร
3. ทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ครูจะตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนที่
จะเรียนเรื่องต่อไป เพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ได้
โดยการซักถาม บอกเล่าหรือทดสอบก่อนสอน
4. เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้อุปกรณ์มาช่วย เพื่อให้บทเรียนใหม่น่าสนใจและ
น่าติดตาม เป็นขั้นที่ครูจัดประสบการณ์ใหม่ให้นักเรียนซึ่งจะเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญต่อ
ตัวนักเรียน
5. ครูให้แนวความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานที่นักเรียนจะฝึกปฏิบัติไป ขั้นนี้เป็นขั้นที่ครูจะ
เป็นผู้ให้แนวทางการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสมรรถภาพของ
มนุษย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์ปลายทางของคาบนั้น เช่น ถ้าจุดประสงค์ปลายทางบ่งไว้ว่า
ต้องการให้นักเรียนตอนกึ่งต้นไม้ได้ถูกต้อง (ทักษะการเคลื่อนไหว) ในขั้นนี้ ครูก็ควรสาธิตและ
แนะนำวิธีการให้นักเรียนได้ดูและได้ทราบ เพื่อจะได้ลงมือปฏิบัติในขั้นต่อไป
6. ผู้เรียนปฏิบัติ เนื่องจากในปัจจุบันนี้ เรามุ่งให้นักเรียนรู้จักเรียนรู้และสามารถ
นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ เราจึงควรเริ่มส่งเสริมตั้งแต่ในชั่วโมงเรียนเป็นต้นไป ครูควรเปิด
โอกาสให้นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมในห้องเรียน ได้มีโอกาสแสดงความคิดและแสดง
ออกตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม เพื่อนักเรียนเหล่านั้นจะได้เป็นนักคิด มีความคิดริเริ่ม สามารถ
แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

7. นักเรียนทราบผลการปฏิบัติ การที่นักเรียนลงมือกระทำกิจกรรมใด ๆ แล้วได้ทราบผลทันทีว่า ที่ทำลงไปนั้นถูกต้องดีหรือไม่ดีประการใดนั้น ย่อมจะเป็นผลดีแก่ตัวนักเรียนเอง ข้อบกพร่องบางอย่างถ้าทิ้งไว้เนิ่นนานโดยไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ผู้กระทำก็เกิดความเคยชิน ติดเป็นนิสัย และยากแก่การเปลี่ยนแปลงในภายหลัง ในขั้นนี้ครูอาจเป็นผู้ให้คำติชมแก้ไขด้วยตนเอง หรืออาจให้กลุ่มหรือแม้แต่ตัวนักเรียนเป็นผู้ประเมิน โดยทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

8. ประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ การประเมินผลการเรียนในแต่ละคาบเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะจะเป็นที่ยืนยันให้ผู้สอนทราบว่า การสอนของตนในคาบนั้น บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ บางครั้งคิดว่า ตนได้สอนไปตามที่ต้องการแล้ว แต่ปรากฏว่านักเรียนยังไม่เข้าใจ และยังไม่ถึงจุดประสงค์นั้น วิธีการที่จะต้องปฏิบัติคือ ครูอาจประเมินดูได้จากการทดสอบย่อยหรือจากการสังเกต และเมื่อผลจากการประเมินในคาบนั้น พบว่าการเรียนบรรลุเป้าหมายแล้ว ย่อมเป็นนิมิตหมายอันดีว่า ถ้าเป็นเช่นนี้ไปทุก ๆ คาบ ทุก ๆ บทเรียนแล้ว การสอนของครูโดยส่วนรวมก็ย่อมจะบรรลุจุดประสงค์ของรายวิชาด้วย

9. เน้นให้เด็กเกิดความมั่นใจและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ คือ การที่ครูสรุปเน้นและย้ำให้เด็กมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนเรียนในคาบนั้นอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น วิธีการที่ครูจะทำได้คือ อาจยกสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันกับสิ่งที่ได้เรียนมา ให้นักเรียนลองคิดว่า ทำได้หรือไม่ ครูอาจให้การบ้าน ให้ทำรายงาน หรือให้หาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้เรียนในชั้น

จากลำดับขั้นของเหตุการณ์การสอน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ เมื่อนำมาจัดแผนการสอน สามารถจัดลำดับขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเร้าความสนใจ

ขั้นที่ 2 บอกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์

ขั้นที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิมก่อนที่จะใช้สอนเรื่องใหม่ ๆ ต่อไป

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์เข้าช่วย

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางในการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 ขั้นปฏิบัติ

ขั้นที่ 7 การทราบผลการปฏิบัติ

ขั้นที่ 8 ขั้นประเมินผลการสอนตามจุดประสงค์

ขั้นที่ 9 ช่วยให้นักเรียนจำและถ่ายทอดการเรียนรู้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน
2. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน
3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA แตกต่างกัน
4. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA แตกต่างกัน
5. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน
6. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย-ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ด้วยวิธีสอน 2 แบบ เพื่อศึกษาความเข้าใจและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย โดยมีการดำเนินการศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียนวิชา ท 021 (การอ่านและการพิจารณาหนังสือ) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 130 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียนวิชา ท 021 (การอ่านและการพิจารณาหนังสือ) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 43 คน

กลุ่มทดลอง กำหนดให้ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

กลุ่มควบคุม กำหนดให้ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

- 2.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- 2.2 แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

2.3 แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

2.4 แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน สร้างขึ้นเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน
ในด้านการจับใจความสำคัญ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ตีความและแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่าน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านด้านต่าง ๆ
 ดังกล่าว ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างละเอียดจากหนังสือ
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหนังสือเรียน
 ภาษาไทย ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)
2. วิเคราะห์จุดประสงค์ทั่วไปในการอ่านจากคำอธิบายรายวิชา ท 021
 ให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ สังเกตได้ เพื่อเป็นแนวทางในการออกข้อสอบ
 ให้ตรงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม การวิเคราะห์จุดประสงค์ทั่วไปในการอ่าน
 ให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนี้ ผู้วิจัยได้กระทำร่วมกับกับอาจารย์ผู้สอนในระดับชั้นมัธยม
 ศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ท่าน แล้วจึงนำเสนอผู้เชี่ยวชาญทางการสร้างแบบทดสอบภาษาไทย
 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง
3. กำหนดเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบทดสอบ โดยผู้วิจัยเลือกข้อความจากนิตยสาร
 วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เป็นสารคดี บันเทิงคดี และคำประพันธ์โดยคัดเลือก
 เรื่องให้เหมาะสมกับความสนใจและระดับความยากง่ายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ได้เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบทดสอบตามเกณฑ์ดังกล่าว ดังแสดงในภาคผนวก ข
4. กำหนดชนิดและรูปแบบของข้อสอบ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านนี้
 เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก
5. ศึกษาหนังสือเทคนิคการวัดผล เรื่องการสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบของ
 ขวาล แพร์ติกุล (2520 : 1 - 407) และจากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ

จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 9 - 77) สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
จำนวน 64 ข้อ โดยนำจุดประสงค์ทั่วไปในการอ่านที่ได้ดัดแปลงให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
จากข้อ 2 มาพิจารณาเพื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการวัดในแต่ละจุดประสงค์ ดังรายละเอียด
ต่อไปนี้

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	จำนวนข้อ
1. จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านได้	- แยกใจความสำคัญออกจากพลความได้	2
	- บอกใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าได้	4
	- ชี้ให้เห็นข้อคิดสำคัญในเรื่องได้	2
	- จัดลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้	4
	- สรุปเรื่องที่อ่านได้	4
	- สรุปความจากบทประพันธ์สั้น ๆ ได้	4
2. แยกข้อเท็จจริงจาก ข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้	- บอกลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นได้	4
	- แยกได้ว่าข้อความใดเป็นการแสดงความคิดเห็น ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง	2
3. ตีความจากเรื่องที่ อ่านได้	- บอกความหมายของคำจากข้อความที่อ่านได้	6
	- อธิบายลักษณะนิสัยของตัวละครจากเรื่องที่อ่านได้	4
	- อธิบายข้อความที่มีความหมายโดยนัยและ ข้อความที่มีความหมายโดยตรงได้	6
	- บอกเจตนาของผู้เขียนได้	6
	- ชี้ให้เห็นคติบางอย่างในบทอ่านได้	4
	- อธิบายสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	4
4. แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่านได้	- ชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของสิ่งที่อ่านได้	4
	- บอกชนิดของเรื่องที่อ่านได้	4
		4
		รวม 64 ข้อ

การสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านทั้ง 64 ข้อ ผู้วิจัยยึดหลัก การเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ และหลักธรรมชาติของวิชาภาษาไทย เช่น ตัวเลือกต้องเป็น เอกพจน์ คำถามสอดคล้องกับตัวเลือก และสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ตัวเลือกต้อง เป็นอิสระจากกัน ตัวถูกไม่โดดเด่นเกินไป ตัวลวงต้องลวงให้ถูกหลักวิชาการ ตัวเลือกหรือ คำถามต้องไม่เป็นตัวแนะคำตอบ เป็นต้น ในการสร้างแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนขั้นตอนการสร้าง

6. นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน 64 ข้อนี้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสร้างแบบทดสอบ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2526 : 88 - 91) แล้วปรับปรุงเนื้อหาและ จุดประสงค์ให้เหมาะสม จากนั้นนำแบบทดสอบที่ได้ค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านนี้ เสนออาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้ง

7. นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนแบบ 0 - 1

8. นำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ แบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางสำเร็จของ จุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 6 - 12) หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบ แต่ละข้อ แล้วคัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 40 ข้อ ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .28 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 - .58

9. นำแบบทดสอบที่ได้คุณภาพตามข้อ 8 ไปสอบกับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งเพื่อหา ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (KR - 20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197 - 199) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .85

วิธีใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ปฏิบัติดังนี้

1. ใช้กรรมการคุมสอบห้องละ 2 คน อธิบายให้นักเรียนเข้าใจข้อตกลง
ต่าง ๆ ก่อนลงมือทำแบบทดสอบ

2. ทำการทดสอบทั้ง 2 ห้อง คือ ห้องที่เป็นกลุ่มทดลองและห้องที่เป็น
กลุ่มควบคุมพร้อมกัน

3. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 คาบ คือ 50 นาที

2.2 แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

การสร้างแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือเทคนิคการวิจัยทางการศึกษาของ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538 : 183 - 186) การวัดผลทางจิตวิทยาของบุญส่ง นิลแก้ว (2519 : 240) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531 : 180 - 189)
2. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักการของ ลิเคอร์ท์ (Likert) โดยรับคำตอบเป็น 4 ช่วง คือ มากที่สุด, มาก, น้อย, น้อยที่สุด ให้ข้อความครอบคลุมพฤติกรรมความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยตามที่ระบุไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ ในการสร้างข้อความดังกล่าว ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ และจากแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
3. นำแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยที่สร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อนี้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบสอบถาม 3 ท่าน พิจารณาคำความสอดคล้อง IOC และความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ดังตัวอย่างแบบสอบถามความสนใจต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

ข้อความ	ระดับความสนใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
0. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องทำกิจกรรมต่าง ๆ ในคาบเรียน				
00. ข้าพเจ้าตั้งใจตรวจทานงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ในคาบเรียนวิชาภาษาไทย				

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงสำนวนภาษาให้เหมาะสมแล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาการพิชผล อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 100 คน แล้วตรวจแบบสอบถามที่นักเรียนทำ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อดังนี้คือ

ข้อความที่มีความหมายในเชิงนิมิต (Positive)

มากที่สุด	ให้ 4 คะแนน
มาก	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายในเชิงนิเสธ (Negative)

มากที่สุด	ให้ 1 คะแนน
มาก	ให้ 2 คะแนน
น้อย	ให้ 3 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 4 คะแนน

5. นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย มาหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% แบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 215 - 217) คัดเลือกแบบสอบถามข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 - 4.75 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 25 ข้อ

6. นำแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบกับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200 - 202) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย เท่ากับ .84

2.3 แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

วิธีสร้างและตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียด วิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้จาก หนังสือแบบเรียน ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. คัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอนในแผนการสอน ได้แก่ เรื่องที่เป็น บันเทิงคดี สารคดีและคำประพันธ์ ซึ่งเป็นข้อข้อย่อยเนื้อหาของรายวิชา ท 021 ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร โดยคัดเลือกมาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ พิจารณายากง่าย เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เนื้อหาที่เป็นเรื่องต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวดังนี้

- สารคดี 2 เรื่อง คือ มະนาว... ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์, หอยทาก
- บทความ 2 เรื่อง คือ ผูกขวัญ, การทักทายที่อาจเป็นบาป
- เรื่องสั้น 2 เรื่อง คือ หน้าต่างดวงตา, ความเป็นธรรม
- คำประพันธ์ 2 เรื่อง คือ หนาวดอกจาน, แต่...สืบ นาคะเสถียร

3. ศึกษาการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนการสอน

4. สร้างแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ขั้นเตรียม (Preparation Stage) ในขั้นนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ คือ

4.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน (P = Purpose)

4.1.2 ปรับความเร็วให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย (A =

Adaptation rate to material)

4.1.3 กำหนดคำถาม (Need to post question)

4.2 ขั้นอ่าน (Intermediate Stage) มีแนวปฏิบัติตามขั้นนี้คือ

4.2.1 การสำรวจ (O = Overview) ครูให้นักเรียนสำรวจ

สิ่งที่อ่าน

4.2.2 การติดตาม (R = Read and relate) ให้ติดตาม

เรื่องที่อ่านและพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

4.2.3 การจดบันทึก (A = Annotate) เป็นการจดบันทึกเรื่อง

ที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.3 ขั้นสรุป (Concluding Stage) เป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจ โดยปฏิบัติดังนี้

4.3.1 การจำ (M = Memmorize) นำข้อความที่จดบันทึกไว้มาทบทวนความจำ

4.3.2 การประเมินผล (A = Assess) เป็นขั้นที่ครู และนักเรียนอภิปรายร่วมกันในเรื่องที่ได้อ่าน

5. นำแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3 ท่านตรวจ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและการประเมินผล

6. ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาเรื่องเวลาและความเป็นไปของกระบวนการสอน แล้วนำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

7. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ควบคุมปริญญาโทอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปทดลองสอนจริงต่อไป

แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีทั้งหมด 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 16 คาบ ใช้เวลาในการสอน 8 สัปดาห์

2.4 แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในการสอนอ่าน ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2. ศึกษารายละเอียด วิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือแบบเรียน ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3. คัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอนในแผนการสอนอ่านตามคู่มือครู ได้แก่ เรื่องที่เป็นบันเทิงคดี สารคดีและคำประพันธ์ ซึ่งเป็นขอบข่ายเนื้อหาของรายวิชา ท 021 ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยคัดมาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ พิจารณาความยากง่าย เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาที่ใช้ในแผนการสอนอ่านตามคู่มือครูนี้ เป็นเนื้อหาเดียวกันกับแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค

PANORAMA

4. ศึกษาขั้นตอนการสอนอ่านตามคู่มือครู จากเอกสารของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งยึดรูปแบบการเรียนรู้ของกาเบ่ (Gagne. 1965 : 62 - 170) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนการสอน

5. สร้างแผนการสอนอ่านตามคู่มือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นสร้างความสนใจด้วยวิธีต่าง ๆ

5.2 ขั้นสอน

5.2.1 แจกจุดประสงค์

5.2.2 ทบทวนความรู้เดิม

5.2.3 เสนอบทเรียนใหม่

5.2.4 ให้แนวการเรียนรู้

5.2.5 ขั้นการปฏิบัติกิจกรรม

5.2.6 แจกผลการปฏิบัติ

5.2.7 ประเมินผลการปฏิบัติ

5.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นการส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน

6. นำแผนการสอนอ่านตามคู่มือครูที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย 3 ท่านตรวจ เพื่อดูข้อบกพร่องและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

7. ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาการพิชผล อำเภอตระการพิชผล จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาเรื่องเวลาและความเป็นไปของกระบวนการสอน แล้วนำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

8. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ควบคุมปริมาณพันธกิจครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปทดลองใช้จริงต่อไป

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู มีทั้งหมด 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 16 คาบ ใช้เวลาในการสอน 8 สัปดาห์

3. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

3.1 แบบแผนการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบ Randomized Control Groups Pretest - Posttest Design ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 359)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R)E	T _{1E}	X	T _{2E}
(R)C	T _{1C}	-	T _{2C}

- X หมายถึง การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
 - หมายถึง การสอนอ่านตามคู่มือครู
 T_{1E} หมายถึง การทดสอบก่อนที่จะทำการทดลอง (Pretest)
 T_{2E} หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)
 R หมายถึง การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Assigment)
 E หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
 C หมายถึง กลุ่มควบคุม (Control Group)

3.2 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้ -

1. เมื่อกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้ว ทำการทดสอบก่อนการเรียน
กับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบ
สอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้ว

2. ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โดยผู้วิจัยดำเนินการ
ทดลองเองทั้งสองกลุ่ม ในเวลาการเรียนการสอนปกติของรายวิชา ท 021 แยกกลุ่มทดลอง
ออกเป็นดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสอนอ่านตามคู่มือครู

ทั้งสองกลุ่มใช้เวลาในการทดลองเท่ากันคือ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ
รวมเวลาที่ใช้ในการสอนทั้งหมด 16 คาบ

3. หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง ทำการทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
(Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอน
ภาษาไทย ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่สอบก่อนดำเนินการทดลอง เสร็จแล้วนำคะแนนที่ได้มา
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อดูผลของการทดลองต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับ
กลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Independent Groups ในรูป Difference Scores

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง
กับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Independent Groups ในรูป Difference Scores

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านและคะแนนความสนใจใน
วิธีสอนภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนในกลุ่มทดลอง โดยใช้
t-test for Dependent Groups

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และคะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนในกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Dependent Groups

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนน คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537 : 74)

$$s^2 = \frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ใช้หลักตัดกลุ่ม 27% แบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางสำเร็จรูปของ จุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 6 - 22)

2. หาค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนต์พงษ์. 2526 : 88 - 91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน จากสูตร KR - 20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197 - 199)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน สัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อ
 p แทน สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
 q แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

4. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215 - 217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	s_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200 - 202)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ

1. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 โดยใช้สูตร t-test for Independent Groups แบบ Difference Scores (Scott. 1967 : 264) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{s_{MD_1 - MD_2}}$$

$$s_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s_D^2}{n_1} + \frac{s_D^2}{n_2}}$$

$$s_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t-distribution
	MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ หลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่มทดลอง
	MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ หลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่มควบคุม
	s_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่าง การทดสอบหลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม
	$s_{MD_1 - MD_2}$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่าง MD_1 และ MD_2

2. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3, 4, 5, 6 โดยใช้สูตร t-test for Dependent Groups จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 201)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลัง การเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็น บุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการเรียน กับหลังการเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ดังนี้

n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\bar{X}_1$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลอง
D	แทน ความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง
ΣD	แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง
MD	แทน ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
$MD_1 - MD_2$	แทน คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
$**$	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
กลุ่มทดลอง	แทน นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
กลุ่มควบคุม	แทน นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

4. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนรู้กับหลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
5. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนรู้กับหลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู
6. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนรู้กับหลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกันโดยใช้ $t - test$ for Independent Groups ในรูป Difference Scores ได้ผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	$S_{MD1} - MD2$	t
กลุ่มทดลอง	43	24.279	29.511	5.232	0.680	3.453**
กลุ่มควบคุม	43	25.233	28.116	2.884		

$$t (.01, 84) = 2.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีการสอนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย สอบวัดความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test for Independent Groups ในรูป Difference Scores ได้ผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	$S_{MD1} - MD2$	t
กลุ่มทดลอง	43	66.209	75.770	10.047	1.089	2.82***
กลุ่มควบคุม	43	66.953	73.930	6.977		

$t (.01, 84) = 2.66$ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

ผู้วิจัยได้นำคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง มาเปรียบเทียบกับโดยใช้ t - test for Dependent Groups ได้ผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
กลุ่มทดลอง	43	24.279	29.511	225	1,717	9.572**

$$t (.01, 42) = 2.704$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง มาเปรียบเทียบกับกันโดยใช้ t - test for Dependent Groups ได้ผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
กลุ่มทดลอง	43	66.209	75.77	432	5,368	13.317**

$t (.01, 42) = 2.704$ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่า ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้นำคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกับโดยใช้ t - test for Dependent Groups ได้ผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	ED	ED ²	t
กลุ่มทดลอง	43	25.233	28.116	124	654	7.118**

$$t (.01, 42) = 2.704$$

จากตาราง 6 แสดงว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู หลังการทดลอง แตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกับกันโดยใช้ t - test for Dependent Groups ได้ผลดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลอง	43	66.953	73.930	300	3,206	8.887**

$$t (.01, 42) = 2.704$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู หลังการทดลอง แตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
4. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
5. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู
6. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน
2. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน
3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA แตกต่างกัน

4. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA แตกต่างกัน

5. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน

6. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียนวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 3 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 130 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล ที่เรียนวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 86 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งได้มาโดยวิธีการดังนี้

1.2.1 สุ่มห้องเรียนด้วยวิธีการจับฉลาก เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียน 3 ห้องเรียน

1.2.2 สุ่มห้องเรียน เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
กลุ่มทดลอง กำหนดให้ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีจำนวนนักเรียน 43 คน

กลุ่มควบคุม กำหนดให้ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีจำนวนนักเรียน 43 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย รายวิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เป็นแบบ

ทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.28 – 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 0.58 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.852

2.2 แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยปรับคำตอบเป็น 4 ช่วง คือ มากที่สุด, มาก, น้อย, น้อยที่สุด จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 25 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 – 4.75 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยเท่ากับ 0.847

2.3 แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมทั้งหมด 16 คาบ ซึ่งได้ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.4 แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมทั้งหมด 16 คาบ ซึ่งได้ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

3.2 ดำเนินการทดลอง กลุ่มทดลองผู้วิจัยสอนอ่านตามแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA และกลุ่มควบคุมผู้วิจัยสอนอ่านตามแผนการสอนอ่านคู่มือครู ทั้งสองกลุ่มใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาที่ใช้สอน 16 คาบเท่ากัน

3.3 ทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ชุดเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test for Independent Groups ในรูป Difference Scores
3. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test for Independent Groups ในรูป Difference Scores
4. เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและคะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนในกลุ่มทดลอง โดยใช้ t - test for Dependent Groups
5. เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และคะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนในกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test for Dependent Groups

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA หลังการทดลอง แตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู หลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการอ่านตามคู่มือครูจากผลของการทดลอง ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับขั้นดังนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตามผลที่ปรากฏ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญญา มั่งคั่ง (2530 : 79) ที่พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา รัชนัตตาดิจิต (2533 : 81) ที่ศึกษาพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้เทคนิค PANORAMA สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามคู่มือครู นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พานิติก์ วิไลสูงเนิน (2538 : 83) ที่ได้ศึกษาวิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA เปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามคู่มือครูปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนการอ่านตามคู่มือครู

จากผลงานวิจัยหลายเล่มที่สรุปผลสอดคล้องกันดังกล่าวนี้ สืบเนื่องมาจาก วิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA เป็นวิธีอ่านซึ่งมีลำดับขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีตามหลักการอ่านของ เอดเวิร์ดส์ (Edward, 1973 : 132 - 135) ซึ่งมีขั้นตอนในการอ่าน 3 ขั้น คือ ขั้นเตรียม ขั้นอ่านและขั้นสรุป ในขั้นเตรียม จะมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน มีการปรับความเร็วให้เหมาะสมกับชนิดของเรื่องที่จะอ่านและมีการตั้งคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ในขั้นอ่าน ผู้อ่านจะต้องคิดตามเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ พร้อมกับขีดเส้นใต้ใจความสำคัญ หรือทำเครื่องหมายและจดบันทึกสิ่งสำคัญ ส่วนในขั้นสรุปจะมีการนำสิ่งที่บันทึกไว้มาทบทวนความจำและประเมินผลการอ่านด้วยการอภิปราย ด้วยการตอบคำถามหรือทำแบบฝึกหัด

ประกอบการอ่านนั้น ๆ ซึ่งขั้นตอนทั้งหมดนี้เป็นการรวบรวมวิธีการอ่านหลาย ๆ รูปแบบมาไว้เป็นระบบของเทคนิคการอ่านแบบ PANORAMA

ดังนั้น นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้เทคนิคการอ่านแบบ PANORAMA จะได้ฝึกกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านก่อนลงมืออ่านทุกครั้ง ทำให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างมีจุดมุ่งหมาย ดังที่ ก่อ สวัสดิพาณิชย์ (2505 : 152) และอุทัย ภิรมย์รัตน์ (2537 : 17) ได้กล่าวถึงแนวการสอนอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจไว้ว่า ก่อนการอ่านเรื่องใด ๆ ผู้อ่านควรตั้งจุดประสงค์ให้แจ่มแจ้งก่อนว่า ต้องการทราบอะไรจากเรื่องที่อ่าน นอกจากการฝึกกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนการอ่านแล้ว นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ต้องฝึกตั้งคำถามในขณะที่อ่าน โดยให้ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ นั้น ด้วยวิธีการนี้นักเรียนจึงอ่านแล้วคิดตามขณะอ่านเพื่อตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ อันเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักสำคัญของการสอนอ่านของ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523 : 101) ที่ว่า การสอนอ่านนั้นครูควรส่งเสริมให้นักเรียนคิดตั้งคำถามกับตนเองในขณะที่อ่านและตรงกับข้อสรุปของ เพ็ญศรี รังสียากุล (2528 : 124) ที่ว่าความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีพื้นฐานมาจากการตั้งคำถามที่ขึ้นต้นด้วย what when where why และ How นอกจากการฝึกตั้งคำถามเพื่อคิดตามในขณะที่อ่านแล้ว นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ยังต้องฝึกการเขียนเพื่อสรุปสิ่งสำคัญที่ได้จากการอ่าน หรือขีดเส้นใต้ใจความสำคัญ อันเป็นสิ่งที่หนึ่งซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านยิ่งขึ้น ดังที่ กลุทรัพย์ เกษมนนกิจ (2533 : 3 - 5) และกาญจนา วิชญาบกรณ์ (2533 : 14) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักอ่านที่ดีไว้ว่า ผู้อ่านต้องมีการจดบันทึกการอ่าน หรือเขียนประมวลสาระเรื่องที่อ่านจะช่วยให้ผู้อ่านเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างแจ่มแจ้ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

2. การเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 โดยความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู สิ่งที่ส่งผลให้ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู พิจารณาได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจาก

การกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนการอ่านของวิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม เกิดความต้องการ จากผลงานวิจัยของ กล๊อค (Glock. 1958 : 39 - 40) พบว่า การที่ผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ก่อนที่จะเริ่มต้นอ่าน จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็นเป็นพิเศษ เมื่อผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็นเป็นพิเศษแล้ว ก็จะเกิดความสนใจและจดจ่อในสิ่งที่ตนอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ กนก จันทร์ขจร (2532 : 28) ที่สรุปเคล็ดลับของการสอนอ่านว่า การตั้งจุดมุ่งหมายก่อนอ่าน เป็นการช่วยกระตุ้นผู้อ่านให้มีสมาธิซึ่งเป็นผลให้ผู้อ่านตั้งใจและสนใจในสิ่งที่จะอ่านนั้น การกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนการอ่านของวิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่จะอ่านตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นการอ่าน ส่วนการฝึกให้นักเรียนตั้งคำถามในเทคนิคการสอนอ่านแบบ PANORAMA นั้น จะช่วยให้นักเรียนคิดตามในขณะที่อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ นักเรียนจะใจจดใจจ่อ และมุ่งมั่นที่จะค้นหาคำตอบจากสิ่งที่อ่าน ลักษณะเช่นนี้ย่อมหมายถึงว่า นักเรียนสนใจสิ่งที่อ่าน ส่วนการอภิปรายและสรุปเรื่องราวที่อ่านในขั้นการประเมินผลตามเทคนิคการสอนอ่านแบบ PANORAMA นั้น นักเรียนจะได้ทราบผลการเรียนของตน ทำให้เกิดความกระตือรือร้นและสนใจที่จะรับทราบความก้าวหน้าในการอ่านของตน ในทุกขั้นตอนของการสอนอ่านแบบ PANORAMA ครูและนักเรียนจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน เมื่อนักเรียนลงมือปฏิบัติครูจะคอยชี้แนะและช่วยเหลือให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่านตามขั้นตอน ลักษณะเช่นนี้ นักเรียนจึงเกิดความพึงพอใจและสนใจที่จะทำกิจกรรมการอ่านตามลำดับขั้น ซึ่งตรงกับวิธีการสร้างความสนใจของ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 243) ที่ว่าวิธีสร้างความสนใจโดยให้การเสริมแรงผู้เรียนนั้นทำได้โดยพยายามให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือทำงานนั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ทำ และเมื่อพิจารณาความสนใจของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA พบว่า กลุ่มทดลองให้ความสนใจที่จะทำกิจกรรมในบทเรียนเป็นอย่างมาก อาจเป็นเพราะว่าเป็นวิธีใหม่สำหรับผู้เรียน ทำให้นักเรียนอยากรู้

อยากเห็นว่าจะทำอย่างไรบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปในงานวิจัยของ กัญญา มั่งคั่ง (2530 : 77) ที่ศึกษาพัฒนาการความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับนักเรียนที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษตามคู่มือครู

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค PANORAMA แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยทั้งนี้เนื่องจากว่า ผู้เรียนได้ฝึกฝนวิธีการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ฝึกกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนอ่าน เพื่อให้อ่านอย่างมีทิศทาง พร้อมกับปรับความเร็วในการอ่านให้เหมาะกับจุดมุ่งหมายและยืดหยุ่นตามความยากง่ายของสิ่งที่จะอ่านจากนั้นให้ฝึกคิดตั้งคำถาม แล้วลงมืออ่าน ในขณะที่อ่านนั้นนักเรียนก็จะได้ฝึกคิดตาม เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ พร้อมจดบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่าน เมื่อการอ่านสิ้นสุดลง นักเรียนได้ฝึกอภิปราย เพื่อแปลความ ตีความ และขยายความในสิ่งที่อ่าน ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง ซึ่งทั้งหมดนี้นักเรียนจะได้รับการฝึกอย่างเป็นลำดับทุกคาบเรียนทั้งหมด 16 คาบ และเนื้อหาเนื้อหาให้นักเรียนอ่านนั้นเป็นเรื่องใกล้เคียงประสบการณ์เดิมของนักเรียนจึงทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค PANORAMA สูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน

4. การเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

พบว่า ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 โดยความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA เป็นวิธีการสอนใหม่ที่แตกต่างจากการสอนอ่านตามคู่มือครูที่นักเรียนคุ้นเคย จึงทำให้นักเรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน

สนใจสื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจของ สุโท เจริญสุข (2522 : 72) ที่ว่าการนำเอาเรื่องราวหรือสิ่งแปลกใหม่มาถ่ายทอดหรือฝึกฝนให้กับผู้เรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจเพิ่มขึ้น อีกทั้งวิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA นี้มีวิธีฝึกกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านและเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของการอ่านให้เป็นคำถาม จากการสอนผู้วิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือที่จะฝึกเปลี่ยนจุดมุ่งหมายให้เป็นคำถาม วิธีการนี้เป็นสิ่งใหม่ที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทุกครั้งก่อนลงมืออ่าน ในขั้นการประเมินผล ครูและนักเรียนได้อภิปรายร่วมกันและให้ทำแบบฝึกหัดทุกครั้งหลังจากอภิปราย จากนั้นครูจะเฉลยแบบฝึกหัดให้ทราบทุกครั้งก่อนหมดคาบเรียนนั้น ๆ นักเรียนจึงสนใจอยากทราบคะแนนการทำแบบฝึกหัด ดังนั้น หลังจากสิ้นสุดการทดลอง นักเรียนในกลุ่มทดลองจึงมีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยเพิ่มขึ้น

5. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

พบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 โดยทั้งนี้เนื่องจาก การเรียนการสอนที่ผู้วิจัยจัดให้กับกลุ่มควบคุมได้ใช้สื่อหลากหลายเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอันเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น และเนื้อหาที่ผู้วิจัยเลือกมาประกอบการสอนนั้น เป็นเรื่องที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 41 - 44) ได้กล่าวถึงความสนใจกับการพัฒนาการอ่านว่า ถ้าครูเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวัยและใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันมาให้นักเรียนฝึกอ่าน จะช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูหลังการเรียนจึงสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน

6. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

พบว่า ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 6 ทั้งนี้เนื่องจาก ในการทดลองสอนของผู้วิจัย นอกจาก

จะจัดลำดับชั้นการสอนแบบ 9 ชั้น ของการเรียนรู้ตามคู่มือครูแล้ว ผู้วิจัยยังได้เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะกับเนื้อหาและเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนอีกด้วย ในขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเมื่อกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคลมีใบงานและใบความรู้ประกอบการทำงานของนักเรียนทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล อีกทั้งการเรียนการสอนตามคู่มือครูเป็นวิธีการที่นักเรียนคุ้นเคยเมื่อครูมีสื่อการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นกว่าที่นักเรียนเคยเรียนตามปกติ จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจเพิ่มขึ้น ดังนั้น ความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูหลังการเรียนจึงสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ในขั้นเตรียมซึ่งผู้อ่านต้องกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนอ่านทุกครั้งก่อนลงมืออ่านนั้น ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างมีทิศทาง ทุกครั้งที่ลงมืออ่าน ผู้อ่านจะรู้ว่า ต้องการทราบอะไรจากเรื่องที่อ่าน เช่น ต้องการจับใจความสำคัญ ต้องการทราบข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ต้องการศึกษาศำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน หรือต้องการทราบแนวคิดของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน การกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนอ่านนี้จึงนับเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเรื่องอย่างมีสมาธิและได้ผลดี จึงควรนำวิธีกำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านก่อนอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการอ่านเพื่อศึกษาความรู้จากวิชาอื่น ๆ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการอ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของนักเรียนต่อไป

1.2 การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีขั้นตอนการสรุปที่ครูและนักเรียนจะช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาทั้งหมดเมื่อเป็นการประเมินว่านักเรียนอ่านได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้นเรื่องหรือไม่ สามารถแปลความ ตีความ ขยายความและสรุปความได้หรือไม่ หลังจากอภิปรายแล้วนักเรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดเป็นการย้ำความเข้าใจอีกครั้ง ซึ่งขั้นตอนการสรุปนี้ต้องเสร็จสิ้นลงในคาบเรียนนั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนทราบผลความก้าวหน้าในการอ่านของตน นักเรียนจะรู้สึกว่าคุณเองไม่ถูกบังคับให้ตอบและไม่รู้สึกว่าสิ่งที่ตนอภิปรายนั้นผิด เพราะครูจะสรุปผลอีกครั้งหลังจากเฉลยแบบฝึกหัด ผู้สอนจึงควรนำวิธีนี้ไปฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกเหนือจากความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย เช่น ความสามารถในการเขียนสรุปความ เพราะเทคนิคการสอนอ่านแบบ PANORAMA นี้ มีขั้นตอนการจดบันทึก ซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกการจดบันทึกจากสิ่งที่อ่านทุกครั้ง จึงน่าจะส่งผลต่อการเขียนสรุปความของนักเรียนได้ด้วย

2.2 ควรเพิ่มเวลาในการทดลองให้มากขึ้น เพื่อศึกษาความคงทนของความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก จันทรังษร. "เคล็ดลับช่วยให้การอ่านดีขึ้นและเร็วขึ้น," มิตรครู. (31) : 5 ; มีนาคม 2532.
- กาญจนา วิชาปกรณ. คู่มือการสอนอ่าน. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2533.
- กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์. การสอนอ่านในชั้นประถม. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2505.
- _____. แนวการสอนภาษาไทย เอกสารนิเทศก์การศึกษา คู่มือครูภาษาไทย. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2515.
- กัญญา มั่งคั่ง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับกิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินญานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. "อ่านอย่างไรให้มีคุณค่า," วารสาร มศว บัณฑิต. 14(2) : 1 - 4 ; มีนาคม 2533.
- จารนัย ปิ่นทองน้อย. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบขั้นบันไดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- จินตนา ใบกาหยู. "การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง," วารสารการศึกษา กทม. 16(7) : 19 - 24 ; เมษายน 2536.
- จวีลักษ์ บุษยาภรณ์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ชวาล แพทย์กุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2520.

- ชลธิรา กลัดอยู่. "การส่งเสริมการอ่าน," วิทยุศึกษา. 14 : 6 - 7 ; มีนาคม 2517.
- ชุติมา สัจจานันท์. "มาแข่งขันการอ่านหนังสือกันเถอะ," ครูปริทัศน์. 3 : 58 - 61; มีนาคม 2523.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- ทรงพันธ์ วรรณมาศ. การอ่านดีควม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาตำราและเอกสารวิชาการ ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2524.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สันนิบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- ทวี บุตรราช. "การฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง," วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 22(4) : 34 ; กรกฎาคม - ธันวาคม 2535.
- น้อมฤดี จงพยุหะ และคนอื่น ๆ. คู่มือการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2519.
- นิศากร พ่วงมหา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Reading) ด้วยวิธี KWL - PLUS กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- น้ำเพชร จาปาทอง. การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

- บงกช ลิขพันธ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียน
การอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรม
การแสดงบทบาทสมมติกับการทำกิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "นโยบายปรับปรุงหลักสูตร," ใน เอกสารบรรยายนโยบายการ
ปรับปรุงหลักสูตร ณ ห้องประชุมศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการ. 2531.
- บุญเชิด วิทยุโชนันตพงษ์. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- บุญปลูก สิทธิไชย. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการดูกับ
การสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การวัดผลทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2519.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. "การสอนเพื่อพัฒนาการอ่าน," วิทยาสาร. 26 : 33 - 34 ;
กรกฎาคม 2518.
- ประทุม การรักเรียน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้
ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. "รูปแบบการสอนความเข้าใจในการอ่าน," สารพัฒนาหลักสูตร.
12(114) : 30 - 32 ; เมษายน - พฤษภาคม 2536.
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน, 2523.
- _____. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.

- ปริยัตินันท์ พรหมศรี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียนและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกา (ERICA MODEL) และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ปริยดา จันทรโรจน์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แผนกช่างก่อสร้างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- ปิยะศักดิ์ สันทรัพย์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการใช้เกมและ เพลงประกอบการสอน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- พาณิชย์ วิไลสูงเนิน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สรุปผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533.
- พรพิพา พานิชวิบูล. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

- เพ็ญศรี รังสิยากุล. การอ่านภาษาอังกฤษ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- ภาวิตา สัมมาสติ. "สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย," จันทร์เกษม. (174) : 41 ; กันยายน - ตุลาคม 2536.
- มานิต บุญประเสริฐ. "ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน," จันทร์เกษม. (174) : 41 ; กันยายน - ตุลาคม 2536.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- รชนีดา รันนิตดาจิต. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญานินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2538.
- วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2516.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนภาษาไทย ท 021 การอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2537.
- _____. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- _____. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- _____. เอกสารหมายเลข 5 สรุปสภาพการใช้หลักสูตรภาษาไทยและการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา. หน้า 6 - 8. 2539.
- วิมลศิริ ร่วมสุข. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2522.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. "สารระบบจําแนกการอ่านเพื่อความเข้าใจ," จันทร์เกษม. (174) : 15 ; กันยายน - ตุลาคม 2536.

- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2531 เขตการศึกษา 10. 2533.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 7 คู่มือครูภาษาไทย.
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.
- สนิท ตั้งทวี. อ่านไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2528.
- สมบัติ มหาเรศ. เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน,
2523.
- สมุทร เข็มเขาวนิจ. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. "นิสัยรักการอ่าน รากฐานของการพัฒนา," จันทร์เกษม. 198 :
29 ; กันยายน - ตุลาคม 2530.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดภาษาไทย 5 การอ่าน
หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2527.
- _____. เอกสารการสอนชุดภาษาไทย 5 การอ่านหน่วยที่ 6 - 10. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522.
- सारวย ธรรมวิจิตร. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยออดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

- หทัย ดันหยง. การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. พิชญโลก : แผนกเอกสารการพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2525.
- อัจฉรา จารุงจินดา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA และวิธี PANORAMA.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2536. อัดสำเนา.
- อุทัย ภิรมย์รัตน์. "การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย," การอ่าน. 5(2) : 1 - 13 ;
กันยายน 2533.
- Ausubel, D.P. "The Use of advanced Organizers in the learning and
Retention of Meaning Material," Journal of Education
Psychology. 51 : 267 - 272 ; July, 1960.
- Betty, Roe D. Secondary School Reading Instruction. Massachusetts:
Houghton Mifflin Company, 1983.
- Bond, Guy L. and Miles A Tinker. Reading Difficulties Their
Diagnosis and Correction. New York : Appliton - Century -
Crofts, 1975.
- Burmester, Low E. "Improving Speed of Comprehension in Teaching,"
Reading Strategies for Secondary School Teachers. United
States of America : Addison-Wesley Publishing Company Inc.,
1974.
- Cermak, L.S. Human Memory : Research & Theory. New York : The
Ronald Press Co., 1972.
- Clarke, M.A. and S. Silberstein. "Toward a Realization of
Psycholinguistic Principles in the ESL Reading Class,"
Reading in A Second Language. New York : Newbury House, 1979.
- Dallman, M.R. and others. The Teaching of Reading. New York :
Holt Rinehart and Winston, 1974.
- Davis, F.B. Educational measurement and their inter-pretation.
Wadworth Publishing Company, 1964.
- Dewey, John. Dictionary of Education. New York : Philosophical
Library, 1959.
- Dillner, Martha H. and Joanne P. Olson. Personalizing Reading
Instruction in Middle, Junior and Senior High School.
New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1977.
- Dowson, Mildred Agnes. Funuamental of Basic Reading Instruction.
New York : Language, Green and Co., Inc., 1959.

- Edwards, Peter. "PANORAMA : A study Technique," Journal of Reading. 132 - 135 ; November, 1973.
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Education Testing Service, Princeton, 1952.
- Gagne, Robert M. Essentials of learning for instruction. Hinsdale, III, The Dryden, 1974.
- Glock, Marvin D. "Developing Clear Recognition of Pupil Purpose for Reading," The Reading Teacher. V. 11. February, 1958.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Harris, L.A. and C.B. Smith. Reading Instruction. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1976.
- Hurlock, Elizabeth Bergner. Adolescent Development. New York : McGraw - Hill Book Company, 1955.
- Krashen and Tracy D. Terrell. The Natural Approach Language Acquisition in the Classroom. Oxford : Pergaman Press, 1983.
- Lapp, Diane and James Flood. Teaching Reading to Every Child. London : Macmillan Publishing Company Inc., 1983.
- Lee, W.R. Language - Teaching Games and Contests. London : Richard Clay Ltd., 1978.
- Mehrens, William A. and Lehmann. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. 5th ed. New York : Holt Rinehart and Winston, 1978.
- Miller, Lyle L. Developing Reading Efficiency. Burgers Pub, 1972.
- Mceldowney, Patricia. English in Context : Learning Materials. Nelson, 1982.
- Norman, Maxwell H. Successful Reading : Key to our Dynamic Society. New York : Holt Rinehart and Winston Inc., 1968.
- Pauk, Walter. How to study in College Boston. Houghton Mifflin Company, 1962.
- Robinson, Francis P. Effective Study. New York : Happer and Row, 1961.
- Russel, David H. Children Learn to Read. Boston : Ginn Company, 1961.

- Scott, William A. and Michael Wetheimer. Introduction ot Psychological Research. 4 th ed. New York : John Wiley and son, Inc., 1967.
- Spache, Georege D. and Paul L. Berg. The Art of Efficent Reading. New York : the Macmillan Company, 1966.
- Smith, F. Understanding Reading. New York : Holt, Rinehart and Wilson, Inc., 1970.
- Strang, Ruth and others. Diagnostic Teaching of Reading. New York : McGraw Hill, 1961.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton Century Crofts, 1952.
- Whitehead, R. Children's Literature Strategies of Teaching. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc., 1968.
- Williams, Ray. PANORAMA : an advanced course of English for study and examination. Longman, 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แผนการสอนกลุ่มทดลอง
- แผนการสอนกลุ่มควบคุม
- เอกสารประกอบการสอน
- แบบฝึกหัด ใบงานประกอบการสอน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญของสาร เป็นพื้นฐานสำคัญในการเข้าใจสารได้ถูกต้อง ผู้อ่านต้องทราบองค์ประกอบในแต่ละย่อหน้าซึ่งประกอบไปด้วยประโยคใจความสำคัญหลักและประโยคใจความสำคัญรอง รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ในแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านจึงจะสามารถจับใจความสำคัญของสารนั้นได้ถูกต้องครบถ้วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านสารคดี แล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองในแต่ละย่อหน้าได้
2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาสารคดีเรื่อง มะนาว.....ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ครูอธิบายวิธีการอ่าน ตามเทคนิค PANORAMA จากแผ่นโปสเตอร์
 - ครูแจกใบความรู้เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และลักษณะสารคดี

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากใบความรู้
- ครูแจกแบบฝึกอ่านเรื่อง มะนาว...ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์
- ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เรื่อง มะนาว...

ความเปรี้ยว อันเป็นนิรันดร์ว่า เป็นการอ่านงานเขียนประเภทสารคดีเพื่อจับใจความสำคัญ และสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

2. การปรับความเร็ว

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าแรกของข้อความ แล้วอธิบายวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ว่า ให้อ่านกวาดสายตาและสังเกตประโยคต้น ๆ ของข้อความและประโยคท้ายของข้อความ เพราะใจความสำคัญมักอยู่ตอนต้นหรือท้าย ดังนั้นในขั้นนี้นักเรียนจึงใช้วิธีอ่านแบบข้ามคำ อย่าอ่านสะกดทีละคำ

3. การตั้งคำถาม

- ครูให้นักเรียนคิดหาคำถาม เช่น ใจความสำคัญในย่อหน้าที่หนึ่งคืออะไร ในย่อหน้าที่หนึ่งกล่าวถึงอะไร

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- ครูให้นักเรียนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง บทนำเรื่อง หัวข้อเรื่องในแต่ละย่อหน้า บทสรุปของเรื่อง
- ครูจัดบัตรคำถามบนกระดานดำ ให้คำถามครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการอ่าน เช่น

ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าคืออะไร

แต่ละย่อหน้ากล่าวถึงอะไร

เรื่องทั้งหมดกล่าวถึงอะไร ฯลฯ

5. การติดตาม

- ให้นักเรียนอ่านเรื่อง มะนาว...ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์อย่างละเอียด พร้อมติดตามเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้

6. การจัดบันทึก

- ในขณะที่อ่าน ครูให้นักเรียนจดบันทึกใจความสำคัญ ชี้ให้เห็นข้อความที่สำคัญ พร้อมทั้งฝึกเขียนสรุปความในแต่ละย่อหน้า
- การเขียนสรุปความ ครูจะคอยชี้แนะแนวทางให้นักเรียนปฏิบัติไปพร้อม ๆ กันในแต่ละย่อหน้า

ขั้นสรุป

7. การใช้ความจำ

- นักเรียนอ่านทบทวนสิ่งที่นักเรียนจดบันทึกและเรียบเรียงสิ่งที่จดบันทึก
- นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ครูให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูติดบัตรคำถามไว้ที่กระดานดำ โดยสุ่มถามเป็น

รายบุคคล

- ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด
- ครูสรุปเรื่องที่อ่านในตอนท้าย

สื่อการเรียนการสอน

1. สารคดีเรื่อง มะนาว...ความเปรี๊ยะอันเป็นนิรันดร์
2. แผ่นโปรงใส ลำดับขั้นตอนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA
3. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
4. ใบความรู้เรื่อง ลักษณะของสารคดี
5. บัตรคำถาม
6. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการอภิปราย
3. ดูจากความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน
4. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญของสาร เป็นพื้นฐานสำคัญในการเข้าใจสารได้ถูกต้อง ผู้อ่านต้องทราบองค์ประกอบในแต่ละย่อหน้าซึ่งประกอบไปด้วยประโยคใจความสำคัญหลักและประโยคใจความสำคัญรอง รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ในแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านจึงจะสามารถจับใจความสำคัญของสารนั้นได้ถูกต้องครบถ้วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านสารคดี แล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองในแต่ละย่อหน้าได้
2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาสารคดีเรื่อง หอยทาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ครูทบทวนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA จากแผ่นโปสเตอร์
 - ครูแจกสารคดีเรื่อง หอยทาก

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการอ่านสารคดีเรื่องหอยทากว่า เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้
- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า หอยทาก เป็นงานเขียนประเภทสารคดีที่ให้ความรู้ในเชิงชีววิทยาของหอยทาก

2. การปรับความเร็ว

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าแรกของข้อความ เรื่อง หอยทาก แล้วอธิบายวิธีการอ่านด้วยการกวาดสายตารวดเร็ว เพื่อหาใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง

3. การตั้งคำถาม

- ครูให้นักเรียนคิดคำถาม เช่น ใจความสำคัญในย่อหน้าคืออะไร รายละเอียดสนับสนุนใจความสำคัญคืออะไร ในแต่ละย่อหน้าสรุปความได้ว่าอย่างไร ฯลฯ

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านสารคดีเรื่องหอยทากอย่างคร่าว ๆ เช่น หัวเรื่อง บทสรุป องค์ประกอบโดยรวมของเรื่องที่จะอ่าน เพื่อหาแนวทางในการตอบคำถามตามจุดมุ่งหมาย
- ครูและนักเรียนรวบรวมคำถาม แล้วเขียนคำถามไว้บนกระดานดำ เช่น เรื่อง "หอยทาก" ให้ความรู้หรือความบันเทิงมากกว่ากัน อาหารของหอยทากคืออะไร สัตว์ชนิดใดบ้างที่จัดอยู่ในไฟลัมมอลลัสกา ฯลฯ

5. การติดตาม

- นักเรียนเริ่มอ่านเรื่องหอยทากอย่างละเอียด แล้วติดตามในขณะที่อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้

6. การจดบันทึก

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญ จดบันทึกความสำคัญและเขียนสรุปความในแต่ละย่อหน้าในขณะที่อ่าน

ขั้นสรุป

7. การใช้ความจำ

- ครูให้นักเรียนเรียบเรียงสรุปความในแต่ละย่อหน้าที่จดบันทึกไว้
- นักเรียนทำแบบฝึกหัดปรนัยแบบเลือกตอบจำนวน 8 ข้อ เพื่อตอบคำถาม

เป็นการย้ำความเข้าใจ

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด
- ครูสรุปเรื่องที่อ่านในตอนท้าย

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. สารคดีเรื่อง หอยทาก
2. แผ่นโปสเตอร์ ลำดับขั้นตอนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA
3. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายและตอบคำถาม
3. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การรับสารจากการอ่าน ผู้อ่านต้องพิจารณาสารนั้น และสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น เพื่อการเข้าใจสารได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายเหตุผลและความจำเป็นในการแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
2. บอกลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาบทความเรื่อง "ผูกขวัญ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย

- ครูและนักเรียนทบทวนวิธีการอ่านตามเทคนิค PANORAMA
- ครูแจกใบความรู้และใบตัวอย่างเรื่อง ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
- ครูแจกใบความรู้เรื่องลักษณะของบทความ
- ครูแจกบทความเรื่อง "ผูกขวัญ"
- ครูและนักเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านร่วมกันว่า การอ่านบทความนี้

เป็นการอ่านเพื่อศึกษาความรู้เรื่องการผูกขวัญและแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นในบทความที่อ่าน

2. การปรับความเร็ว

- ครูแนะวิธีการอ่านแก่นักเรียนว่าให้อ่านแบบกวาดสายตา และฝึกสังเกตคำหรือข้อความที่มีลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นตามที่นักเรียนได้ศึกษาในใบงาน

3. การตั้งคำถาม

- ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งคำถามให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการอ่าน เช่น ในย่อหน้าที่หนึ่ง และย่อหน้าอื่น ๆ ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น คำใดที่ทำให้ทราบว่าข้อความนั้น ๆ เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และเราได้ความรู้อะไรจากการอ่านเรื่องผูกขวัญบ้าง

ขั้นอ่าน

- #### 4. ครูให้นักเรียนสำรวจบทความที่จะอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยพิจารณาใบความรู้เรื่องบทความประกอบการสำรวจ เพื่อทราบลักษณะของงานเขียนที่จะอ่านและแนวคิดของผู้เขียน

5. การติดตาม

- นักเรียนเริ่มอ่านบทความเรื่อง "ผูกขวัญ" อย่างละเอียดโดยติดตามขณะอ่าน โดยความรู้เรื่องลักษณะของข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น และประสบการณ์เกี่ยวกับพิธีผูกขวัญที่นักเรียนมี เพื่อตอบคำถามจากการอ่าน ตามที่ได้ตั้งคำถามไว้ในขั้นการตั้งคำถาม

6. การจดบันทึก

- นักเรียนจดบันทึกจากความรู้ที่ได้จากการอ่าน และตอบคำถามจากการอ่านด้วยการเขียนเป็นข้อ ๆ

ขั้นสรุป

7. การใช้ความจำ

- ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำเป็นคำถามปรนัยแบบเลือกตอบ 8 ข้อ
- นักเรียนนำข้อความที่นักเรียนจดบันทึกไว้มาพิจารณาประกอบการทำแบบฝึกหัด

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับขั้นตอนเทคนิคการอ่านแบบ PANORAMA และเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องการผูกขวัญ
- ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด
- ครูสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องหลังจากการอภิปรายและทำแบบฝึกหัดแล้ว

สื่อการเรียนการสอน

1. บทความเรื่อง ผูกขวัญ
2. ใบความรู้และใบตัวอย่างเรื่อง ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. ใบความรู้เรื่องลักษณะของบทความ
4. แผ่นโปสเตอร์ ขั้นตอนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA
5. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถาม
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิชา ท 021 (การอ่านและการพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การรับสารจากการอ่าน ผู้อ่านพึงต้องพิจารณาสารนั้น และสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น เพื่อการเข้าใจสารได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
2. แยกได้ว่าข้อความใดเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนและข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงที่ให้สาระความรู้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาบทความเรื่อง "การทบทวนที่อาจเป็นบาป"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย

- ครูและนักเรียนทบทวนวิธีการอ่านตามเทคนิค PANORAMA จากแผ่นโปสเตอร์
- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการพิจารณาบทความ
- ครูแจกบทความเรื่อง " การทำบุญที่อาจเป็นบาป"
- ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านบทความเรื่องนี้ว่า เป็น การอ่านเพื่อทราบเจตนาของผู้เขียนและฝึกพิจารณาส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน และส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงตลอดจนสาระความรู้ในบทความ

2. การปรับความเร็ว

- ครูแนะนำการอ่านว่า ไม่ควรใช้ความเร็วในการอ่านมากนัก เพราะเป็นการ พิจารณาสารคดี เพื่อให้ทราบเจตนาของผู้เขียน การแสดงความคิดเห็นและสาระความรู้ที่เป็น ข้อเท็จจริงที่ผู้เขียนเขียนไว้ ให้ใช้ความเร็วในการอ่านบทนำและบทสรุปก่อน จากนั้นจึงอ่านแบบ เก็บความในรายละเอียดให้ช้าลง

3. การตั้งคำถาม

- ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถามในการอ่าน เช่น เป็นบทความประเภทใด ผู้ เขียนมีความคิดเห็นในเรื่องการทำบุญอย่างไร ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการปล่อยนก ปล่อยปลา และปล่อยเต่าคืออะไรบ้าง การทำบุญที่เป็นบาปนั้นคืออะไร ฯลฯ ให้นักเรียนเขียนคำถามที่ ช่วยกันตั้งบนกระดานดำ

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- ครูให้นักเรียนสำรวจบทความที่จะอ่านอย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง บทนำและ บทสรุป ซึ่งจะช่วยให้ทราบแนวคิดของผู้แต่ง บทนำและบทสรุปมักจะเป็นส่วนที่ผู้เขียนแสดง ความ คิดเห็น ควรอ่านส่วนนี้ก่อนอย่างคร่าว ๆ

5. การติดตาม

- ครูให้นักเรียนลงมืออ่านอย่างละเอียดและติดตามในขณะที่อ่าน พร้อมกับตอบ คำถามที่ช่วยกันตั้งไว้แล้ว

6. การจดบันทึก

- นักเรียนจดบันทึกจากการอ่านด้วยการตอบคำถามและขีดเส้นใต้ใจความสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านเข้าใจดีขึ้น

ขั้นสรุป

7. การใช้ความจำ

- ครูให้นักเรียนตอบคำถามที่เป็นรายละเอียดของเรื่อง นอกเหนือจากคำถามที่ได้ร่วมกันตั้งไว้ โดยครูสุ่มให้ตอบด้วยวาจาเป็นรายบุคคล เช่น ปัญหาที่เกิดจากการปล่อยนกคืออะไร ปัญหาที่เกิดจากการปล่อยเต่าคืออะไร เหตุใดการปล่อยเต่าจึงต้องระวังให้มากที่สุด เต่าบกและเต่าน้ำต่างกันอย่างไร

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบทความที่ได้อ่าน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวการพิจารณาบทความ
- ครูสรุปแนวการตอบคำถามที่เขียนไว้บนกระดานอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ทุกคนดูคำตอบของตนเองที่เขียนไว้ตามไปด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. บทความเรื่อง การทำบุญที่อาจเป็นบาป
2. แผ่นโปสเตอร์ วิธีการอ่านตามเทคนิค PANORAMA

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมการอ่าน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การอ่านตีความ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจัย และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น แล้วสามารถตีความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายรูปแบบงานเขียนประเภทเรื่องสั้นได้
2. อธิบายความหมายของศัพท์หรือสำนวนภาษาในเรื่องสั้นที่อ่านได้
3. บอกข้อคิดจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
4. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาเรื่องสั้นเรื่อง "หน้าต่างดวงตา"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย

- ครูและนักเรียนทบทวนวิธีการอ่านตามเทคนิค PANORAMA จากแผนภูมิ
- ครูแจกใบความรู้ลักษณะ เรื่องสั้นพร้อมทั้งอธิบายลักษณะของเรื่องสั้น
- ครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านตีความ และร่วมอภิปรายกับนักเรียนถึงหลักการ

อ่านตีความจากใบความรู้

- ครูแจกเรื่องสั้นเรื่อง หน้าต่างดวงดา
- ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาเรื่องสั้น เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน

เช่น ศึกษาสำนวนภาษา ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน สรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านและศึกษาว่าผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการส่งสาร พร้อมทั้งพิจารณาลักษณะนิสัยตัวละครในเรื่องสั้น ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้อ่านตีความเรื่องสั้นได้

2. การปรับความเร็ว

- ครูแนะนำการปรับความเร็วในการอ่านว่า การอ่านเรื่องสั้นเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ในขณะที่ได้ประโยชน์จากความบันเทิงด้วย จึงให้อ่านโดยใช้ความเร็วมากกว่าการพิจารณาสารคดีและบทความ ให้ใช้การอ่านแบบกวาดสายตา เพื่อจับใจความอย่างรวดเร็ว

3. การตั้งคำถาม

- ครูและนักเรียนอภิปรายเพื่อร่วมกันตั้งคำถามให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการอ่าน เช่น หน้าต่างดวงดา หมายความว่าอย่างไร เด็กชายเก็บขยะมีนิสัยอย่างไร แม่ของเด็กหญิงมีนิสัยอย่างไร เด็กหญิงมีความรู้สึกรักอย่างไรต่อเด็กชายเก็บขยะ ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- ครูให้นักเรียนสำรวจเรื่องสั้นที่จะอ่านอย่างคร่าว ๆ แล้วให้นักเรียนเขียนคำถามที่สำคัญไว้ที่กระดานดำ

5. การติดตาม

- นักเรียนเริ่มอ่านเรื่องสั้นเรื่อง หน้าต่างดวงตาอย่างละเอียด พร้อมกับติดตามเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ บางตอนอาจอ่านอย่างละเอียด บางตอนอ่านอย่างผ่าน ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำถามที่จะตอบ

6. การจดบันทึก

- นักเรียนบันทึกย่อโดยสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไรและทำไม

ขั้นสรุป

7. การจำ

- ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด แบบเลือกตอบจำนวน 8 ข้อ โดยใช้สิ่งที่นักเรียนจดบันทึกไว้ช่วยเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกหัด

8. การประเมินผล

- นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องสั้นที่อ่านเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการอ่านและประเมินผลจากการอ่านของตนเองว่า สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและตีความได้มากน้อยเพียงใด และเฉลยแบบฝึกหัด

- ครูสรุปหลังจากนักเรียนอภิปรายแล้วอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองได้

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่องสั้นเรื่อง "หน้าต่างดวงตา"
2. แผนภูมิ ลำดับขั้นตอนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA
3. ใบความรู้ลักษณะเรื่องสั้น
4. ใบความรู้การอ่านตีความ
5. แบบฝึกหัดแบบเลือกตอบ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การอ่านตีความ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจัย และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น แล้วสามารถตีความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายความหมายของสำนวนภาษาที่ปรากฏในเรื่องสั้นได้
2. บอกข้อคิดจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
4. เรียงลำดับเหตุการณ์และตอบคำถามจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ครูและนักเรียนทบทวนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA จากแผนภูมิ

- ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องสั้นว่า เป็นการอ่านเพื่อตีความจากเรื่องสั้น อ่านแล้วสามารถเข้าใจสำนวนภาษา บอกเจตนาของผู้เขียน บอกข้อคิดและวิจารณ์ลักษณะนิสัยตัวละครที่ปรากฏในเรื่องได้

- ครูแจกเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"

2. การปรับความเร็ว

- ครูแนะนำการปรับความเร็วในการอ่าน เช่น ตอนใดที่เป็นสำนวนภาษาที่เข้าใจง่ายให้อ่านอย่างผ่าน ๆ ถ้าพบสำนวนภาษาที่เข้าใจยากให้อ่านอย่างพิจารณาโดยครุยกตัวอย่างจากบางตอนของเรื่องสั้นว่า ตอนใดควรอ่านผ่าน ๆ ตอนใดควรอ่านอย่างพิจารณาเพื่อเก็บความ

3. การตั้งคำถาม

- ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนชื่อ เลขที่ เพื่อกำหนดกิจกรรมการอ่านตามลำดับขั้นตอน

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดคำถามในการอ่าน เช่น ชื่อเรื่อง ความเป็นธรรม หมายความว่าอย่างไร ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง ความเป็นธรรมในความคิดของตัวละครในเรื่องคืออะไร ตัวละครในเรื่องมีลักษณะนิสัยอย่างไรบ้าง เราได้ข้อคิดอะไรจากการอ่านเรื่องนี้ แล้วจดคำถามไว้ในกระดาษ

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- นักเรียนสำรวจเรื่องสั้นที่จะอ่าน เช่น สังเกตชื่อเรื่อง สำรวจย่อหน้าแรกของเรื่องสั้น และบทสรุปตอนท้าย ก่อนลงมืออ่านจริง

5. การติดตาม

- นักเรียนลงมืออ่านอย่างพิจารณาและติดตามในขณะที่อ่าน

- นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน จากคำถามที่ได้ตั้งไว้แล้วในขั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายลงในกระดาษที่แจกให้

6. การจดบันทึก

- นักเรียนเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน-หลัง และเขียนสรุป ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรและทำไม ในขั้นตอนนี้ครูคอยชี้แนะให้นักเรียนปฏิบัติไปพร้อมกับคำชี้แนะของครู เพื่อช่วยในการจดบันทึกของนักเรียน

ขั้นสรุป

7. การจำ

- ครูให้นักเรียนอ่านบททวนจากการจดบันทึกของนักเรียน
- นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบเลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ

8. การประเมินผล

- ครูสุ่มนักเรียนโดยให้ตอบคำถามที่เขียนไว้ในกระดาษที่แจกให้
- ครูเฉลยแบบฝึกหัด
- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อคิดที่ได้จากการอ่าน แนวความคิดของผู้เขียน และวิจารณ์ลักษณะนิสัยตัวละครที่เป็นแบบอย่างควรประพฤติตามและไม่ควรประพฤติตาม
- ครูสรุปย่อตอนท้ายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในตอนท้ายอีกครั้ง
- ครูให้นักเรียนส่งกระดาษจดบันทึก

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"
2. แผนภูมิลำดับขั้นตอนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA
3. แบบฝึกหัดแบบเลือกตอบ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน
3. ตรวจแบบฝึกหัด
4. ตรวจกระดาษจดบันทึก

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การอ่านตีความบทร้อยกรอง วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจารณ์ และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ แล้วสามารถตีความจากกลอนสุภาพที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะงานเขียนประเภทกลอนสุภาพได้
2. อธิบายความหมายของคำและสำนวนภาษาในกลอนสุภาพที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. สรุปข้อคิดจากกลอนสุภาพที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณากลอนสุภาพ "หนาวดอกจาน" ของ ไพวรินทร์ ขาวงาม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นเตรียม

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ครูและนักเรียนทบทวนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA จากแผนภูมิ

- ครูแจกใบความรู้เรื่องลักษณะกลอนสุภาพ
- ครูแจกกระดาษเปล่าให้นักเรียนเขียนชื่อ เลขที่ของตนไว้เพื่อเตรียมทำ

กิจกรรมตามคำสั่งของครู

- ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เช่น เรื่องที่อ่านเป็นงานเขียนประเภทใด มีลักษณะอย่างไร ต้องใช้การอ่านแบบไหน แล้วให้นักเรียนเขียนลงในกระดาษของตน

2. การปรับความเร็ว

- ครูชี้แนะนักเรียนว่าการอ่านกลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาง" นี้ เป็นการอ่านเพื่อตีความจากบทกลอน จึงควรอ่านอย่างพิจารณาที่ละวรรค และไม่ควรใช้ความเร็วในการอ่านมากนัก โดยครูยกตัวอย่างการอ่านพิจารณาใน 4 วรรคแรกของบทกลอน ถ้าวรรคใดที่ไม่มีคำและสำนวนที่เข้าใจยาก ก็ให้อ่านอย่างรวดเร็ว

3. การตั้งคำถาม

- ครูให้นักเรียนพยายามตั้งคำถาม แล้วเขียนคำถามที่จำเป็นลงในกระดาษเป็นข้อ ๆ เช่น ศัพท์สำนวนยากที่พบหมายความว่าอย่างไร หนาวดอกจาง หมายความว่าอย่างไร กลอนที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร กล่าวถึงใครบ้าง

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- นักเรียนสำรวจกลอนสุภาพที่จะอ่าน เช่น ชื่อกลอนสุภาพ ผู้เขียนกลอนคือใคร กลอนสุภาพที่จะอ่านมีกี่บท

5. การติดตาม

- นักเรียนเริ่มอ่านกลอนสุภาพ เรื่อง "หนาวดอกจาง" อย่างละเอียดทีละวรรค เมื่อพบถ้อยคำสำนวนภาษาที่เข้าใจยากให้จดไว้ เช่น ถักทอดิต ค้ากัป็น หอมอดีต พยายามใช้คำข้างเคียงและประสบการณ์เดิมช่วยในการทำความเข้าใจเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้

6. การจดบันทึก

- นักเรียนจดบันทึกเรื่องที่อ่านว่า เป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรและทำไม เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไร

ขั้นสรุป

7. การจำ

- ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด แบบเลือกตอบจำนวน 8 ข้อ โดยใช้ข้อความที่จดบันทึกนั้นช่วยในการทำแบบฝึกหัด

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อสำรวจดูว่านักเรียนมีความเข้าใจและตีความได้มากน้อยเพียงใด โดยครูสุ่มถามนักเรียนทีละคนให้ตอบคำถามจากสิ่งที่จดบันทึกไว้

- ครูเฉลยแบบฝึกหัด

- ครูสรุปเรื่องที่อ่านอีกครั้ง

- ครูรวบรวมแบบฝึกหัดและกระดาษจดบันทึกของนักเรียนเพื่อประเมินผลการทำงาน of นักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. กลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาน"
2. แผนภูมิขั้นตอนเทคนิคการอ่านแบบ PANORAMA
3. ใบความรู้ลักษณะกลอนสุภาพ
4. แบบฝึกหัดแบบเลือกตอบ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน
3. ตรวจแบบฝึกหัดและผลงานการจดบันทึก

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การอ่านตีความบทร้อยกรอง วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจัย และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 แล้วสามารถตีความจากกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะงานเขียนประเภทกาพย์ยานี 11 ได้
2. อธิบายความหมายของคำและสำนวนภาษาในกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. สรุปข้อคิดจากกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณากาพย์ยานี 11 เรื่อง "แต่...สืบ นาคะเสถียร"

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ครูและนักเรียนทบทวนการอ่านตามเทคนิค PANORAMA จากแผนภูมิ

- ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ลักษณะกาพย์ยานี 11
- ครูและนักเรียนอภิปรายลักษณะกาพย์ยานี 11 จากใบความรู้
- ครูแจกกาพย์ยานี 11 เรื่อง "แต่...สืบ นาคะเสถียร"
- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านกาพย์ยานี 11 ว่าเป็นการอ่านและพิจารณากาพย์ยานี 11 เพื่อให้สามารถตีความจากกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้ในขั้นนี้ครูทบทวนหลักการอ่านตีความไปด้วย

- ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนชื่อ เลขที่ และให้เริ่มเขียนจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้เป็นข้อ ๆ ตามที่ได้อภิปรายร่วมกัน เช่น ตีความหมายจากชื่อเรื่อง ตีความจากคำ และสำนวนภาษา ฯลฯ

2. การปรับความเร็ว

- ครูชี้แนะการอ่านว่า ให้อ่านอย่างพิจารณาที่ละวรรค จึงไม่ควรอ่านอย่างรวดเร็ว เมื่อพบถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจยากอย่าอ่านผ่าน ๆ ให้ใช้คำข้างเคียงและประสบการณ์เดิมช่วยในการตีความ ถ้าข้อความในวรรคใดไม่มีคำศัพท์สำนวนที่เข้าใจยาก ให้อ่านอย่างรวดเร็ว

3. การตั้งคำถาม

- ครูให้นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามจากการกำหนดจุดมุ่งหมาย เช่น ทำไมชื่อเรื่องจึงใช้คำว่า แต่...สืบ นาคะเสถียร แต่ในที่นี้หมายความว่าอย่างไร นักเรียนคนใดที่รู้จัก สืบ นาคะเสถียรบ้าง สืบ นาคะเสถียรคือใคร ในขั้นนี้ครูอาจเสริมความรู้เกี่ยวกับ สืบ นาคะเสถียร จากนั้นให้นักเรียนเขียนคำถามลงในกระดาษของตน

ขั้นอ่าน

4. การสำรวจ

- นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง ท้าความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อเรื่อง กำหนดคำและสำนวนภาษา ที่มีความหมายโดยนัยที่จะต้องตีความไว้ เช่น ชีวิตแลกชีวิต, สืบสานตำนานพัน, คนของป่า หมายความว่าอย่างไร

5. การติดตาม

- นักเรียนอ่านภาพย่น 11 เรื่อง "แต่... สืบ นาคะเสถียร" อย่างละเอียด โดยครูให้ข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจและการตีความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องนั้น ต้องมีความรู้เดิมเกี่ยวกับ สืบ นาคะเสถียร ด้วย ซึ่งครูและนักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายไปแล้ว ในขั้นการตั้งคำถาม

6. การจดบันทึก

- นักเรียนทำเครื่องหมาย โดยการขีดเส้นใต้คำหรือข้อความที่ต้องตีความจากการอ่าน แล้วตอบคำถามที่ตั้งไว้จากขั้นการตั้งคำถามลงในกระดาษของตน

7. การจำ

- ครูสุ่มให้นักเรียนตอบคำถามเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับศัพท์สำนวนที่ต้องตีความตามที่ได้ขีดเส้นใต้ไว้ และจากคำตอบที่ตอบไว้ในกระดาษ

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านจากสำนวนภาษาที่จะต้องตีความ เจตนาของผู้เขียนเรื่องนี่คืออะไร เราได้ข้อคิดใดจากการอ่านเรื่องนี้บ้าง
- ครูสรุปเรื่องที่อ่านอีกครั้ง
- ครูรวบรวมกระดาษที่จดบันทึกและกระดาษคำตอบของนักเรียนเพื่อตรวจ

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพย่น 11 เรื่อง แต่...สืบ นาคะเสถียร
2. แผนภูมิขั้นตอนเทคนิคการอ่านแบบ PANORAMA
3. ใบความรู้ลักษณะภาพย่น 11 เรื่อง แต่.....สืบ นาคะเสถียร

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายและตอบคำถาม
2. สังเกตจากการปฏิบัติงาน
3. ตรวจกระดาษจดบันทึก

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญของสาร เป็นพื้นฐานสำคัญในการเข้าใจสารได้ถูกต้อง ผู้อ่านต้องทราบองค์ประกอบในแต่ละย่อหน้าซึ่งประกอบไปด้วยประโยคใจความสำคัญหลักและประโยคใจความสำคัญรอง รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ในแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านจึงจะสามารถจับใจความสำคัญของสารนั้นได้ถูกต้องครบถ้วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านสารคดี แล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองในแต่ละย่อหน้าได้
2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาสารคดีเรื่อง มะนาว.....ความเปรี๊ยะอันเป็นนิรันดร์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูพาน้ำมะนาวมาแล้วให้นักเรียน 1 คน มาชิมน้ำมะนาวและให้นักเรียนที่ชิมนั้นบอกว่า เป็นน้ำของอะไร มีรสชาติแบบไหน

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า เพื่อให้นักเรียนอ่านสารคดีแล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปความจากสารคดีที่อ่านได้
3. นักเรียนอ่านลักษณะงานเขียนประเภทสารคดีและหลักการสังเกตใจความสำคัญจากใบความรู้ที่แจกให้ จากนั้นครูจึงซักถามความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องลักษณะงานเขียนประเภทสารคดี
4. ครูแจกสารคดีเรื่อง มะนาว...ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์
5. ครูอธิบายหลักการจับใจความสำคัญและลักษณะของสารคดีจากเรื่องที่แจกให้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคใจความสำคัญหลักในย่อหน้าแรก คือ มะนาวเป็นพืชพื้นเมืองของอินเดีย ประโยคใจความสำคัญรองคือ มะนาวได้กระจายพันธุ์ไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก
6. ครูให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง มะนาว...ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์ อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามในแบบฝึกหัดเป็นข้อ ๆ
7. ครูเฉลยแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำ และซักถามด้วยวาจา
8. ครูประเมินผลการปฏิบัติจากแบบฝึกหัดและจากการตอบคำถาม

ขั้นสรุป

9. ครูสรุปเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนสรุปจดลงสมุดพร้อมทั้งชี้แนะข้อบกพร่องของการอ่าน แล้วให้นักเรียนฝึกการจับใจความสำคัญจากเรื่องอื่น ๆ ที่น่าสนใจ โดยมอบหมายให้ทำเป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. สารคดีเรื่อง มะนาว...ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์
2. น้ามะนาว
3. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
4. ใบความรู้เรื่อง ลักษณะของสารคดี
5. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. ตรวจสอบการเขียนสรุป
3. สังเกตจากการปฏิบัติงาน
4. ตรวจสอบแฟ้มักัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การจับใจความสำคัญของสาร เป็นพื้นฐานสำคัญในการเข้าใจสารได้ถูกต้อง ผู้อ่านต้องทราบองค์ประกอบในแต่ละย่อหน้าซึ่งประกอบไปด้วยประโยคใจความสำคัญหลักและประโยคใจความสำคัญรอง รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ในแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านจึงจะสามารถจับใจความสำคัญของสารนั้นได้ถูกต้องครบถ้วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านสารคดี แล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองในแต่ละย่อหน้าได้
2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาสารคดีเรื่อง หอยทาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพหอยชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วถามว่าหอยแต่ละชนิดในรูปภาพนี้คือหอยอะไรบ้าง

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะงานเขียนประเภทสารคดีและหลักการจับใจความสำคัญที่เคยเรียนไปแล้ว
4. ครูแจกสารคดีเรื่อง หอยทาก
5. ครูให้แนวการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ โดยยกตัวอย่างในย่อหน้าแรกของเรื่อง หอยทากว่าใจความสำคัญคือ สัตว์เล็ก ๆ ประเภทหนึ่งซึ่งกินใบพืชเป็นอาหาร คือ หอยทาก
6. ครูให้นักเรียนอ่านสารคดีเรื่อง หอยทาก พร้อมทั้งให้ฝึกเขียนสรุปความในแต่ละย่อหน้า
7. ครูสุ่มนักเรียนให้อ่านสรุปย่อของตนเองให้เพื่อนฟังประมาณ 3 – 5 คน
8. ครูประเมินผลจากสรุปย่อของนักเรียนที่ครูสุ่ม โดยชี้แจงข้อดีข้อเสียของผลงานการเขียนสรุปความ

ขั้นสรุป

9. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม โดยให้อ่านบททวนสารคดีเรื่องหอยทาก ประกอบการทำแบบฝึกหัดสั้น ๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพหอยชนิดต่าง ๆ
2. สารคดีเรื่อง หอยทาก
3. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการเขียนสรุปความ
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การรับสารจากการอ่าน ผู้อ่านพึงต้องพิจารณาสารนั้น และสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น เพื่อการเข้าใจสารได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายเหตุผลและความจำเป็นในการแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
2. บอกลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาบทความเรื่อง "ผูกขวัญ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงเหตุผลและความจำเป็นในการแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ฟังและอ่าน รวมถึงประโยชน์ และผลกระทบที่ได้รับจากการวิเคราะห์ได้ถูกต้องและไม่ถูกต้อง โดยนำบทความจากหนังสือพิมพ์มาสนทนาแล้วชี้ให้เห็นสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากบทความนั้น

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า ให้นักเรียนอ่านบทความแล้วแยกให้ได้ว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริงและตอนใดเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน
3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทความเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนเคยอ่าน และแจกใบความรู้เรื่องลักษณะของบทความ ใบความรู้และใบตัวอย่างเรื่องข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
4. ครูแจกบทความเรื่อง "ผูกขวัญ"
5. ครูอธิบายลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้พิจารณาเรื่องที่จะอ่าน
6. ครูให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง "ผูกขวัญ" แล้วหาข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อความที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน
7. ครูให้นักเรียนตอบคำถามด้วยวาจาเป็นรายบุคคล เช่น ผู้ใหญ่รับขวัญเด็กในโอกาสใดบ้าง ในย่อหน้าแรก ข้อความตอนใดบ้างที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ คำใดบ้างในบทความเรื่องผูกขวัญ ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นนักเรียนเคยได้รับการผูกขวัญจากผู้ใหญ่ในโอกาสใดบ้าง
8. ครูประเมินผลจากการตอบคำถามของนักเรียน เพื่อดูว่านักเรียนรู้จักแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ถูกต้องหรือไม่ เพียงใด

ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่องผูกขวัญ และให้ไปศึกษาเพิ่มเติมจากบทความที่นักเรียนสนใจซึ่งใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน เพื่อฝึกแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นของผู้เขียนบทความนั้น ๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. บทความเรื่อง ผูกขวัญ
2. ใบความรู้และใบตัวอย่างเรื่อง ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. ใบความรู้เรื่องลักษณะของบทความ

การวัดผลและประเมินผล

1. สัมผัสจากการตอบคำถามเป็นรายบุคคล
2. สัมผัสจากการร่วมสรุปในตอนท้าย

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิชา ท 021 (การอ่านและการพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

การรับสารจากการอ่าน ผู้อ่านต้องพิจารณาสารนั้น และสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น เพื่อการเข้าใจสารได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านบทความ แล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
2. แยกได้ว่าข้อความใดเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนและข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงที่ให้สาระความรู้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาบทความเรื่อง "การทำบุญที่อาจเป็นบาป"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพนกและเต่ามาให้นักเรียนดู และซักถามว่านกและเต่าเกี่ยวข้องกับ การทำบุญอย่างไร นักเรียนเคยทำบุญด้วยการทำอย่างไรบ้าง นักเรียนคิดว่าวิธีใดน่าจะดีที่สุด

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นและลักษณะของ บทความที่ได้เรียนในคาบเรียนที่แล้ว
4. ครูแจกบทความเรื่อง การทำบุญที่อาจเป็นบาป แล้วให้นักเรียนพิจารณาบทความที่ แจกให้
5. ครูยกตัวอย่างข้อความที่เป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ที่ให้สาระความรู้จากบทความเรื่อง "การทำบุญที่อาจเป็นบาป"
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ครูแจกใบงานให้ทำเพื่อฝึกปฏิบัติการแยก ข้อเท็จจริง จากข้อคิดเห็น สาระความรู้ที่ได้จากเรื่อง แนวคิดของผู้เขียน แล้วให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากใบงานที่ได้ร่วมกันทำในแต่ละกลุ่ม
7. ครูสรุปผลการรายงานกลุ่มของแต่ละกลุ่ม
8. ครูชี้แนะข้อบกพร่อง และชมเชยการปฏิบัติที่เป็นผลงานดีเด่น

ขั้นสรุป

9. ครูแนะนำให้นักเรียนนำวิธีการอ่านและพิจารณาบทความไปใช้ฝึกอ่านบทความ อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านและรู้จักวิเคราะห์สิ่งที่ อ่านได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทความเรื่อง การทบทวนที่อาจเป็นแบบ
2. ภาพนก ภาพเต่า
3. ใบงานการแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น สาระความรู้ของเรื่องและแนวคิดของผู้เขียน

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการรายงานหน้าชั้นของตัวแทนกลุ่ม
2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การอ่านตีความ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจัย และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น แล้วสามารถตีความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายรูปแบบงานเขียนประเภทเรื่องสั้นได้
2. อธิบายความหมายของคำหรือสำนวนภาษาในเรื่องสั้นที่อ่านได้
3. บอกข้อคิดจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
4. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาเรื่องสั้นเรื่อง "หน้าต่างดวงตา"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสุ่มให้นักเรียน 2 คน ออกมาอ่านบทสนทนาบางตอนของเรื่องสั้น เรื่อง "หน้าต่างดวงตา" จากนั้นครูจึงสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องสั้นที่นักเรียนเคยอ่านในหนังสือต่าง ๆ

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องสั้นโดยยกตัวอย่างจากเรื่องศิลปินเอกที่นักเรียนเคยเรียนในหนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2 ที่เป็นวิชาหลัก
4. ครูแจกใบความรู้ลักษณะเรื่องสั้นและหลักการอ่านตีความให้นักเรียนอ่าน
5. ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้นและหลักการอ่านตีความจากเรื่องสั้น
6. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม แล้วแจกเรื่องสั้นเรื่อง "หน้าต่างดวงตา" ให้นักเรียนอ่าน จากนั้นให้ศึกษาใบงานกลุ่มละ 1 อย่าง คือ 1) สรุปเรื่องสั้นที่อ่าน 2) บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน 3) อธิบายสำนวนภาษาจากเรื่องที่อ่าน 4) บอกเจตนาของผู้เขียน 5) วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละคร ให้แต่ละกลุ่มทำ แล้วส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น
7. ครูแจ้งผลการรายงานกลุ่มของแต่ละกลุ่ม
8. ชมเชยผลการปฏิบัติและชื่นชมข้อบกพร่องของแต่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นเรื่องนี้ และแนะนำให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นที่มีอยู่ในหนังสือต่าง ๆ เพื่อฝึกการอ่านตีความแล้วนำมาสนทนาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องสั้นเรื่อง "หน้าต่างดวงตา"
2. ใบความรู้ลักษณะเรื่องสั้น
3. ใบความรู้การอ่านตีความ
4. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการรายงานกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การอ่านตีความ วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจัย และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น แล้วสามารถตีความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายความหมายของสำนวนภาษาที่ปรากฏในเรื่องสั้นได้
2. บอกข้อคิดจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้ส่งสารได้
4. เรียงลำดับเหตุการณ์และตอบคำถามจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครจากเรื่องสั้นที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณาเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องสั้นที่ครูมอบหมายนักเรียนไปอ่านเพิ่มเติมว่าได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่าน นอกเหนือจากความบันเทิงที่ได้รับ

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า หลังจากนักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่องความเป็นธรรมแล้ว นักเรียนสามารถตีความจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้นที่เคยเรียนมาในชั่วโมงที่แล้ว และสรุปหลักการอ่านตีความจากเรื่องสั้น
4. ครูแจกเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม" ให้นักเรียนแล้วอภิปรายกับนักเรียนก่อนการอ่านว่า ความเป็นธรรมคืออะไร ความหมายของคำว่า "ความเป็นธรรม" ในความหมายทั่วไปคืออย่างไร
5. ครูชี้แนะแนวทางการอ่านตีความจากเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม" เช่น อ่านแล้วให้สังเกตสำนวนภาษา ผูกคิดเรียงลำดับเหตุการณ์หลังจากอ่าน ศึกษาลักษณะนิสัยตัวละครจากการกระทำและคำพูด และถามตนเองหลังจากอ่านจบแล้วว่าได้อะไรจากการอ่านเรื่องนี้
6. นักเรียนลงมืออ่านเรื่องสั้นเรื่อง ความเป็นธรรม อย่างละเอียดและให้ทำแบบฝึกหัดโดยการเขียนอธิบาย จำนวน 6 ข้อ
7. ครูถามนักเรียนเป็นรายบุคคลจากการทำแบบฝึกหัด เช่น กงกรรมกงเกวียนหมายความว่าอย่างไร เราได้ข้อคิดใดจากการอ่านเรื่อง "ความเป็นธรรม" บัญชีลักษณะนิสัยอย่างไร ฯลฯ จากนั้นครูเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกับนักเรียน
8. ครูประเมินผลจากการตอบคำถามและจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบว่านักเรียนทำถูกต้องมากน้อยเพียงใด และแก้ไขข้อผิดพลาด

ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้นอีกครั้ง และสรุปลักษณะนิสัยตัวละครที่นักเรียนควรประพฤติเป็นแบบอย่างและไม่ควรประพฤติ พร้อมทั้งชี้แนะข้อคิดที่ได้ว่าควรนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"
2. แบบฝึกหัดตอบคำถามด้วยการเขียนอธิบาย

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายและตอบคำถาม
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การอ่านตีความบทร้อยกรอง วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิจารณ์ และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ แล้วสามารถตีความจากกลอนสุภาพที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะงานเขียนประเภทกลอนสุภาพได้
2. อธิบายความหมายของคำและสัทนวนภาษาในกลอนสุภาพที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. สรุปข้อคิดจากกลอนสุภาพที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณากลอนสุภาพ "หนวดดอกจาน" ของ ไพวรินทร์ ขาวงาม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูอภิปรายซักถามนักเรียนเกี่ยวกับงานเขียนประเภทกลอนสุภาพที่นักเรียนเคยอ่านและมีความประทับใจ

ครูนำงานเขียนประเภทกลอนสุภาพ จำนวน 2 บท มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วถามนักเรียนว่าเป็นงานเขียนประเภทใด

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า เมื่อนักเรียนอ่านกลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาน" จบแล้ว นักเรียนสามารถตีความจากบทกลอนที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามของครูเป็นการทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับลักษณะการอ่านตีความที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว
4. ครูแจกใบความรู้เรื่องลักษณะกลอนสุภาพ และกลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาน"
5. นักเรียนศึกษาลักษณะของกลอนสุภาพจากใบความรู้และให้นักเรียนอ่านกลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาน" อย่างพิจารณา โดยสังเกตถ้อยคำสำนวนที่ใช้ เช่น คำกำปั้น หน้ามนน้อย หอมอดีต เสียว ครูอธิบายสำนวนภาษาที่เข้าใจยากบางตอนประกอบการอ่านของนักเรียน
6. นักเรียนฝึกอ่านในใจ แล้วตอบคำถามในแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้ โดยเขียนอธิบายความหมายของศัพท์ บอกข้อคิดและตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะกลอนสุภาพ
7. ครูเฉลยแบบฝึกหัดหลังจากนักเรียนทำเสร็จแล้ว
8. ครูประเมินผลการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน โดยตรวจดูว่านักเรียนส่วนใหญ่ทำถูกต้องหรือไม่ และที่ผิดผิดอย่างไร

ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้รับจากการอ่านอีกครั้งหนึ่ง เช่น ได้ข้อคิดจากการอ่านอย่างไรบ้าง ผู้เขียนต้องการสื่ออะไรในบทกลอนนี้ เปรียบเทียบเรื่องที่อ่านกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่นักเรียนเคยประสบมา รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับผู้เขียนแล้วให้นักเรียนไปศึกษาเรื่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นงานเขียนของผู้แต่งที่เป็นกวีซีไรต์เพิ่มเติม เพื่อฝึกการอ่านตีความจากคำประพันธ์อื่น ๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. กลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาน"
2. ใบความรู้ลักษณะกลอนสุภาพ
3. แบบฝึกหัดเขียนอธิบายความหมายของศัพท์ บอกลักษณะกลอนสุภาพและบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจแบบฝึกหัด
2. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การอ่านตีความบทร้อยกรอง วิชา ท 021 (การอ่านและพิจารณาหนังสือ)

เวลา 2 คาบ

สาระสำคัญ

พื้นฐานการตีความของสารคือ การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ วิเคราะห์ และบอกจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในสารนั้นได้ถูกต้อง ช่วยทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการรับสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 แล้วสามารถตีความจากกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะงานเขียนประเภทกาพย์ยานี 11 ได้
2. อธิบายความหมายของคำและสัทนภาษาในกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. สรุปข้อคิดจากกาพย์ยานี 11 ที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

อ่านและพิจารณากาพย์ยานี 11 เรื่อง "แต่...สืบนาคะเสถียร"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนฟังเพลง สืบนาคะเสถียร ของคาราบาว จากแถบบันทึกเสียง

ขั้นสอน

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนอ่านกาพย์ยานี 11 เรื่อง แต่...สืบ นาคะเสถียร แล้ว นักเรียนสามารถตีความจากกาพย์ยานี 11 เรื่องนี้ได้
3. ครูทบทวนความรู้เดิมจากการอ่านตีความกลอนสุภาพเรื่อง "หนาวดอกจาน" ที่เคยเรียนในคาบเรียนที่แล้ว
4. ครูแจกใบความรู้เรื่องลักษณะของกาพย์ยานี 11 และกาพย์ยานี 11 เรื่อง แต่...สืบ นาคะเสถียร ให้นักเรียนอ่าน
5. ครูอธิบายลักษณะของกาพย์ยานี 11 จากใบความรู้ พร้อมทั้งให้นักเรียนพิจารณา กาพย์ยานี 11 เรื่อง แต่...สืบ นาคะเสถียร ตามไปด้วย โดยครูยกตัวอย่างและอธิบาย สำนวนภาษาในกาพย์ยานี 11 ที่มีความหมายโดยนัยให้ผู้อ่านต้องตีความ เช่น พักก่อนคนของป่า เดินทางมาไกลแสนไกล มีความหมายโดยนัยตามเรื่องที่ว่าอย่างไร ซึ่งผู้อ่านต้องมีความรู้เดิมเกี่ยวกับ สืบ นาคะเสถียร จึงจะสามารถตีความได้ถูกต้อง
6. นักเรียนอ่านกาพย์ยานี 11 เรื่อง แต่...สืบ นาคะเสถียร ในใจอย่างพิจารณา ครูแนะให้ตีความจากสำนวนภาษาที่ใช้ในกาพย์ยานี 11 โดยอาศัยความรู้เดิมและข้อความแวดล้อมเข้าช่วย จากนั้นครูถามนักเรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
7. ครูชี้แจงผลจากการตอบคำถามของนักเรียนและอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ต้องแก้ไข ความเข้าใจให้ถูกต้อง
8. ครูประเมินผลจากการตอบคำถามของนักเรียนว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตอบได้ถูกต้องหรือไม่ ถ้าตอบไม่ถูกต้องเหตุใดจึงตอบได้ไม่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้ในด้านต่าง ๆ และนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านนี้ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพยนตร์ 11 เรื่อง แต่...สี่ นาคะเสถียร
2. ใบความรู้เรื่อง ลักษณะภาพยนตร์ 11
3. แดบนันทิกเสียงเพลง สี่ นาคะเสถียร

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายและตอบคำถาม
2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

เอกสารประกอบการสอน

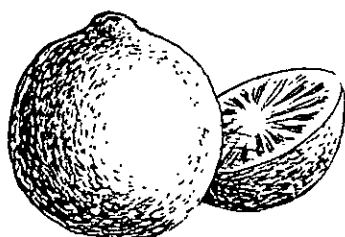
แบบฝึกหัด ใบงานประกอบการสอน

มะนาว . . . ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์

มะนาวเป็นพืชพื้นเมืองของอินเดีย มีถิ่นกำเนิดในหมู่เกาะอินเดียตะวันออกหรือทางภาคเหนือของอินเดีย และได้กระจายพันธุ์ไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลกในแถบร้อนและอบอุ่นอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้มะนาวยังได้รับความสนใจจากชาวยุโรปอีกด้วย มีการสันนิษฐานว่า ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ชาวอาหรับเป็นผู้นำมะนาวจากอินเดียไปปลูกในปาเลสไตน์ เนอรัเซียอียิปต์ และยุโรป หลังจากนั้นมะนาวก็แพร่หลายไปถึงหมู่เกาะอินเดียตะวันออกและอเมริกา โดยนักสำรวจชาวสเปนและโปรตุเกส จวบจนปัจจุบันมีการปลูกมะนาวเพื่อการค้าในเม็กซิโก หมู่เกาะอินเดียตะวันตกและอียิปต์ โดยมีมะนาวที่เป็นพันธุ์หลัก ๆ ได้แก่ เลมอน (Lemon) ในเขตภูมิอากาศอบอุ่นและไลม์ (Lime) ในเขตร้อน อีกทั้งยังมีพันธุ์ย่อย ๆ ออกไปอีก

ไลม์ ก็คือมะนาวที่เราใช้กันอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันมีรสเปรี้ยวจัด และหอมกว่าเลมอน แต่ผลเล็ก เปลือกบางและทนความร้อนได้ดีกว่า เปลือกไลม์มีสีเขียวเข้ม เมื่อยังสดแต่จะกลายเป็นเหลืองอ่อนเมื่อสดและเป็นสีเหลืองคล้ำเมื่อเก็บไว้นาน จึงนับเป็นความสับสนอย่างมากมายที่คนไทยเคยชินกับการเรียกมะนาวว่า เลมอน ทั้ง ๆ ที่ควรจะเป็นไลม์

มะนาวเป็นไม้พุ่มยืนต้นขนาดเล็ก ลักษณะทรงต้นสูง ประมาณ 5 เมตร เป็นไม้ที่ให้ผลผลิตตลอดปี แต่จะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับที่การดูแลรักษาสภาพดินและภูมิอากาศ ในหนึ่งปีมะนาวจะออกดอกและติดลูกมากที่สุด 2 ครั้ง คือ ช่วงหน้าฝน ประมาณเดือนกันยายน - ตุลาคม และช่วงหน้าร้อนราวเดือนเมษายน - พฤษภาคม มะนาวที่ติดลูกแล้วจะใช้เวลาอีกประมาณ 5 เดือน จึงโตเต็มที่ และพร้อมที่จะเก็บขาย ในหน้าแล้งมะนาวจะออกดอก และติดลูกมากกว่าหน้ามรสุม ส่วนมะนาวที่ออกดอกในช่วงฤดูฝน จะติดลูกน้อย เพราะถูกมรสุมพัดดอกและลูกร่วงมาเอง จึงเป็นสาเหตุให้มะนาวในหน้าแล้งหายากและราคาแพง ส่วนมะนาวในหน้าฝนจะมีให้เห็นอยู่ดาษดื่น ทั้งยังมีราคาถูกซึ่งทุกอย่างก็จะหมุนเวียนอยู่เช่นนี้เป็นประจำทุกปี

ของสำคัญคู่ครัวไทย

ภูมิปัญญาของครัวไทยอยู่ที่การผสมผสานสอดคล้องของเบญจรส อันได้แก่ เค็ม หวาน ขม เปรี้ยว และเผ็ด ทั้งนี้โดยอาศัยเครื่องเทศและเครื่องปรุงต่าง ๆ เป็นเครื่องชูรส สำหรับจุดเด่นของอาหารไทย นอกจากรสชาติที่เผ็ดร้อนแล้วสิ่งสำคัญรองลงมายังอยู่ที่รสเปรี้ยวไม่ว่าจะเป็นอาหารประเภทต้มยำ น้ำพริก หรือเครื่องดืม อาหารจานเด็ดที่เป็นสัญลักษณ์คู่ไทยและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างประเทศที่เน้นรสเปรี้ยวก็มี ต้มยำและส้มตำ เคล็ดลับและความอร่อยของอาหารไทยเหล่านี้มีใจอยู่ที่ความเปรี้ยวโดด ๆ แต่เป็นรสเปรี้ยววนที่ผสมผสานกันได้อย่างกลมกล่อมของอาหารแต่ละจาน

ถึงแม้มะนาวจะไม่ใช่เครื่องปรุงหลักของอาหาร แต่รสชาติของมะนาวจะช่วยเสริมรสเค็ม เผ็ด และหวาน เรียกว่า ดึงรสชาติของอาหารให้โดดเด่นขึ้นมา มะนาวจะช่วยเรียกน้ำย่อยโดยการกระตุ้นต่อมน้ำลายให้ขับน้ำลายออกมาย่อยอาหารในปาก เป็นการเพิ่มรสชาติของอาหารทำให้เราทานอาหารได้มากขึ้น และยังลดความรู้สึกเลี่ยนหรือมันของอาหารได้อีกด้วย ส่วนอาหารทะเลที่มีกลิ่นคาว มะนาวก็สามารถดับกลิ่นเหล่านี้ได้ดี

ในน้ำมะนาวมีกรดซิตริก (Citric) และกรดคอร์บิก (Ascorbic) ตัวหลังนี้คือวิตามินซีนั่นเองเมื่อเราบีบมะนาวลงบนผัก ผลไม้ กรดทั้งสองชนิดนี้จะช่วยให้ผักผลไม้คงความสดได้นานขึ้นนอกจากนี้ยังช่วยดึงสีที่ซ่อนอยู่ในอาหารให้ปรากฏเด่นชัดอีกด้วย นับเป็นการแต่งสีสังทางสายตาให้อาหารแลดูน่ารับประทานยิ่งขึ้น เช่น เมื่อหั่นตะไคร้จะปรากฏเป็นวงเด่นชัดสีชมพูเข้มของหอมแดงซอยก็เห็นชัดเจนเมื่อผ่านการแช่ในน้ำมะนาว ในอาหารคาวอย่างแกงส้มหัวไชเท้า หากใส่ในน้ำมะนาวสักนิดจะทำให้หัวไชเท้ามีสีเหลืองนวลน่ารับประทานแม้แต่ในขนมหวานอย่างกล้วยเชื่อม ถ้าบีบมะนาวลงไปในขณะที่เชื่อมกล้วย กล้วยที่ได้จะมีสีแดงสวยสดชวนทานและประการสำคัญ รสเปรี้ยวนี้ยังป้องกันการเกิดปฏิกิริยา Browning หรือการเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลของหัวปลี มะเขือยาว และมะเขือขีมน้ำพริกทั้งหลายที่ผ่าแล้ว หากแช่ในน้ำผสมมะนาวสีจะขาวเหมือนเดิม

นอกจากมะนาวจะเป็นพระเอกในอาหารรสจัดจ้านทั้งหลายอย่างยากที่จะหาสิ่งใดมาทดแทนได้แล้ว มะนาวยังมีคุณสมบัติประโยชน์มากมายหลายด้าน ว่ากันว่า วิตามินซีในมะนาวสามารถรักษาอาการเลือดออกตามไรฟัน ลักปิดลักเปิด นอกจากนี้ในมะนาวยังมีวิตามิน B1, B2 น้ำตาลและเกลือแร่ เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส เหล็ก เป็นต้น เปลือกมะนาวก็เป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่จะมองข้ามไปไม่ได้ เพราะเปลือกมะนาวนอกจากจะมีกลิ่นหอมแล้วยังมีสารจำพวก

น้ำมันหอมระเหยใช้เป็นยาขับลม ช่วยย่อยอาหาร และใช้ปรุงแต่งกลิ่นอาหาร และประการสำคัญ เปลือกมะนาวยังมีวิตามินซีไม่น้อยไปกว่าน้ำมะนาว ดังนั้นคนส่วนใหญ่จึงนิยมใช้มะนาวพร้อมทั้งเปลือกแช่กับน้ำชาเป็นเครื่องดื่มแม้แต่ใบมะนาวก็มีน้ำมันหอมระเหยและวิตามินซีเช่นกัน ใช้เป็นยาขับเสมหะ แก้ไอ แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ท้องร่วงได้โดยนำใบมะนาวตากแห้ง 300 กรัมต้มกับน้ำดื่มแทนน้ำชา ส่วนรากและต้นมะนาวก็สามารถใช้เป็นยาแก้ปวด แก้อาการพอกขี้จากการถูกตุ๋นได้ หากนำรากต้นมะนาว 30 กรัมต้มกินน้ำกับเหล้าอีกเล็กน้อย

เวลาเป็นต่อมทอนซิลอักเสบ น้ำมะนาวผสมกับน้ำผึ้งและน้ำปูนขาวดื่มบรรเทาอาการเจ็บคอได้ แม้แต่เด็กที่ท้องอืดทำให้ร้องกวนในเวลากลางคืนลองนำปูนแดงมาขยี้ลงบนฝ่ามือแล้วบีบน้ำมะนาวคลุกให้ทั่วทาบริเวณท้องของเด็ก สักครู่หนึ่งเด็กจะพาลหลับ ทำให้สบายท้อง จนหยุดร้องได้ในที่สุด

สรรพคุณของมะนาวที่เรารู้จักกันดีและเป็นที่ยอมรับของผู้ต้องใช้เสียง ก็คือ การดื่มน้ำมะนาวเพื่อถนอมเสียงไม่ให้แหบแห้ง น้ำมะนาวยังสามารถเป็นยาแก้ไอประจำบ้านที่อร่อยที่สุด โดยผสมน้ำมะนาว น้ำผึ้งหรือน้ำเชื่อม และเกลือ ใช้จิบแก้ไอ ช่วยชุ่มคอ อีกทั้งยังเป็นยาแก้ไอสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนอัตราส่วนได้ตามชอบ จะหนักหวานหรือหนักเค็มก็สุดแต่ผู้ปรุงน้ำมะนาวเพียง 2 - 3 หยดกับน้ำครึ่งแก้ว สามารถแปรสภาพเป็นน้ำชาบ้วนปากอย่างดีที่ช่วยให้ปากสะอาดหมดกลิ่นอันไม่พึงประสงค์ได้ หรือจะใช้มะนาวจัดคราบบนพื้นได้ทั้งคราบบูหรี หรือคราบายางผลไม้ โดยถูมะนาวลงบนพื้นที่เป็นคราบ คราบน้ำนั้นจะหายไป แต่ถ้าเป็นคราบหมากที่รับประทานประจำต้องถูบ่อย ๆ และหากเป็นพื้นปอลอยก็ต้องถูแล้วแช่น้ำมะนาวไว้ค้างคืน พื้นจะขาวสะอาดเป็นเงางาม นอกจากนี้มะนาวยังมีสรรพคุณในทางดับพิษแก้ปวดแสบปวดร้อนได้ดีอีกด้วย เมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ให้รีบพรมมะนาวประคบตรงบริเวณที่เป็นแผลจะช่วยดับพิษได้ ยิ่งถ้าเป็นมะนาวที่แช่ไว้ในตู้เย็นจะเห็นผลเร็วยิ่งขึ้น

สวยกว่าใครได้ด้วยมะนาว

หลายคนคงเคยสังเกตว่าในปัจจุบัน เครื่องสำอางหลายชนิดต่างมีส่วนผสมของมะนาวอยู่ด้วย นั่นย่อมแสดงว่าสารสกัดจากมะนาวมีประโยชน์ต่อผิวพรรณไม่น้อยทีเดียว และเรามีเคล็ดลับความงามที่จะช่วยให้คุณสวยสดใสโดยปราศจากพิษภัยจากสารเคมีมาฝากกัน เริ่มจากถ้าต้องการมีผิวหน้าที่สวยสดใส ลองนำน้ำมะนาว 1 ช้อนชาผสมกับน้ำผึ้ง 2 ช้อนโต๊ะ คนพอให้เข้ากันแล้วนำมาทาบนใบหน้าทั้งที่ล้างสะอาด และเช็ดจนแห้งแล้ว ทิ้งไว้สักครู่จึงล้างออก

เพียงเท่าเช่นนี้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผิวหนังจะแลดูสดใสอ่อนกว่าวัยจนเห็นได้ชัดทีเดียว ส่วนผู้ที่มีผิวแห้งหรือผิวอ่อนบาง หากใช้น้ำมันมะนาวผสมน้ำมันมะกอก ทาให้ทั่วทั้งตัวก็จะช่วยให้ผิวแห้งนั้นอ่อนนุ่มชุ่มชื้นขึ้น และไม่เหี่ยวย่นเป็นริ้วรอยง่ายอีกด้วย สำหรับผู้มีสิ่ว มักจะกังวลทุกครั้งที่เป็นต่อจากนี้ไปให้น้ำมันมะนาว 1 ช้อนชา ผสมกับไข่ขาว 1 ช้อนชา ตีจนเข้าเป็นเนื้อเดียวกันแล้วแต้มที่ตุ่มสิ่วหรือจะใช้ทาบาง ๆ ให้ทั่วใบหน้าก็ได้ ทิ้งไว้ประมาณ 30 นาที จึงล้างออกด้วยสบู่อ่อนสิ่วจะหายและผิวหนังจะเต่งตึงนุ่มเนียนอยู่เสมอ

นานาสารพัดประโยชน์

การจัดคราบน้ำเป็นสรรพคุณเด่นอีกประการหนึ่งของมะนาว ต่อไปนี้มะนาวกับผ้าขาวอาจจะแยกกันไม่ออกหากคุณรู้ว่า คราบสกปรกที่ฝังลึกในผ้าที่ใช้มานานจนยากแก่การซักจะจางหายไป หากเรานำผ้าไปต้มพร้อมกับพามะนาวใส่ลงไปด้วยสัก 2 - 3 ชิ้นในขณะต้ม จะช่วยให้ผ้าขาวสะอาดขึ้นจนผิดตา หรือในขณะที่เราซักผ้า ถ้าเตารีดร้อนจัดเกินไปอาจทำให้ผ้าเหลืองได้ การนำน้ำมันมะนาวทาที่เตารีดก่อนที่จะรีดผ้า จะทำให้ผ้าขาวไม่เหลืองเลย และในบางครั้งหากเสื้อขาวตัวเก่งของคุณเกิดเปื้อนเลือด หลายคนอาจจะเบือนหน้าหนีพร้อมกับทราใจว่าต้องทิ้งเสื้อตัวนั้นไปอย่างแน่นอน เพราะคราบเลือดนี้หากปล่อยทิ้งไว้จะซักออกยาก บัญหานี้จะไม่เกิดขึ้นหากใช้น้ำมันมะนาวผสมเกลือป่นถูบริเวณที่เปื้อนเลือดแล้วซักออกด้วยน้ำเย็นธรรมดา

สำหรับของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น รองเท้าหนังที่ไม่ได้ใช้นาน ๆ หนังจะแข็งใส่แล้วเจ็บเท้า ให้ใช้มะนาวขัดถูหนังคู่นั้นหนังรองเท้าจะนุ่มขึ้น จากนั้นจึงใช้ผ้าหรือแปรงขัดรองเท้าขัดอีกที รองเท้าจะดูใหม่ และสวมใส่สบาย เครื่องเงิน เครื่องนาฬิกาหรือภาชนะทองเหลือง ทองแดง ที่เก็บไว้นานอาจหมองคล้ำไม่สดใส เพียงแค่ใช้เปลือกมะนาวมาขัดเช็ดถู จะทำให้ใหม่สดใสเป็นเงางาม

ในเมื่อมะนาวมีประโยชน์เอนกอนันต์เช่นนี้ก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น และมีราคาสูงขึ้นไปทุกวัน วันหยุดสุดสัปดาห์นี้ลองมองหา มะนาวพันธุ์ดีสักต้นมาปลูกไว้ในบ้าน เพียงไม่นานก็สามารถชื่นชมดอกผลได้อย่างน่าชื่นใจ เพราะนอกจากจะใช้ผลมะนาวในครัวเรือนแล้ว มะนาวถือว่าเป็นไม้ประดับที่สวยงามยิ่งในยามออกดอก กลิ่นของดอกมะนาวนั้นจะหอมประทับใจมากทีเดียว แล้วจะพบว่ามะนาวผลเล็ก ๆ นี้นี่แหละที่เข้ากับคำว่า "เล็กดีรสโต" หรือ "จิ๋วแต่แจ๋ว" อย่างแท้จริง

บทความรู้ เรื่อง การสังเกตใจความสำคัญ

คนเราจะพูดต่อเมื่อมีความมุ่งหมายหรือมีสารที่จะให้ผู้ใดเข้าใจ หรือเมื่อเข้าใจแล้ว ทำตามความมุ่งหมาย หรือสารนั้นถ้าเป็นสารที่มีใจความธรรมดาตามปกติ ใช้คำพูดเพียง คำเดียวหรือประโยคเดียวก็เข้าใจกันได้ การจับใจความสำคัญของสารนั้นก็ทำได้ง่ายไม่เป็น ปัญหา แต่โดยทั่วไปแล้วการส่งสารครั้งหนึ่ง ๆ ไม่อาจทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้แจ่มแจ้งโดยใช้ ถ้อยคำเพียงคำเดียวหรือประโยคเดียว จำต้องใช้ถ้อยคำหลายประโยค ในกรณีเช่นนี้ผู้ฟัง จะต้องใช้ความพิจารณาว่าคำพูดตอนใดเป็นสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของสาร ข้อความ ตอนใดเป็นเพียงส่วนเสริมใจความสำคัญหรือเป็นผลความของสารนั้น ไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน อันใดที่จะสังเกตได้ว่าใจความสำคัญอยู่ตรงส่วนใดของสาร ตามธรรมดาผู้ที่พูดมักกล่าวแสดง ใจความสำคัญในตอนต้น ๆ และเมื่อจบมักกล่าวย้ำใจความสำคัญนั้น ๆ ในตอนท้ายอีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่างที่กึ่งพูดกับหยกต่อไปนี้

"ถ่านถั่งนั้นแหละคือค่าแรงละ จ้าไว้ว่า คนที่ทำงานไม่เคยมีใครขาดทุนหรอก เพียง แต่จะได้ผลตอบแทนเป็นอะไรหรือน้อยเพียงใด ค่าแรงหรือกำไรไม่ได้มาสู่เราในรูปของ เงินเสมอไป"

ใจความสำคัญของสารในตอนนี้พิจารณาได้จากประโยคต้นและประโยคท้ายที่ว่า "ถ่านถั่งนั้นแหละคือค่าแรงละ" กับ "ค่าแรงหรือกำไรไม่ได้มาสู่เราในรูปของเงินเสมอไป" เมื่อสรุปแล้วได้ใจความสำคัญของสารที่กึ่งสื่อแก่หยกคือ "หยกได้ค่าแรงเพียงถ่านถั่งเดียว จะไม่ได้เป็นเงินอีก"

ข้อความนอกจากใจความสำคัญเรียกว่าผลความ ซึ่งได้แก่ "จ้าไว้ว่าคนที่ทำงาน ไม่เคยมีใครขาดทุนหรอก เพียงแต่จะได้ผลตอบแทนเป็นอะไร หรือน้อยเพียงใด"

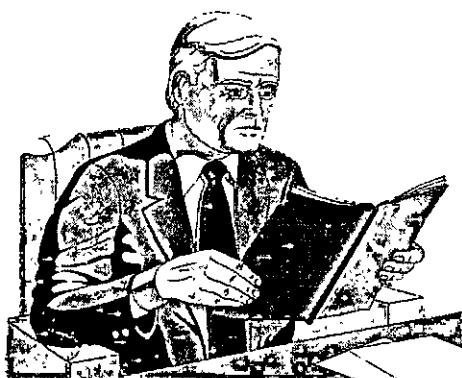
ใจความหนึ่งย่อหน้ามีใจความสำคัญเพียงประการเดียว ใจความสำคัญนี้ปรากฏอยู่ใน ประโยคใดประโยคหนึ่ง เรียกว่า "ประโยคใจความสำคัญ" ส่วนข้อความประโยคอื่น ๆ เป็น เพียงผลความเท่านั้นที่ประกอบประโยคใจความสำคัญนั้น ๆ ประโยคใจความสำคัญมักปรากฏ อยู่ต้นย่อหน้า (เสนีย์ วิลาวรรณ. 2512 : 134)

การจับใจความทั่วไป

องค์ประกอบของข้อความย่อหน้าหนึ่งประกอบด้วยประโยคใจความสำคัญและประโยคประกอบถ้าข้อความนั้นมีหลายย่อหน้า ใจความแต่ละย่อหน้าจะต้องสัมพันธ์กัน เมื่อรู้จักลักษณะสำคัญของข้อความแล้วก็เป็นการง่ายที่จะอ่านข้อความใด ๆ ให้เข้าใจโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
2. หาประโยคประกอบ
3. หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความย่อหน้าหนึ่ง ๆ
4. พิจารณาประโยค ส่วนวนโวหาร ศัพท์ ข้อเท็จจริง ความรู้สึกนึกคิด และ

ความมุ่งหมายของผู้เขียนเรื่อง (เสนีย์ วิลาวรรณ. 2521 : 157)

ใบความรู้ เรื่อง สารคดี

สารคดี คือ งานเขียนที่มุ่งให้ความรู้และมีความเพลิดเพลิน มุ่งแสดงความรู้ ข้อคิด ให้คุณค่าทางปัญญาแก่ผู้อ่าน สารคดีเป็นศิลปะสมัยใหม่อย่างหนึ่งที่สังคมไทยในปัจจุบันยอมรับว่า มีความสำคัญเพราะช่วยถ่ายทอดความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่คนหมู่มาก และขณะเดียวกันก็ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินควบคู่ไปด้วย

ประวัติของสารคดี

วรรณกรรมประเภทสารคดีของไทยเราได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก ความเจริญทางด้านการพิมพ์ การติดต่อกับชาวต่างประเทศ การไปศึกษาเล่าเรียนในต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้มีผลให้รูปแบบของวรรณกรรมประเภทสารคดีแพร่หลายขึ้นในประเทศไทย เห็นได้ชัดเจนตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา สารคดีเชิงท่องเที่ยวเรื่องแรก คือ จดหมายเหตุทูตไทยไปอังกฤษ เขียนโดยหม่อมราชวงศ์ทัต หลังจากนั้นสารคดีก็เริ่มแพร่หลายขึ้นโดยลำดับ ช่วงหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีบทความแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตยกันมาก บทความที่เป็นที่นิยมของผู้อ่านโดยทั่วไป แม้แต่ในบทเรียนก็มีการคัดเลือกสารคดีมาเป็นบทเรียนให้นักเรียนได้ศึกษา

ประเภทของสารคดี

มีผู้แบ่งสารคดีไว้หลายแบบแตกต่างกันไปสรุปได้ว่า มีประเภทของสารคดีที่สำคัญคือ

1. บทความ
2. สารคดีชีวประวัติ
3. สารคดีวิชาการ
4. สารคดีท่องเที่ยว
5. บันทึกและจดหมายเหตุ

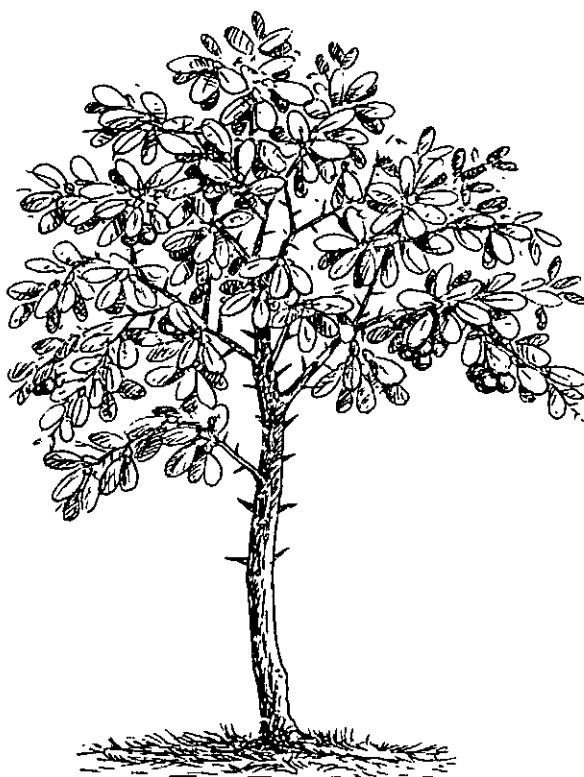
องค์ประกอบของสารคดี

โดยทั่วไปสารคดีประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. คำนำ เป็นการเปิดเรื่องเร้าความสนใจของผู้อ่าน นักอ่านเข้าสู่เนื้อเรื่องมักจะไม่ยาวนาน กลวิธีการเขียนคำนำมีหลายวิธี เช่น บอกเล่าโดยตรง ให้คำจำกัดความ นำด้วยข่าว สำนวนสุภาพ

2. เนื้อเรื่อง เป็นการอธิบายขยายความเสริมความให้ชัดเจน อาจมีการอ้างอิงหลักฐาน ตัวเลข ข้อมูลประกอบสนับสนุน ความคิดเห็นให้ชัดเจนและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

3. สรุป เป็นการปิดเรื่อง อาจให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดหรือข้อปัญหาไว้ให้ผู้อ่านคิดแก้ไข

แบบฝึกหัดประกอบការอ่านสารคดี
เรื่อง
มะนาว ความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์
(กลุ่มทดลอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาทตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดเป็นใจความสำคัญในย่อหน้าที่ 1
 - ก. พันธุ์ของมะนาว
 - ข. การปลูกมะนาวเพื่อการค้า
 - ค. ข้อสันนิษฐานของการปลูกมะนาว
 - ง. ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ของมะนาว
2. ในย่อหน้าที่ 5 ข้อใดกล่าวสรุปได้ถูกต้อง
 - ก. มะนาวช่วยเพิ่มรสชาติของอาหาร
 - ข. มะนาวช่วยนําสเปรี้ยวของอาหาร
 - ค. มะนาวช่วยให้อาหารทะเลอร่อยขึ้น
 - ง. มะนาวเป็นเครื่องปรุงหลักที่จำเป็นของอาหาร
3. จากข้อความในย่อหน้าที่ 7 ข้อใดเป็นใจความสำคัญหลัก
 - ก. มะนาวมีวิตามินซี
 - ข. มะนาวมีคุณประโยชน์มากมายหลายด้าน
 - ค. มะนาวรักษาอาการเลือดออกตามไรฟัน
 - ง. มะนาวมีวิตามิน B1, B2 น้ำตาล และเกลือแร่
4. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของมะนาวที่กล่าวไว้ในเรื่อง
 - ก. มะนาวใช้เป็นเครื่องสำอางค์ได้
 - ข. มะนาวใช้เป็นยาขับเสมหะ
 - ค. มะนาวใช้จัดรองเท้าทำให้หนังรองเท้านุ่มขึ้น
 - ง. มะนาวใช้ทาที่เตารีดก่อนรีดผ้าจะทำให้ผ้าที่รีดเรียบขึ้น

5. ใจความสำคัญหลักในย่อหน้าที่ 9 คือข้อใด

- ก. สรรพคุณของมะนาว
- ข. มะนาวใช้เป็นน้ำยาบ้วนปาก
- ค. มะนาวใช้ถนอมเสียงไม่ให้แหบแห้ง
- ง. มะนาวมีสรรพคุณในทางดับพิษแก้ปวดแสบปวดร้อน

6. ข้อใดกล่าวสรุปได้อย่างถูกต้องตามเรื่องที่อ่าน

- ก. น้ำมะนาวมาผสมกับน้ำผึ้งและไข่ขาว แล้วดื่มจะบรรเทาอาการเจ็บคอได้
- ข. เมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ให้รับผ่านมะนาวประคบบริเวณที่เป็นแผลจะช่วยดับพิษได้
- ค. ใช้ น้ำมะนาวผสมกับน้ำมะนาว ทาบาง ๆ ทับหน้าทิ้งไว้ประมาณ 30 นาที แล้วล้างออกจะช่วยรักษาสิวให้หายได้
- ง. น้ำมะนาวไปต้มทิ้งไว้ให้เย็น แล้วนำมาขัดเครื่องเงิน นาก ภาชนะทองเหลือง จะทำให้เครื่องใช้เหล่านี้ดูใหม่สดใสเป็นเงางาม

7. น้ำมะนาวเป็นยาแก้ไอประจำบ้านที่อร่อยที่สุด โดยผสมน้ำมะนาว น้ำผึ้งหรือน้ำเชื่อมและเกลือ ใช้จิบแก้ไอ ช่วยให้ชุ่มคอ อีกทั้งยังเป็นยาแก้ไอสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนอัตราได้ตามใจชอบ จากข้อความนี้ ข้อใดเป็นใจความสำคัญหลัก

- ก. ใช้จิบแก้ไอช่วยให้ชุ่มคอ
- ข. น้ำมะนาวเป็นยาแก้ไอประจำบ้านที่อร่อยที่สุด
- ค. เป็นยาแก้ไอสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนอัตราได้ตามใจชอบ
- ง. ผสมน้ำมะนาว น้ำผึ้ง หรือน้ำเชื่อม และเกลือ ใช้จิบแก้ไอ

8. ข้อใดกล่าวสรุปในย่อหน้าสุดท้ายได้ถูกต้อง

- ก. มะนาวมีประโยชน์มาก จึงควรปลูกมะนาวไว้ใช้
- ข. มะนาวมีประโยชน์มาก จึงควรปลูกมะนาวไว้ขาย
- ค. มะนาวมีประโยชน์มาก จึงควรปลูกมะนาวไว้เป็นไม้ประดับ
- ง. มะนาวมีประโยชน์มาก จึงควรปลูกมะนาวไว้ชื่นชมดอกผล

เฉลย (กลุ่มทดลอง)

- ข้อ 1. ง
 2. ก
 3. ข
 4. ง
 5. ก
 6. ข
 7. ข
 8. ก

แบบฝึกหัดประกอบការอ่านสารคดี
เรื่อง
มะนาวความเปรี้ยวอันเป็นนิรันดร์
(กลุ่มควบคุม)

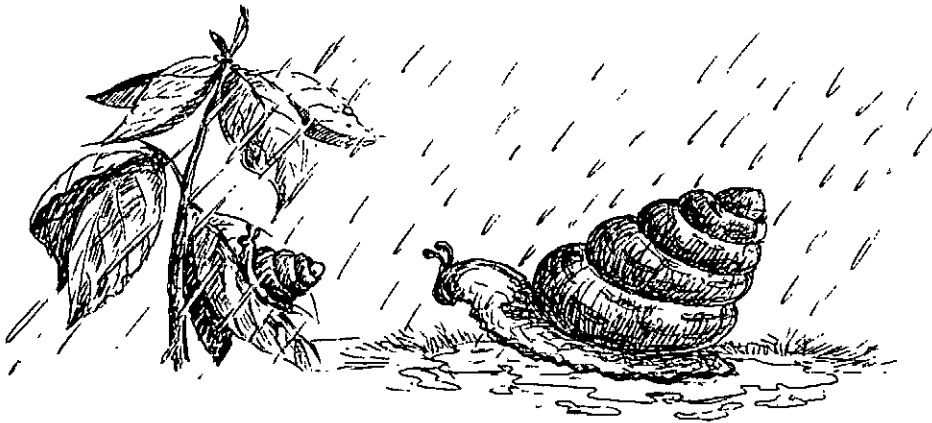
คำชี้แจง ให้นักเรียนหาเครื่องหมาย / ลงหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้อง และเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

- — — 1. ในย่อหน้าที่ 1 ใจความสำคัญหลักกล่าวถึงการปลูกมะนาว
- — — 2. "มะนาวมีประโยชน์มากมายหลายด้าน" เป็นประโยคใจความหลักของย่อหน้าที่ 7
- — — 3. ข้อความในย่อหน้าที่ 8 สรุปได้ว่า กล่าวถึงการนำน้ำมะนาวผสมปูนแดง
ปูนขาวใช้เป็นยาแก้โรคได้
- — — 4. ข้อความในย่อหน้าที่ 9 กล่าวสรุปถึง การใช้มะนาวในทางดับพิษแก้ปวดแสบ
ปวดร้อน
- — — 5. ใช้น้ำมะนาวทาผิว จะช่วยให้ผิวที่แห้งอ่อนนุ่มชุ่มชื้นขึ้น
- — — 6. เบือกที่ตากแห้งแล้ว ใช้เป็นยาขับเสมหะ แก้ไอ แก้ก้องอืด ท้องเฟ้อและ
ท้องร่วงได้
- — — 7. ใช้น้ำมะนาวผสมน้ำแล้วฉีดพ่นก่อนรด จะทำให้ผ้าที่รดเรียบขึ้น
- — — 8. การจัดตารางเป็นสรรพคุณเด่นอีกประการหนึ่งของมะนาว เป็นใจความสำคัญ
รองในหัวข้อ "น่านาสารพัดประโยชน์"

เฉลย (กลุ่มควบคุม)

- ข้อ 1. X
 2. /
 3. /
 4. X
 5. X
 6. X
 7. X
 8. X

หอยทาก

ในช่วงที่ฝนตกชุก ใบไม้ใบหญ้าเขียวชอุ่ม สัตว์หลายชนิดออกoglukออกหลานกันเป็นว่าเล่น เพราะมีอาหารให้ได้อีกกันอย่างอุดมสมบูรณ์ นอกจากแมลงหลายชนิดที่กินใบพืชเป็นอาหาร ยังมีสัตว์เล็ก ๆ อีกประเภทหนึ่งที่กินใบพืชเป็นอาหาร นั่นก็คือ หอยทาก

ในฤดูฝนเรามักพบเห็นเจ้าหอยทากอยู่บ่อย ๆ และก็ไม่น่าเห็นว่ามันจะทำอะไรมากไปกว่าการกระดืบคืบคลานไปเรื่อย ๆ นาน ๆ ครั้งที่เราจะได้พบเห็นมันกำลังกินอาหาร

หอยทากเป็นสัตว์ในไฟลัม มอลลัสกา (Phylum Mollusca) เช่นเดียวกับสัตว์จำพวกหอยต่าง ๆ เช่น หอยโข่ง หอยขม หอยแมลงภู่ หอยเสียบ หอยมือเสือ หอยนางรม รวมถึงปลาหมึกต่าง ๆ ลิ่นทะเล

ลักษณะเด่นของสัตว์ที่จัดอยู่ในไฟลัมนี้คือ มีลักษณะลำตัวที่อ่อนนุ่ม มีเปลือกแข็งอยู่ภายนอกหุ้มตัวไว้ เราสามารถที่จะพบสัตว์ในไฟลัมนี้ได้ทั้งบนบก ในน้ำ ตั้งแต่ตุลุดสอง หนองน้ำ ชายฝั่งทะเลน้ำตื้น ไปจนถึงก้นทะเลลึก และมีจำนวนชนิดมากกว่า 80,000 ชนิด (Species) มากเป็นอันดับสองรองจากแมลง

หอยทากเป็นสัตว์ที่มีลำตัวอ่อนนุ่ม มีต่อมเมือกเหนียว ซึ่งเมือกนี้จะช่วยให้ลำตัวของหอยทากมีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา ลำตัวจะขดม้วนอยู่ภายในเปลือกแข็งซึ่งเป็นสารจำพวกหินปูนที่ส่วนหัวมีหนวด และมีตาขนาดเล็กอยู่ตรงกลาง 1 คู่

การที่เราพบเห็นหอยทากในช่วงฤดูฝนมากนอกจากอาหารที่มีอย่างสมบูรณ์แล้ว ส่วนหนึ่งก็คือความชุ่มชื้นที่หอยทากโปรดปราน และจะเก็บตัวซุกซ่อนอยู่ในที่อับชื้นเมื่ออากาศภายนอกหนาว

ไม่เพียงแต่ใบพืชเท่านั้นที่หอยทากเป็นฝ่ายขึ้นไปกัดกิน กลีบดอกไม้แสนสวยก็เป็นที่ยอมของหอยทากเช่นกัน และนอกจากใบพืชที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแล้วพืชเศรษฐกิจที่ชาวเกษตรกรปลูกขึ้น ก็อาจถูกหอยทากกัดกินได้เช่นกัน เมื่อมีการแพร่พันธุ์มาก ๆ ก็สร้างปัญหาให้กับชาวเกษตรกรไม่น้อย

จะว่าไปแล้วการที่หอยทากแพร่พันธุ์เป็นปริมาณที่มากผิดปกติ อาจเนื่องมาจากการที่สัตว์ที่กินหอยทากเป็นอาหารนั้นลดจำนวนลง จึงส่งผลให้จำนวนหอยทากเติบโตได้โดยมีศัตรูรบกวนน้อย

นอกจากการนำหอยทากมาปรุงเป็นอาหารสำหรับคนบางประเทศชีวิตหอยทากดูเหมือนจะไร้คู่แข่งประโยชน์กับคนโดยทั่วไป แต่ถึงอย่างไรไม่มีสิ่งใดในโลกนี้จะไม่มีคู่แข่งกันและกัน

เอกสารอ้างอิง

"ชนิดของสิ่งมีชีวิต" ชีววิทยา เล่ม 2 (ตามโครงการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยของทบวงมหาวิทยาลัย) พุทธศักราช 2523 วิสุทธิ์ ใบไม้ บรรณาธิการ
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

แบบฝึกหัดประกอบการอ่านสารคดี
เรื่อง
หอยทาก
(กลุ่มทดลอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนกากบาททำตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดเป็นใจความสำคัญหลักในย่อหน้าที่ 2
 - ก. เราเห็นหอยทากสืบคลานไปเรื่อย ๆ
 - ข. เราเห็นหอยทากกำลังกินอาหาร
 - ค. เราเห็นหอยทากสืบคลานและกินอาหาร
 - ง. เรามักพบเห็นหอยทากบ่อย ๆ ในฤดูฝน
2. จากย่อหน้าที่ 4 ข้อใดกล่าวสรุปได้ครอบคลุมและถูกต้อง
 - ก. ลักษณะเด่น สถานที่พบและจำนวนชนิดของสัตว์ในฟาร์มมอลล์สกา
 - ข. ลักษณะเด่น ลักษณะลำตัวและจำนวนชนิดของสัตว์ในฟาร์มมอลล์สกา
 - ค. ลักษณะเด่น วิธีการดำรงชีวิตและจำนวนชนิดของสัตว์ในฟาร์มมอลล์สกา
 - ง. ลักษณะเด่น ลักษณะของน้ำที่ขบและจำนวนชนิดของสัตว์ในฟาร์มมอลล์สกา
3. ข้อความในย่อหน้าที่ 6 กล่าวถึงเรื่องใด
 - ก. สาเหตุที่หอยทากชอบความชุ่มชื้น
 - ข. สาเหตุที่หอยทากชอบซุกซ่อนตัว
 - ค. สาเหตุที่หอยทากไม่ชอบความอบอุ่น
 - ง. สาเหตุที่เราพบหอยทากในฤดูฝนมาก
4. ข้อความในย่อหน้าที่ 7 กล่าวถึงเรื่องใด
 - ก. อาหารที่หอยทากกิน
 - ข. การแพร่พันธุ์ของหอยทาก
 - ค. อาหารที่หอยทากนิยมกิน
 - ง. การทำลายพืชเศรษฐกิจของหอยทาก

5. ใจความสำคัญในย่อหน้าที่ 8 คือข้อใด

- ก. หอยทากมีจำนวนลดลง
- ข. หอยทากเติบโตโดยที่มีศัตรูรบกวนน้อย
- ค. การที่สัตว์กินหอยทากเป็นอาหารลดจำนวนลง
- ง. การที่หอยทากแพร่พันธุ์เป็นปริมาณที่มากผิดปกติ

6. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามเรื่องที่อ่าน

- ก. หอยทากชอบเก็บตัวอยู่ในที่อบอุ่น
- ข. หอยทากจะกินเฉพาะใบพืชธรรมชาติ
- ค. หอยทากจะเก็บตัวอยู่ในที่อบอุ่นเมื่ออากาศอบอุ่น
- ง. หอยทากเป็นสัตว์ในไฟลัมมอลลัสกา ซึ่งสัตว์ในไฟลัมนี้มีมากเป็นอันดับสองรองจากแมลง

7. ข้อใดกล่าวถูกต้อง ตามเรื่องที่อ่าน

- ก. หอยทากมีต่อมเมือกเหนียว
- ข. ลำตัวหอยทากเป็นสารจากพวกหินปูน
- ค. หอยทากชอบฝังทะเลลึกมากกว่าฝังทะเลน้ำตื้น
- ง. ลำตัวหอยทากมีความชุ่มชื้นเพราะชอบอยู่ในที่ชื้น

8. เหตุใดสัตว์หลายชนิดจึงแพร่พันธุ์ในฤดูฝน

- ก. เพราะมีน้ำเจือนอง
- ข. เพราะชอบความชุ่มชื้น
- ค. เพราะชอบกินใบพืชเป็นอาหาร
- ง. เพราะมีอาหารกินอย่างอุดมสมบูรณ์

เฉลย (กลุ่มทดลอง)

- ข้อ 1. ง
2. ก
3. ง
4. ก
5. ง
6. ง
7. ก
8. ง

แบบฝึกหัดประกอบการอ่านสารคดี
เรื่อง
หอยทาก
(กลุ่มควบคุม)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากเครื่องหมาย / ลงหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้อง และเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

- 1. นาน ๆ ครั้งที่เราจะได้พบเห็นมันกำลังกินอาหาร เป็นใจความสำคัญหลักในย่อหน้าที่ 2
- 2. หอยทากเป็นสัตว์ในไฟลัมมอลลัสกา เป็นใจความหลักในย่อหน้าที่ 3
- 3. ย่อหน้าที่ 4 กล่าวสรุปถึงการดำรงชีวิตในน้ำของหอยทาก
- 4. ย่อหน้าที่ 5 กล่าวถึงลำตัวของหอยทาก
- 5. หอยทากใช้ปรงเป็นอาหารรับประทานได้
- 6. หอยทากกินใบพืชเป็นอาหารเท่านั้น
- 7. หอยทากแพร่พันธุ์มากผิดปกติ เพราะมีอาหารให้หอยทากกินมาก
- 8. หอยทากมีลำตัวอ่อนนุ่มเพราะชอบอาศัยอยู่ในบริเวณที่ชุ่มชื้น

เฉลย (กลุ่มควบคุม)

ข้อ 1. X

2. /

3. X

4. /

5. /

6. X

7. X

8. X

ผูกขวัญ

การรับขวัญหรือผูกขวัญ ที่ยังพอมิผู้ปฏิบัติกันอยู่บ้างนั้น คิดว่าเป็นกิจกรรมแบบฉบับที่น่าสนใจและน่านิยม ควรแก่การปรับปรุงมาใช้ใหม่ให้กว้างขวางเหมาะสมกับกาลสมัย เพราะเป็นกิจกรรมที่ให้คุณค่าแก่ชีวิต เสริมสุขภาพจิตอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะเสริมสุขภาพจิตและเสริมพัฒนาการของเด็ก ๆ และอีกด้านหนึ่งทำให้มองเห็นว่าผู้ใหญ่ไทยแต่โบราณ ให้ "ความรัก ความอบอุ่น" แก่ลูกหลานอย่างพसानลึกซึ่งตลอดช่วงวัยเด็ก นับแต่เกิดจนสิ้นวัยเรียนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิต ซึ่งเป็นที่รู้กันดีว่า หากพื้นฐานของชีวิตมั่นคงพัฒนาการมาดีแล้ว โอกาสที่เด็กจะมีปัญหาสุขภาพจิตจะน้อยมากเมื่อโตขึ้น

ก่อนที่จะพูดถึงการรับขวัญเด็ก ๆ โดยสรุปเพื่อให้พอเหมาะกับหน้ากระดาษ อันค่อนข้างจะจำกัดนี้ นั้น ใครจะให้ความหมายของคำว่า "ขวัญ" อย่างย่อ ๆ เพื่อความเข้าใจตรงกันเสียก่อน จับความตามพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน "ขวัญ" หมายถึง สิ่งหนึ่งที่ไม่มีตัวตน (Unmatter) แต่ประจำอยู่ในตัวคนทุกคน ถ้าขวัญอยู่กับตัวผู้นั้นจะเป็นสุข ไม่เป็นทุกข์และไม่เจ็บไข้ (บางที่เรียกขวัญว่า เจตภูต วิญญาณ (Soul - โซล) หรือ อาตมันตามลัทธิพราหมณ์) ในทางตรงกันข้าม ถ้าขวัญเสียหรือขวัญหายก็ต้องปลอบขวัญเรียกขวัญกลับคืนมา ทาขวัญให้เป็นปกติ ชีวิตจึงจะเป็นสุข ไม่เจ็บไข้

ผู้ใหญ่รับขวัญหรือทาขวัญให้เด็กเมื่อใดบ้าง เมื่อแรกเกิด เมื่อเกิดได้ 3 วัน เมื่อเกิดได้ครบเดือน เมื่อโกนจุก และเมื่อใดก็ตามที่รู้สึกว่าเขาขวัญเสียหรือเสียขวัญ การรับขวัญเป็นการกระทำที่บำรุงจิตใจ เด็กได้รับความรู้สึกอบอุ่น ทะนุถนอมและรู้สึกภาพพจน์ (Image) ของตนเองดีมีค่า

การทำขวัญทารกเมื่อแรกเกิด มีพิธีโดยสรุป 5 ข้อ

- จัดเวลาตกฟาก วัน เดือน ปี เกิด
- รับทารกมาอุ้ม และส่งให้พ่อหรือผู้มั่งคั่ง อันเป็นการชักจูง (Suggestion) ว่าทารกมีความเข้มแข็งเช่นเดียวกับพ่อ หรือมั่งคั่งดังผู้อุ้มคนนั้น ๆ
- อาบน้ำทารกด้วยน้ำอันศักดิ์สิทธิ์ (ผสมน้ำมันต์) มีแก้วแหวนเงินทองกองอยู่ในภาชนะที่อาบนั้นด้วย
- วางทารกใส่กระดังง์นอน ทารกชายใส่กระดาดย ดินสอ เด็กหญิงใส่เครื่องเย็บปักถักร้อยเข้าไปด้วย
- ยกกระดังง์นอนร้อนแล้วร้องว่า "สามวันลูกมี สี่วันลูกคน ลูกของใครรับไป" พ่อหรือผู้มีย่อยย็น จะควักเงินออกมาซื้อ (แม่ซื้อ) โดยพูดว่า "ลูกข้าเอง" นี่ก็เป็นเรื่องชักจูงใจอีกเช่นเดียวกัน

ทั้ง 5 ข้อนี้ เป็นตัวชี้ชัดเจนว่าผู้ใหญ่ให้ความสำคัญแก่เด็กเป็นเบื้องต้น โดยพ่อประกาศตนยอมรับต่อหน้าผู้คน ณ ที่นั้นว่า เขารับทารกเป็นลูก และจะต้องรับผิดชอบอบรม บ่มเลี้ยงให้ดีอีกด้วย (ในสังคมปัจจุบันเราพบว่า เด็กที่ขาดการยอมรับจากครอบครัวมีปัญหาทางจิตใจสูงมาก)

เมื่อทารกมีชีวิตอยู่ได้ 3 วัน พ่อแม่ทำขวัญอีกครั้งหนึ่ง เรียกว่า "รับขวัญวัน" ซึ่งมีพิธีซับซ้อนขึ้นอีกนิดหนึ่งด้วยการบอกเจ้าหน้าที่ จัดเครื่องบูชาและเครื่องสังเวย รวมทั้งเชิญเทวดามาปกป้องรักษาผูกข้อมือทารกด้วยสายสิญจน์ เป็นกิจกรรมที่ (จงใจ) ผู้ใหญ่ให้เห็นความสำคัญของเด็ก (ว่าควรแก่การเอาใจใส่อุ้มชู) อีกครั้งหนึ่ง

และเมื่อทารกมีอายุเดือนหนึ่ง จะทำขวัญเดือน โดยโกนผมไฟ และเอาไฉ้จุก แกะหรือโก๊ะ พิธีรับขวัญจัดใหญ่ขึ้นมากทั้งเชิญญาติมิตรมาแสดงความยินดีด้วย มีพิธีพุทธ (พระสงฆ์สวดมนต์เย็นฉันเช้า) พิธีพราหมณ์ชาฤกษ์ เป่าสังข์เชิญเทวดาและสังเวยพระภูมิเจ้าที่ ทำพิธีลงเบल ตั้งชื่อ เจิมทารก และเจิมเบลเพื่อเป็นสิริมงคล ทำขวัญเดือนเป็นพิธีใหญ่คือ ให้ความสำคัญแก่เด็กเป็นพิเศษเป็นการยอมรับเด็กต่อสมาคมหรือชุมชน

เมื่อเจริญวัยขึ้น จะชุกชนไปตามธรรมชาติ เด็กอาจพบสิ่งที่ทำให้ตกใจกลัวต่าง ๆ เกิดอาการขวัญหนีหรือขวัญหาย ผู้ใหญ่ก็ต้องปลอบขวัญหรือรับขวัญเป็นคราว ๆ ไปในที่ที่ เช่น ขวัญหนีที่ใด ผู้ใหญ่จะนำขึ้นและทัพพีไปที่ตรงนั้น ทัพพีเป็นดักขั้วเอาขวัญกลับมา แล้ววน ๆ ที่เบื้องหน้าเด็กนัยว่าขวัญคืนกลับมาแล้ว พร้อมผูกข้อมือป้องกันขวัญหนีเอาไว้อีกด้วย

หากเป็นไข้หนัก เมื่อหายไข้แล้วเกรงไข้กลับ จึงทำพิธีผูกขวัญประกันไว้ และหากเด็กผ่านสถานที่หรือเหตุการณ์อันอัปมงคลต่าง ๆ เช่น ที่ป่าช้า หรืองานศพ ก็ให้ทำพิธีตั้งขวัญ หรือผูกขวัญเด็กเช่นกัน ส่วนกรณีพ่อแม่เด็กต้องไปค้างคืนที่อื่น ห่างไกลจากลูกหลายวัน ก่อนจากกัน เด็กจะผูกขวัญไว้ด้วย

ในพิธีโกนจุก ซึ่งเป็นพิธีใหญ่ ทั้งพุทธและพราหมณ์ เด็กจะได้รับการผูกขวัญอีกด้วยอันเป็นการรับขวัญครั้งสุดท้ายในช่วงวัยเด็ก ก่อนจะเข้าสู่วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ต่อไป

การรับขวัญเด็กในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดช่วงวัยเด็ก เห็นว่า น่าจะเป็นการเสริมพัฒนาการและเสริมสุขภาพจิตของเด็กเป็นอย่างดี แสดงให้เห็นความเข้าใจชีวิตจิตใจเด็ก (มักใช้คำว่ามิ่งขวัญ) ของผู้ใหญ่สมัยก่อนเป็นอย่างดี เราไม่หวังให้ผู้ใหญ่ในปัจจุบันรับขวัญเด็กดังตัวอย่างที่ยกมานี้ทุกประการ เพียงให้ประยูกต์ภูมิปัญญาผู้ใหญ่สมัยก่อนตามสมควรเท่านั้น

ใบความรู้ เรื่อง บทความ

บทความ คือ ข้อเขียนที่แสดงความรู้ ความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีลักษณะเด่นชัด คือ

1. เขียนจากเรื่องจริงหรือมีหลักฐานเชื่อถือได้ มุ่งให้สาระประโยชน์เป็นสำคัญ
2. ควรเป็นเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจของคนทั่วไป
3. เสนอแนวคิดแปลกใหม่ ความคิดดี คมคาย มีเหตุผล
4. กลวิธีการเขียน ชวนให้ติดตามอ่าน

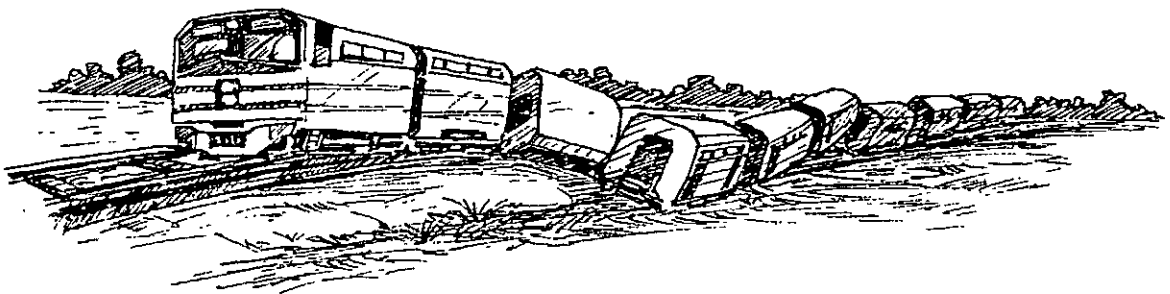
บทความ แบ่งออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. บทความบรรยาย เป็นการเขียนเล่าเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องจริง น่าสนใจ แปลกใหม่ มีประโยชน์และจบในตัวเอง
2. บทความวิชาการ มุ่งให้ความรู้ทางวิชาการโดยตรง เนื้อหาต้องถูกต้อง อ่านเข้าใจง่าย มีหลักฐานอ้างอิง เช่น รายงานผลการวิจัย รายงานวิชาการ
3. บทความแสดงความคิดเห็น มุ่งเสนอทัศนะความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นนั้นอาจเป็นการสนับสนุน คัดค้านก็ได้ แต่ต้องกระทำอย่างมีเหตุผล ใช้ภาษาโน้มน้าวใจผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกลอยตาม
4. บทความวิเคราะห์ เป็นการพิจารณาแยกแยะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความรู้กว้างขวางในสิ่งที่ตนวิเคราะห์ การวิเคราะห์จะชี้ให้เห็นปัญหาสาเหตุข้อดี เช่น การวิเคราะห์ข่าว
5. บทความเชิงวิจารณ์ เป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ โดยมีข้อเท็จจริงและเหตุผลสนับสนุน มีการพิจารณาข้อดีและข้อเสีย

ใบตัวอย่าง

ลักษณะข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

เด็กชายแดงเกิด พ.ศ. 2510	ข้อเท็จจริง	เขามีใบหน้าแก่เกินอายุ	ข้อคิดเห็น
รถไฟตกราง	ข้อเท็จจริง	ต้องมีคนตายมาก	ข้อคิดเห็น
นักเรียนสอบว่ายน้ำ	ข้อเท็จจริง	เครื่องปั้นดินเผาใหญ่มาก	ข้อคิดเห็น
ฉันอุ่นน้อง	ข้อเท็จจริง	รีบกลับบ้านได้แล้ว	ข้อคิดเห็น
เขาไม่ดื่มมสด	ข้อเท็จจริง	เธอเป็นคนสวย	ข้อคิดเห็น
ฉันเป็นลูกคนสุดท้อง	ข้อเท็จจริง	ฝนน่าจะตก	ข้อคิดเห็น
เอดส์เป็นแล้วตาย	ข้อเท็จจริง	ไม่มีใครรักฉันจริง	ข้อคิดเห็น
เมื่อวานฝนตก	ข้อเท็จจริง	พรุ่งนี้ฝนจะตกอีก	ข้อคิดเห็น

ใบความรู้ เรื่อง ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ลักษณะข้อเท็จจริง

มักเป็นเรื่องราวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทาอะไรหรืออยู่ในสภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ไหน เมื่อไร มีปริมาณหรือขนาดเท่าไรอาจเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว กำลังปรากฏอยู่หรือผู้ส่งสารนำมารายงานให้ทราบตามที่ได้ประสบพบเห็นได้ยินได้ฟังมา ในการตัดสินคุณภาพของสารประเภทนี้อาจตัดสินได้ว่า เป็นเรื่องจริงหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงหรือเป็นความเท็จ บางทีเราก็กังไม่อาจตัดสินลงไปได้ว่า เป็นความจริงหรือเป็นความเท็จ

ลักษณะข้อคิดเห็น

เป็นข้อความแสดงความรู้สึก ความเชื่อ หรือแนวคิดที่ผู้กล่าวมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็น บุคคล วัตถุ เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมก็ตาม เป็นความรู้สึก ความเชื่อหรือแนวคิดส่วนตัวของผู้กล่าวเท่านั้น คนอื่นอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากนักน้อยเพียงใดก็ได้ ข้อคิดเห็นอาจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงว่าน่าจะเป็นอย่างไร อาจเกี่ยวกับคุณค่าว่า สูงต่ำเป็นคุณ เป็นโทษเพียงไรเหล่านี้ เป็นต้น

แบบฝึกหัดประกอบการอ่านบทความ
เรื่อง
ผูกขวัญ
(กลุ่มทดลอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาทตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อความในข้อใดที่มีลักษณะ เป็นข้อคิดเห็น
 - ก. เมื่อทารกมีอายุหนึ่งเดือน จะทำขวัญเดือนให้โดยโกนผมไฟและไว้จุก
 - ข. หากเป็นไข้หนัก เมื่อหายไข้แล้ว เกรงไข้กลับจึงทำพิธีผูกขวัญประกันไว้
 - ค. เมื่อทารกมีชีวิตอยู่ได้ 3 วัน พ่อแม่จะทำขวัญให้อีกครั้งหนึ่ง เรียกว่า "ทำขวัญวัน"
 - ง. การรับขวัญหรือผูกขวัญ ที่ยังพอมิคุ้นเคยกันอยู่บ้างนั้น คิดว่าเป็นกิจกรรมแบบฉบับที่น่าสนใจและน่านิยม
2. ข้อความในข้อใดที่มีลักษณะ เป็นข้อเท็จจริง
 - ก. การรับขวัญเด็กในโอกาสต่าง ๆ เห็นว่าน่าจะเป็นการเสริมพัฒนาการและเสริมสุขภาพจิตของเด็กเป็นอย่างดี
 - ข. เราไม่หวังให้ผู้ใหญ่ในปัจจุบันนี้รับขวัญเด็กดังกล่าวนี้อีก เพราะให้ประยุคได้ใจตามสมควรเท่านั้น
 - ค. ในพิธีโกนจุก ซึ่งเป็นพิธีใหญ่ ทั้งพุทธและพราหมณ์เด็กได้รับการผูกขวัญอีก อันเป็นการรับขวัญครั้งสุดท้ายในช่วงวัยเด็ก
 - ง. การรับขวัญหรือผูกขวัญ ทำให้มองเห็นว่า ผู้ใหญ่ไทยแต่โบราณนั้นให้ "ความรัก ความอบอุ่น" แก่ลูกหลานอย่างผสมผสานลึกซึ้งตลอดช่วงวัยเด็ก
3. จากเรื่อง "ผูกขวัญ" ข้อความในย่อหน้าใดในข้อต่อไปนี้ เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนบทความทั้งหมด
 - ก. ย่อหน้าที่ 2 และ 3
 - ข. ย่อหน้าที่ 3 และ 4
 - ค. ย่อหน้าแรกและย่อหน้าที่ 3
 - ง. ย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้าย

4. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดที่ใช้เป็นข้อสังเกตได้ว่า ข้อความนั้นเป็นข้อคิดเห็น
- เราควรจะประยุกต์ภูมิปัญญาผู้ใหญ่มาก่อนในเรื่องของการผูกขวัญไว้ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันตามสมควร
 - เราควรจะประยุกต์ภูมิปัญญาผู้ใหญ่มาก่อนในเรื่องของการผูกขวัญไว้ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันตามสมควร
 - เราควรจะประยุกต์ภูมิปัญญาผู้ใหญ่มาก่อนในเรื่องของการผูกขวัญไว้ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันตามสมควร
 - เราควรจะประยุกต์ภูมิปัญญาผู้ใหญ่มาก่อนในเรื่องของการผูกขวัญไว้ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันตามสมควร
5. "ขวัญ" ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง สิ่งที่ไม่มีความแต่ประจำอยู่ในตัวคนทุกคน ข้อความดังกล่าวนี้ เป็นข้อความประเภทใด
- ข้อสรุป
 - ข้อเท็จจริง
 - ข้อคิดเห็น
 - ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
6. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามเรื่องที่ย่าน
- การรับขวัญหรือผูกขวัญ เป็นความมั่งงายของคนในสมัยโบราณ
 - การรับขวัญหรือผูกขวัญ เป็นการกระทำของคนในสมัยก่อนเท่านั้น
 - การรับขวัญหรือผูกขวัญ ผู้ใหญ่ไทยแต่โบราณกระทำต่อเด็กนับแต่เกิดจนสิ้นวัยเรียน
 - การรับขวัญหรือผูกขวัญ กระทำตั้งแต่แรกเกิด ถึงช่วงวัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ จนถึงวัยชรา

7. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามเรื่องที่ย่าน

- ก. เมื่อเด็กตกใจหรือกลัวสิ่งใด ผู้ใหญ่จะทำการผูกขวัญให้เด็ก
- ข. เมื่อเด็กเป็นไข้หนัก ผู้ใหญ่จะพาให้ผูกขวัญให้ในขณะที่เป็นไข้นัก
- ค. เมื่อเด็กอายุได้หนึ่งเดือน จะทำขวัญเด็กด้วยการบอกเจ้าที่จัดเครื่องบูชาและเครื่องสังเวย
- ง. เมื่อเด็กแรกเกิด จะทำขวัญทารกโดยอาบนํ้าอุ่นให้ทารก แล้วผูกข้อมือทารกด้วยแก้วแหวนเงินทอง

8. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นข้อเท็จจริง

- ก. การผูกขวัญ เป็นประเพณีที่ควรรักษาไว้
- ข. เด็ก ๆ ในสมัยก่อน คงจะมีปัญหาสุขภาพจิตน้อยมาก
- ค. เด็ก ๆ ในปัจจุบัน น่าจะได้รับการผูกขวัญตามสมควร
- ง. การผูกขวัญทารกเมื่อแรกเกิด จะจดเวลาตกฟาก วัน เดือน ปีเกิด ของทารกไว้

เฉลย (กลุ่มทดลอง)

ข้อ 1. ง

2. ค

3. ง

4. ข

5. ข

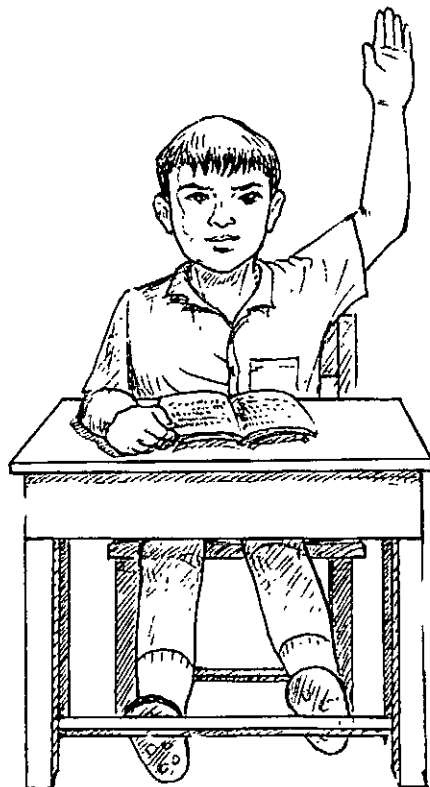
6. ค

7. ก

8. ง

ตอบคำถามด้วยวาจา (กลุ่มควบคุม แผนที่ 3)

1. ในย่อหน้าแรก ข้อความตอนใดบ้างที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ
2. คำใดบ้างในบทความเรื่องผูกขวัญ ที่แสดงให้เห็นว่า เป็นการแสดงความคิดเห็น
3. ข้อความใดในบทความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ให้ยกตัวอย่างข้อความนั้น
4. ประเพณีการผูกขวัญที่มีมาแต่สมัยโบราณ ควรรักษาไว้หรือไม่
ให้อธิบายโดยยกเหตุผลประกอบ
5. ผู้ใหญ่รับขวัญเด็กในโอกาสใดบ้าง
6. นักเรียนเคยได้รับการผูกขวัญจากผู้ใหญ่ในโอกาสใดบ้าง

การทนายที่อาจเป็นบาป

ชาวไทยเรานิยมทนายในโอกาสต่าง ๆ ด้วยการปล่อยนกปล่อยปลา และปล่อยเต่า ซึ่งเป็นการแสดงความเมตตาต่อสัตว์ ที่ถูกกักขังหรือจะต้องตาย เพราะถูกนำไปทำอาหาร ถ้ามองดูอย่างผิวเผินแล้ว การทนายด้วยการปล่อยสัตว์เหล่านี้ เป็นสิ่งที่น่าทำให้ผู้กระทำรู้สึกสบายใจ และได้บุญกุศล

การปล่อยปลานั้น ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอะไร ถ้าเราเลือกปลาที่ยังแข็งแรงอยู่และปล่อยในแม่น้ำลำคลองที่สะอาด และเป็นที่อยู่เหมาะสมของปลาแต่ละชนิด ส่วนการปล่อยนกนั้น อาจเป็นปัญหาได้ คือ นกที่ขายให้ปล่อยจะเป็นนกกระจาบ นกกระจอก และนกกระตีดก็ตาม นกเหล่านี้มักถูกขังอย่างแออัด และมีอาหาร และน้ำไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่อ่อนแอ และเมื่อได้รับอิสรภาพในตัวเองก็จะหาน้ำอาหารกินได้ยาก อาจไม่รอดตัวที่บินไม่ไหวก็ตกอยู่ใกล้ ๆ ที่ปล่อย และมักจะถูกคนที่ขายหรือเด็กแถว ๆ นั้นจับกลับไปขายต่ออีก

บางแห่งนกเหล่านี้จะตกอยู่ในสภาพทนทุกข์ทรมานที่สุด คือ ผู้ขายจะเอานกใส่ไว้ในไม้ไผ่ ที่สานมาเหมือนชะลอม มีรูโดยรอบ ชะลอมละ 2 ตัว บ้าง 4 ตัวบ้าง ผู้ขายจะวางชะลอมเล็ก ๆ เหล่านี้ไว้บนกระຈาดที่โรยข้าวเปลือกไว้แล้ว เดินขายไปเรื่อย ๆ นกจะได้กินแต่ข้าวเปลือกพอประทังชีวิตไปได้แต่ละจะไม่ค่อยได้กินน้ำเลย เพราะในชะลอมนั้นจะใส่น้ำไม่ได้ ยิ่งร้ายไปกว่านั้นคือ ผู้ขายบางคนเอานกใส่ถุงพลาสติกเล็ก ๆ โดยเจาะรูไว้ไม่กี่รูอากาศในถุงพลาสติกจะอับและร้อนอยู่ตลอดเวลา นกจะไม่มีโอกาสกินอาหารหรือน้ำเลย

การปล่อยเต่านั้นเป็นเรื่องต้องระมัดระวังมากที่สุด นายแพทย์บุญส่ง เลชะกุล ท่านเคยกล่าวเตือนสติในเรื่องนี้ไว้เมื่อหลายปีมาแล้วว่า ประเทศไทยเรานั้นมีเต่าบกและเต่าน้ำ ซึ่งคนส่วนใหญ่รวมทั้งคนขายเต่าด้วยก็ไม่ว่าหรือแยกไม่ออกว่าตัวไหนเป็นเต่าบก ตัวไหนเป็นเต่าน้ำ เต่าบกนั้นว่ายน้ำเป็นแต่ว่ายน้ำได้นานนัก โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในสภาพที่อดอยากและเหนื่อยอ่อน ก็จะจมน้ำตายเสียเป็นส่วนใหญ่ แม้แต่ตัวที่ยังแข็งแรงก็อยู่จะพยายามตะเกียกตะกายขึ้นบกอย่างไร ผู้ปล่อยก็จะพยายามจมน้ำลงไปอีกด้วยความหวังดี จนเต่าจมน้ำตาย บ่อตามวัดที่คนนิยมปล่อยเต่า ก็มักมีขอบบ่อที่สูงจนเต่าขึ้นไม่ได้ ในที่สุดเต่าจำนวนมากก็จมน้ำตาย

สำหรับเต่าน้ำนั้นเมื่อโอกาสรอดอยู่บ้างแต่ก็ไม่มากนัก เพราะเต่าเหล่านี้มักจะถูกขังอยู่ในภาชนะเป็นเวลาหลาย ๆ วัน โดยไม่ได้กินอาหารหรือน้ำ และจะอยู่ในสภาพที่อ่อนแอ ถ้าผู้ปล่อยนำไปปล่อยในที่ที่ปลอดภัยและน้ำสะอาด มีอาหารให้เต่าหากินได้ เต่าก็จะมีโอกาสรอด แต่ที่เคยสังเกตมาโดยเฉพาะในบริเวณสวนลุมพินีนั้น โอกาสรอดมีน้อยเหลือเกิน เพราะทันทีที่มีผู้ทำบุญโยนเต่าลงในน้ำพร้อมกับอธิษฐาน หรือขอศีลขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้ไม่ถึงอึดใจ ก็จะมีเด็กกระโดดลงไปจับเต่าขึ้นมาคืนให้ผู้ขายหาบตระเวนต่อไปอีก ทำอย่างนี้หลาย ๆ หนจนเต่าขาดใจตายในที่สุด

การหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมากล่าวไว้ ณ ที่นี้เพื่อให้ท่านพิจารณาถึงทางเลือกในการทำบุญในโอกาสต่าง ๆ ว่าท่านควรจะทำบุญกับใครและด้วยวิธีการใด โดยที่จะไม่กลับกลายเป็นการทำบาป หากท่านยืนยันที่จะปล่อยเต่าก็ขอให้ทราบข้อแตกต่างว่า เต่าน้ำนั้นจะมีพังผืดระหว่างเล็บเท้าทุกเล็บ ส่วนเต่าบกนั้นจะมีเท้าหลังที่บวมกลมคล้ายเท้าช้าง ข้อนี้ควรสังเกตให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะตัดสินใจนำเต่าไปปล่อยลงในน้ำ หรือบนบกแล้วแต่ชนิดของเต่า

โปรดระลึกไว้ว่า ความทุกข์ทรมานของสัตว์ที่เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของมนุษย์นั้น แสบสาหัส และน่าเวทนายิ่งนัก

พิสิษฐ์ ณ ัทลุง การทำบุญที่อาจเป็นบาป ก่อนจะไม่มีเรอสัตว์ป่าไทย, หน้า 45 - 47

กรุงเทพมหานคร : อักษรสยามการพิมพ์, 2533.

คำถามประกอบแผนการสอนที่ 4 (กลุ่มทดลอง)

1. เหตุใดการปล่อยเต่าจึงต้องระวังให้มากที่สุด
2. ปัญหาที่เกิดจากการปล่อยนกคืออะไร
3. ปัญหาที่เกิดจากการปล่อยเต่าคืออะไร
4. เต่าบกและเต่าน้ำต่างกันอย่างไร
5. ให้ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนและข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงที่ให้สาระความรู้
6. ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการเขียนบทความนี้

ใบงาน (กลุ่มควบคุม)

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านบทความเรื่อง การทำบุญที่อาจเป็นบาปแล้ว ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในช่องว่าง ตามหัวข้อที่กำหนดให้

กลุ่มที่

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

ข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

1.
2.
3.
4.
5.
5.

ข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

1.
2.

3.

.....

.....

4.

.....

.....

สาระความรู้ที่ได้จากเรื่อง

1.

.....

.....

2.

.....

.....

3.

.....

.....

4.

.....

.....

แนวคิดของผู้เขียน

.....

.....

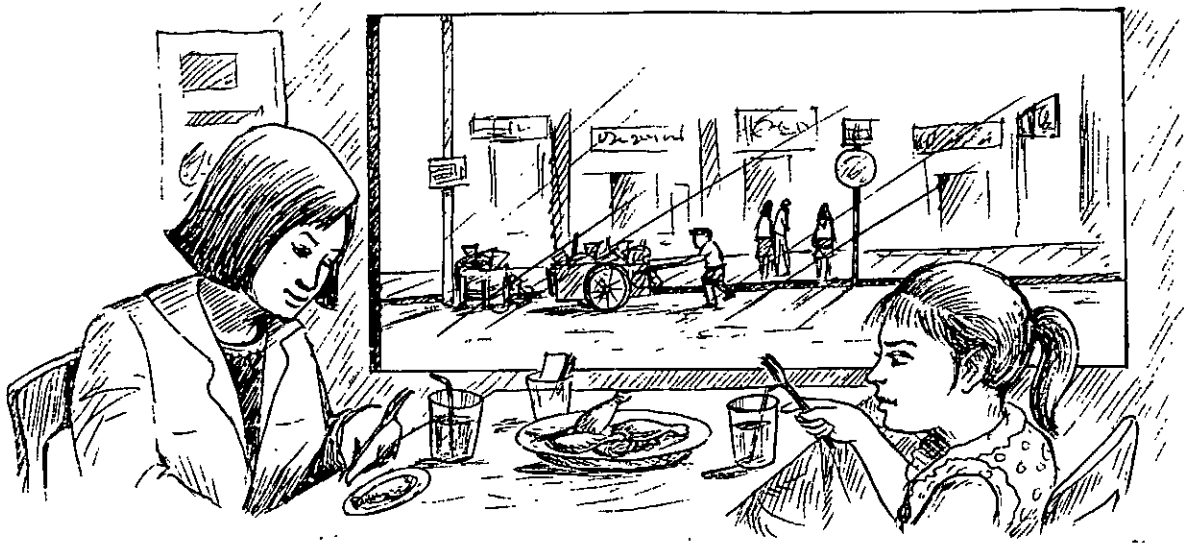
.....

.....

.....

.....

หน้าต่างดวงตา

แต่ยังคงไล่ดวงตาไล่แป้วของเด็กชายจนรู้สึกแสบพรวดเด็กชายตัวกระຈ็อยร่อยยังคงยืนจ้องเด็กหญิงวัยเดียวกัน แสงจากแดดกล้าสะท้อนเข้ามาผ่านตาที่ไหวระริกอยู่ในดวงตา บ่งบอกถึงความสนใจในตัวผู้ที่อยู่ลึกเข้าไปในแววตาคู่น้อย ภาพที่ปรากฏอยู่ตรงหน้าทำให้เด็กชายหยุดซังก่ำเท้าไว้ไม่ยอมเดินเข็นรถเก็บขยะต่อ ภาพที่เด่นชัดตรงหน้าก็คือ ภาพเด็กน้อยดวงตาแจ้วเป็นประกาย ลีกลงไปมีแววละมุนแห่งมิตรภาพปรากฏขึ้นจาง ๆ เด็กชายไม่เคยเห็นยิ้มซ่อนในดวงตาแบบนี้ที่ไหมมาก่อน ครั้งนี้เป็นครั้งแรกจริง ๆ

เด็กหญิงยังคงใช้รอยยิ้มเขยื้อนหน้าต่างดวงตาให้เปิดออก ประกายยิ้มเจิดจ้าบริสุทธิ์ยังกระจายเต็มดวงหน้า ไม่มีอะไรมาบังมิตรภาพของเด็กน้อยต่างสถานะ ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้าตาเปื้อนกับอาการส่ออาดสะอ้าน หรือเนื้อตัวมอมแมมเลอะเทอะกับเนื้อผ่องเกลี้ยงนวลระหว่างเด็กชายเก็บขยะ กับเด็กหญิงในร้านอาหารพาสต์ฟู้ดริมถนน สองเด็กน้อยกำลังจ้องมองกันและกันผ่านกระจกใสของร้านอาหาร

เด็กชายหยุดยืนนิ่ง เด็กหญิงหยุดตะโก่ทอด ไม่มีอะไรดีไปกว่าการยื่นไ่ไปติดกระจกเหมือนจะบอกว่า "มากินด้วยกันสิ"

สาวใหญ่ที่นั่งตรงข้ามจ้องมองไปที่เด็กชายบ้าง พลังกล่าวกับเด็กหญิงในปกครองว่า "อย่าไปยิ้มให้เขาลูก"

เด็กหญิงไม่เข้าใจเลยว่ ทำไมหล่อนต้องสั่งห้ามไม่ให้ยิ้มด้วย ก็คุณครูที่โรงเรียนสอนว่า การยิ้มเป็นสิ่งที่ดีที่สุดต้องยิ้มให้คนอื่นเราจะได้มีคนรักเยอะ ๆ แต่ขณะนี้เด็กหญิงกำลังถูก

ห้ามยิ้ม เด็กชายไม่รู้หรือว่าสถานะอย่างเขาไม่ควรได้รับรอยยิ้มจากเด็กหญิงน่ารักคนนี้...
ไม่รู้จริง ๆ

"เห็นไหมไปยิ้มให้เขา เขาเลยเข้ามาขอเงินเลย" สาวใหญ่ส่งเสียงเอ็ดเด็กหญิง
น้อย เด็กหญิงได้แต่สงสัยว่า หล่อนรู้ได้อย่างไรว่าเด็กชายจะมาขอเงิน ในเมื่อเด็กชายยัง
ไม่ได้ขอสักคำ

ออกไปนอกกระจกใส... เด็กชายยังไม่รู้ตัวเองเข้าไปใหญ่ว่า เดินเข้าไปหาเด็กหญิง
ที่ยืนเฝ้าทอดให้ทำไม ไม่รู้ก็ไม่เป็นไร เด็กชายคิด ขอยืนตรงนี้ดูเด็กหญิงที่มีรอยยิ้มซ่อนอยู่ในดวงตา
กินเฝ้าทอดก็มีความสุขดี

บรรยากาศภายในร้านอีกด้านหนึ่งของกระจกใสเริ่มเครียด... สาวใหญ่เป็นกังวล
หนักขึ้นเมื่อเด็กชายมายืนอยู่ด้านนอก คอยจ้องเด็กหญิงกินเฝ้าทอด

"ไม่รู้มายืนทำไม นี่ถ้าเราออกไปมันคงมาขอเงินแน่ บอกแล้วว่าอย่ายิ้มให้คนแบบนี้"

เด็กหญิงเริ่มสับสนรอยยิ้มในดวงตาเริ่มหมอง เด็กชายยังคงจ้องดวงตาแม้ค่อนและ
สัมผัสได้ถึงรอยเงาจากที่ปรากฏ หน้าต่างดวงตาของเด็กหญิงกำลังมีบางสิ่งมาขึ้นหรือเป็น
กระจกในร้านอาหาร แผ่นกระจกที่กินได้แม้แต่รอยยิ้ม

"ทำไมยิ้มไม่ได้ล่ะคะ" เด็กหญิงเริ่มซักในสิ่งที่เธอสงสัย

"เด็กพวกนี้ชอบขอเงิน เข้าซื้อเวลาเรากินข้าว ทำให้เราราคาแพง"

เด็กหญิงอมเฝ้าทอดไว้ในปาก ไม่ร่อยเสียแล้วสิ ไม่เห็นว่าเด็กชายนอกกระจกจะ
เข้าซื้อหรือทำให้ราคาแพงตรงไหน เด็กชายแค้นมายืนดูเธอกินเฝ้าทอด แล้วก็ยิ้มพล่อยอย่างที่ครูสอน
ไว้ว่าถ้าต้องการเพื่อนเยอะ ๆ ก็ต้องยิ้มเด็กชายคงเชื่อคุณครูอย่างที่คุณก็อยากจะเชื่อเหมือนกัน
แต่ "หล่อน" ผู้เป็นแม่กำลังสั่งห้ามให้ยิ้ม

เด็กชายเริ่มรู้สึกถึงความอนาทรร้อนใจของหญิงสาวใหญ่ที่มากับเด็กหญิง หล่อนจ้อง
หน้าเด็กชายด้วยดวงตากร้าว ดวงตาที่ปิดหน้าต่างรอยยิ้มเสียมิติชัด ไม่เหมือนดวงตาของ
เด็กหญิงเมื่อก่อนหน้านั้น เด็กชายนึกเสียดายรอยยิ้มในดวงตาของเด็กหญิงที่เริ่มหายไป ถ้า
ดวงตาคู่นี้อยู่บนใบหน้าของคนตัวโตด้วยคงจะดีไม่น้อย แต่... ดวงตาของเด็กหญิงค่อย ๆ เริ่ม
เปลี่ยนจากอ่อนละมุนอ่อนยิ้มจึงเหือดหายและกลายเป็นเฉยนิ่ง กระทั่งแข็งกร้าว

"เด็กพวกนี้บางทีก็เป็นเด็กไม่ดี ขี้ขโมย ไม่น่าคบ หรือลูก"

เด็กหญิงรีบปิดหน้าต่างดวงตาที่อู๋มลงทันที เธอไม่ชอบเด็กขี้ขโมยหรอก เด็กชายขี้มเพื่อนเมื่อเด็กหญิงกลืนมิตรภาพลงคอพร้อมไก่ออดคำโต เด็กชายหันหลังกลับ เสียดายขี้มอ่น ๆ ในดวงตาของเด็กหญิงเมื่อครู่... เหตุไรหนอเด็กหญิงจึงทำรอยขี้มในดวงตาหายเช่นเดียวกับสาวใหญ่ เด็กชายไม่อาจหาคำตอบให้กับเรื่องนี้

เด็กหญิงยังคงไม่เข้าใจเรื่องเด็กขี้ขโมยที่แต่งตัวมอมแมม เดินเงินรูดขะออกไปคนนั้น เด็กขี้ขโมยต้องแต่งตัวสกปรกด้วยหรือเปล่า เด็กหญิงยังสงสัย

ในร้านอาหารติดกระจกแอร์คอนดิชันเย็นฉ่ำ มีผู้คนแวะเวียนไปซื้อไก่ออดที่หน้าเคาน์เตอร์มากมายจนน่าลายตา เด็กหญิงจ้องมองคนผ่านไปคนแล้วคนเล่าแต่งตัวสะอาดกันทุกคน ไม่มีคนไหนที่แม่สั่งห้ามขี้มด้วยอีก ขณะที่มีคนเข้าคิวซื้อไก่ออดอยู่ เด็กหญิงเห็นว่ามีมือคนแต่งตัวสะอาดคนหนึ่งล้วงเข้าไปในกระเป๋าของผู้หญิงอีกคน กระเป๋าใบเล็กติดมือผู้ชายคนนั้นไป เขาค่อย ๆ เดินหายไป เด็กหญิงสงสัยว่าทำไมเขาถึงล้วงกระเป๋าคนอื่นโดยไม่บอกแล้วหนีหายไป เด็กหญิงเก็บความสงสัยไว้

จนกระทั่งผู้หญิงคนนั้นโวยวายออกมา

"ขโมย... ขโมยกระเป๋าฉันไป ตายแล้ว ช่วยด้วย บัตรเอทีเอ็ม หายหมด ทาใจดี"

ทุกคนในร้านแตกตื่น... รวมทั้งสาวใหญ่ หล่อหันมาพูดกับลูกสาว

"เห็นไหม เดียวนี้คนขโมยเต็มไปหมด เทียวไปขี้มให้คนชั่วได้ทีไหน?"

"หนูเห็น คนที่ล้วงกระเป๋าแต่งตัวสะอาด"

"หนูเห็นรี?" สาวใหญ่แสดงสีหน้า อารามตกใจ

"เขาวิ่งออกไป แต่งตัวสะอาด"

เด็กหญิงกำลังต้องการคำอธิบายขนาดใหญ่ เรื่องคนขี้ขโมยสองประเภทที่พบเห็นเอง และที่แม่บอก โดยเฉพาะเรื่องเด็กชายขี้ขโมยที่เธอไม่เห็นแต่แม่บอกว่า เขาเป็นขี้ขโมย

สาวใหญ่ไม่รู้อะไรจะอธิบายสิ่งที่ตนเองสรุปไปก่อนหน้านี้ว่าอย่างไร แต่หล่อนรู้ว่าภายใต้สังคมบางทีก็ไม่จำเป็นต้องคงความยุติธรรมกับคนแปลกหน้าอย่างเด็กชายเก็บขยะหรือเจ้าเด็กนั้นคิดจะมาร้องเรียกสิ่งนี้เอากับลูกสาวตัวน้อยของหล่อน

"เอละ ที่นี้ไม่สนุกแล้ว เราออกไปกันเถอะ" หล่อนฉุดมือเด็กหญิง เดินออกจากร้านอาหารกระจก หลีกหนีความอลหม่านของสังคมที่สับสน ตรงสู่ถนนใหญ่ เพื่อไปยังที่จอดรถ

เด็กชายเก็บขยะเพิ่งจะเซ็นรถมาได้ไม่กี่ชั่วโมง หุ้ยคียันดูเด็กหญิงใกล้ ๆ รถของเธอ ดวงตาแห่งของเขาเปล่งประกายหมกมิดขึ้นอีกครั้ง เด็กหญิงก็ตรึมฝีปากจ้องตอบด้วยแววตา สนเทห์ อยากถามเหลือเกินว่าเด็กชายเป็นขี้ขโมยไหม? แต่...ห้ามขี้ห้ามพูดกับคนแปลกหน้า ยังคงรอกอยู่ในสมอของเด็กหญิง

สาวใหญ่ชักลิ้นหน้าไม่พอใจ ชูเด็กชายเสียงเครียดว่า

"วนเวียนแถวนี้ เป็นพวกเดียวกับไอ้คนล้วงกระเป๋าหรือเปล่าก็ไม่รู้ ฉันจะฟ้องตำรวจ ถ้าไม่รีบออกไปไกล ๆ รถฉัน"

เด็กชายค่อยเซ็นรถเก็บขยะห่างออกไป เหลียวกลับมามอง...

ดวงตาของเด็กหญิงค่อย ๆ แฉกหน้าต่างออกเผยให้เห็นรอยยิ้มซุกซ่อนอยู่อีกครั้ง เด็กชายยิ้มพลัดดีใจกระทั่งสาวใหญ่อุ้มเด็กหญิงขึ้นรถ และหล่นขึ้นตาม... ประตุนิคมิตของ บวงอย่างตกลางอยู่ตรงที่สาวใหญ่นั่ง มันเป็นกระเป๋าตังค์ใบเล็ก เด็กชายรีบวิ่งเข้าไป เกาะกระຈກหล่นจนเจี้ยวขึ้น ไชยานกระຈກออก

"มายังอะไรกับฉัน"

เด็กชายก้มลงเก็บกระเป๋าส่งให้

"มันตก"

หล่นรู้สึกหน้าชาขึ้นวาว รวากับถูกตบหน้าด้วยดวงตาใสชื่อของเด็กชาย สาวใหญ่ รับกระเป๋าตังค์มาตรวจ ถอนใจอย่างโล่งอกเมื่อของสำคัญอยู่ครบพร้อมทั้งเงินไม่มีใครฉกชิง ของหล่นแต่หล่นทาดกเสียเอง และเด็กชายที่หล่นแน่ใจว่าต้องเป็นเด็กไม่ดีเป็นผู้เก็บ กระเป๋าใบนี้ส่งให้โดยไม่มีของใดถูกฉวยหายไป หล่นรีบหยิบแบงก์ร้อยส่งให้เด็กชายใบหนึ่ง แล้วรีบสวาร์ทรถออกทันที ไม่มีคำพูดใด ๆ หลุดออกจากปากหล่นเด็กหญิงเหลียวกลับไปดู เด็กชายกล่าวเสียงแผ่วเบา

"ขอบใจมากนะ"

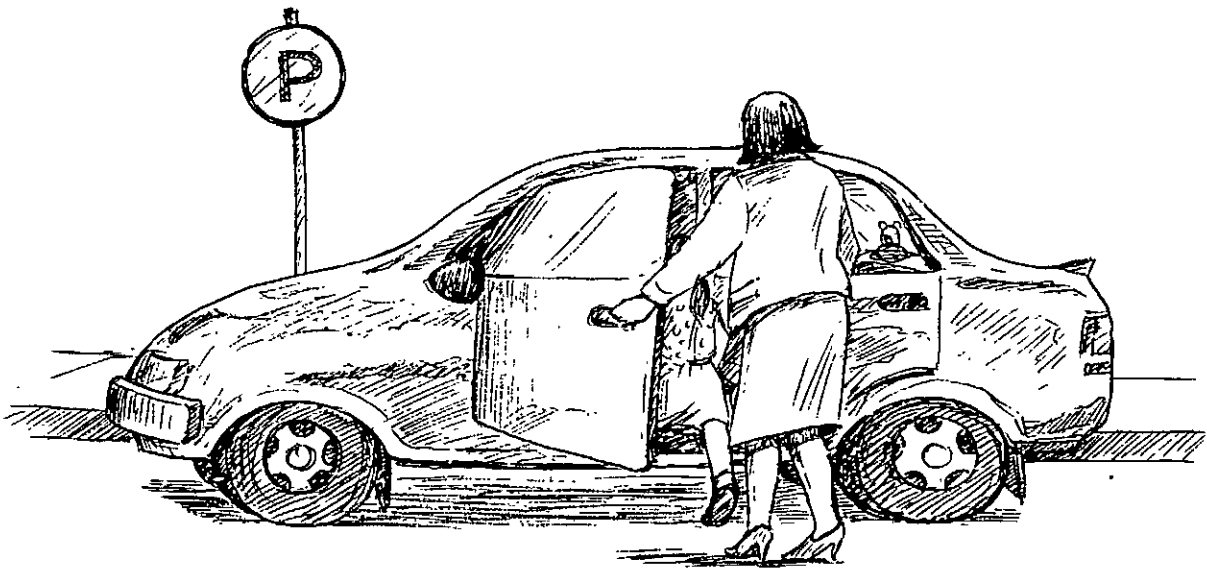
คำกล่าวนี้น่าไม่ถึงหูเด็กชาย คนที่ได้ยินมีเพียงหล่นเด็กหญิงคาดเดาไม่ออกว่า หล่น รู้สึกอย่างไรกับคำว่าขอบใจ แต่คุณครูสอนว่าใครทำดีให้เรา เราต้องขอบใจ เด็ก ๆ ทุกคน เชื้อฟังคุณครูรวมทั้งเธอแต่ "แม่" หล่นอาจจะลืมไปได้ ผู้ใหญ่มักลืมอะไรบ่อย ๆ เสมอ เด็กหญิงคิดอยู่ในใจก่อนรถจะเคลื่อนไปไกลลิบ...

เด็กชายยืนก๊ากบนตรโบแดงอยู่ ดีใจเหมือนกันที่ได้รับเงินฟรี ๆ ใบร้อยนี้ใช้อะไรก็ได้ มากมาย ซ้อขนม หรือจะเป็นไก่ทอดแบบเด็กผู้หญิงนั้น...นึกแล้วชวนให้น้ำลายไหลเอือก

คราวนี้ละเขาจะไม่อยู่นอกกระจกแล้ว เขาจะไม่นั่งในห้องกระจกตรงที่เด็กหญิงนั่ง
นั่งมองออกไปข้างนอกและจะเปิดหน้าต่างดวงตาน้อย ๆ ออก แม้ให้เห็นรอยยิ้มที่ซุกซ่อนอยู่
เหมือนรอยยิ้มของเด็กหญิง จะคอยยื่นไม้ทอดให้คนนอกกระจกทุกคนอย่างที่เด็กผู้หญิงยื่นให้ตน

นอกกระจกคงมีใครอีกหลายคนที่ยากกินไม้ทอดแต่ไม่มีใบร้อย... เด็กชายหมวดบม
คิดก่อนเงินรถขยะมาอิงข้างร้านอาหาร แล้ววิ่งลี้วเข้าไปในร้านที่มีแต่คนใส่เสื้อผ้าสะอาด

จาก หนังสือขวัญเรือน บัณฑิตแรก มิถุนายน 2539

ใบความรู้ เรื่องสั้น

ความหมายของ เรื่องสั้น

มีผู้ให้ความหมายของเรื่องสั้นไว้อย่างต่างกัน เช่น

กุหลาบ มลลิกะมาส ให้ความหมายของเรื่องสั้นไว้ว่า "เรื่องสั้น มีลักษณะคล้ายนวนิยาย แต่มีเนื้อเรื่องสั้นกว่า กล่าวถึงเหตุการณ์แต่เพียงหนึ่งหรือสองเหตุการณ์ มีตัวละครน้อยกว่านวนิยายและมีวิธีจบแบบธรรมดา หรือจบแบบไม่คาดหมาย"

สิทธา พินิจภูวล ให้ความหมายของเรื่องสั้นไว้ว่า "เรื่องสั้นคือ วรรณกรรมที่เล่าเรื่องราวอย่างสั้น ๆ เป็นร้อยแก้ว"

สรุปแล้ว เรื่องสั้นคือ วรรณกรรมร้อยแก้วประเภทหนึ่ง ที่มีเนื้อหาสั้นกว่านวนิยาย มีตัวละคร จาก เหตุการณ์เฉพาะที่สำคัญ

ลักษณะของ เรื่องสั้น

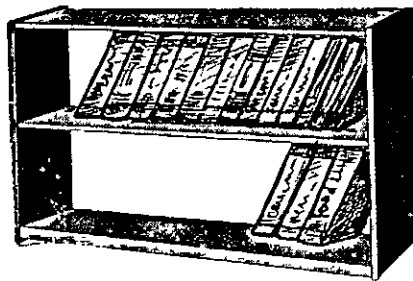
ลักษณะของเรื่องสั้น สรุปได้ดังนี้

1. โครงเรื่อง คือ การดำเนินเรื่องตามเค้าโครงที่ผู้แต่งตั้งไว้ โครงเรื่องนั้นจะมีการเปิดเรื่องในตอนต้น มีการคลี่คลายปัญหาของเรื่องและปิดเรื่อง
2. เรื่องสั้นมีจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียวและมีผลอย่างเดียว
3. ตัวละคร ใช้ตัวละครน้อย มีเฉพาะตัวละครที่มีบทบาทสำคัญ
4. ฉาก จะต้องสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ฉากมีไม่มากใช้เวลาสั้น เหตุการณ์เกิดขึ้นหรือจบในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ
5. บทเจรจา หรือบทสนทนา ประหยัดถ้อยคำ สื่อความหมายได้รวดเร็ว
6. มีขนาดสั้น เรื่องสั้นขนาดมาตรฐานยาวประมาณ 4,000 - 5,000 คำ
7. มีความแน่นอนและสมบูรณ์ในตัว สิ่งที่ต้องเขียนต้องกระชับได้ใจความ

คุณค่าของ เรื่องสั้น

เรื่องสั้น จัดเป็นเรื่องประเภทบันเทิงคดี แต่มีคุณค่าในหลายด้าน เช่น

1. คุณค่าด้านอารมณ์ เรื่องสั้นให้คุณค่าในความสนุกสนาน เพลิดเพลินช่วยผ่อนคลายอารมณ์ ทั้งก่อให้เกิดความรู้สึกระทึกใจ ประทับใจ ในส่วนใดส่วนหนึ่งของเรื่องสั้น
2. คุณค่าด้านสติปัญญา เรื่องสั้นอาจสอดแทรกความรู้ ความคิดต่าง ๆ ไว้ในเรื่อง อาจเสนอทัศนะในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น การปรับปรุงสภาพสังคม
3. คุณค่าด้านภาษา อาจทำให้ทราบสำนวนโวหารต่าง ๆ คำศัพท์แปลก ๆ
4. คุณค่าด้านศีลธรรม ทำให้ผู้อ่านได้คติข้อคิดเตือนใจในด้านต่าง ๆ และสามารถนำมาเป็นอุทาหรณ์เตือนใจได้

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านตีความ

เมื่อเราอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องแล้ว จากนั้นเราก็พยายามตีความ การตีความนี้มักเป็นไปตามประสบการณ์ และความรู้สึกของแต่ละคน ไม่จำเป็นว่า ทุกคนจะตีความบทความ เรื่องสั้นหรืองานเขียนประเภทใดก็ตามตรงกันเสมอไป

บทความเป็นงานเขียนที่ตีความได้ง่าย เมื่อเราอ่านบทความจบเข้าใจข้อความและลำดับข้อความได้แล้วเราก็คิดค้นต่อไปว่า ผู้เขียนบทความต้องการให้ผู้อ่านเกิดความคิดหรือความรู้สึกอะไรอีกบ้าง นอกเหนือไปจากเนื้อเรื่อง เช่น ผู้เขียนต้องการให้ความรู้แก่ผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมาไม่มีอะไร เคลือบแฝงหรือผู้เขียนต้องการจะยกย่องหรือต้องการจะเยาะเย้ยผู้หนึ่งผู้ใดหรือใคร่จะชักชวนผู้อ่านนิยมหรือรังเกียจอะไรหรือผู้ใด ผู้เขียนอาจมีเจตนาหลายอย่างต่างกัน เมื่อเราอ่านบทความบทหนึ่ง ๆ เราก็พยายามตีความตามความสามารถของเรา

ถ้าอ่านเรื่องสั้นหรือนวนิยาย บางครั้งการตีความก็ยากขึ้น เพราะผู้เขียนใช้กลวิธีที่ทำให้งานเขียนเหล่านี้ซับซ้อนมีส่วประกอบหลายอย่างบางที่สารก็อยู่ในลักษณะนิสัยของตัวละครเอกในเรื่อง บางทีก็อยู่ในบทสนทนาของตัวละครหลาย ๆ ตัวประสมกัน บางที่สารก็จะอยู่ในคติชีวิตที่เราได้รับจากส่วนประกอบต่าง ๆ ประสมกันและถ้าเราอ่านงานเขียนอย่างแยบยลการตีความก็ยากยิ่งขึ้น

ในบางกรณี ผู้อ่านนวนิยายบางเรื่องชี้ว่า ตัวละครในเรื่องตัวใดเป็นตัวละครต่างกันไปไม่ตรงกันทุกคนก็มี ความเข้าใจและความรู้สึกนึกคิดไม่ตรงกันนี้เป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ไม่ควรก่อให้เกิดความวิตกกังวล โดยเฉพาะไม่ควรขัดเคืองกัน ถ้ามีการถกเถียงกันควรถือเป็นความรื่นเริงของคนที่มีมันสมอง มีความสามารถที่จะคิดและสนุกกับการได้ใช้ความคิด และได้แย้งกันโดยอาศัยเหตุผลตามหลักวิชา (กรมวิชาการ, 2528 : 38 - 39)

คำถามประกอบแผนการสอนที่ 5 (กลุ่มทดลอง)

1. หน้าต่างดวงตา หมายความว่าอย่างไร
2. เด็กชายเก็บขยะ มีนิสัยอย่างไร
3. แม่ของเด็กหญิงในร้านอาหาร มีนิสัยอย่างไร
4. เด็กหญิงมีความรู้สึกอย่างไรต่อเด็กชายเก็บขยะ
5. ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้

แบบฝึกหัดประกอบการอ่านเรื่องสั้น เรื่อง หน้าต่างดวงตา กลุ่มทดลอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาททับตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะของเรื่องสั้น
 - ก. ใช้ตัวละครน้อยและตัวละครแต่ละตัวจะมีบทบาทสำคัญ
 - ข. ใช้ฉากไม่มาก เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นและจบในระยะสั้น ๆ
 - ค. เรื่องสั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียว แต่มีผลในตอนท้ายหลายอย่างเสมอ
 - ง. เรื่องสั้นจะเปิดเรื่องในตอนต้น จากนั้นจะมีการกลีกลายของบทปัญหาและปิดเรื่อง

2. เด็กชายยิ้มเพื่อน เมื่อเด็กหญิง กลืนมิตรภาพลงคอพร้อมกับโก่ทอดคำโต ข้อความที่ขีดเส้นใต้ หมายความว่าอย่างไร
 - ก. มิตรภาพที่มีต่อกันหายไป
 - ข. มิตรภาพเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้และหายไปได้
 - ค. มิตรภาพของเด็กขึ้นอยู่กับรสชาติของอาหาร
 - ง. มิตรภาพเกิดและหายไปเสมอสำหรับเด็ก ๆ

3. "ดวงตาของเด็กหญิงค่อย ๆ แฉกหน้าต่างออก" ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร
 - ก. ดวงตาที่เริ่มเผยให้เห็นความรู้สึก
 - ข. ดวงตาที่กำลังจะปิดเริ่มเปิดขึ้น
 - ค. ดวงตาที่มีความสุขปรากฏอยู่ในสายตา
 - ง. ดวงตาเมื่อลืมขึ้นจะขยายใหญ่คล้ายการเปิดหน้าต่าง

4. เราได้ข้อคิดสำคัญใดจากเรื่องสั้นเรื่อง หน้าต่างดวงตา

- ก. เราควรคบกับทุกคน
- ข. มิตรภาพเกิดขึ้นได้กับทุกคน
- ค. รอยยิ้มเป็นสื่อกลางแห่งมิตรภาพของคน
- ง. รูปลักษณ์ภายนอกไม่ใช่สิ่งที่กำหนดนิสัยใจคอของคน

5. ข้อใด ไม่ใช่ เจตนาของผู้เขียนเรื่องสั้นเรื่อง หน้าต่างดวงตา

- ก. ชี้ให้ผู้อ่านเห็นถึงลักษณะของการขโมยและให้รู้จักระวัง
- ข. แสดงให้เห็นถึงความบริสุทธิ์และมิตรภาพของเด็กที่ไม่มีเกราะแบ่งชนชั้น
- ค. ชี้ให้ผู้อ่านเห็นว่า ไม่ควรดูหมิ่นหรือยกย่องคนด้วยสิ่งที่ปรากฏจากภายนอก
- ง. แสดงให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของเด็กและความรู้สึกที่ผู้ใหญ่ยึดเยียดและกำหนดให้แก่เด็ก

6. จะคอยยื่นไม้ทอดให้คนนอกกระจกทุกคนอย่างที่เคยหญิงยื่นให้ตน จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กชายมีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. จื่อจนเขื่อ
- ข. จื่อบริสุทธิ์
- ค. มีมิตรภาพ
- ง. มีน้ำใจเพื่อแม่

7. ข้อใดตรงกับลักษณะนิสัยของแม่ของเด็กผู้หญิง

- ก. โมโหร้าย
- ข. ดูแลคนจน
- ค. รักลูกเกินไป
- ง. ให้เกียรติคนรวย

8. บุคคลใด ควรถูกตำหนิมากที่สุดในเรื่องนี้

ก. เด็กหญิง

ข. เด็กชาย

ค. แม่ของเด็กหญิง

ง. คนขโมยกระเป๋าสตางค์

เฉลย (กลุ่มทดลอง)

ข้อ 1. ค

2. ก

3. ก

4. ง

5. ก

6. ง

7. ข

8. ค

ใบงาน (กลุ่มควบคุม) กลุ่มที่ 1

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

ใบงาน (กลุ่มควบคุม)
กลุ่มที่ 2

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

ใบงาน (กลุ่มควบคุม)
กลุ่มที่ 3

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

ข้อนี้ หลังจากนักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง "หน้าต่างดวงตา" แล้วให้นักเรียนอธิบาย
 สำนวนภาษาที่ปรากฏในเรื่อง แล้วส่งตัวแทนกลุ่มมารายงานหน้าชั้นเรียน

อธิบายสำนวนภาษาต่อไปนี้

1. ดวงตาของเด็กหญิง ค่อย ๆ แฉกหน้าต่างออก

หมายความว่า

.....

.....

2. หล่อนรู้สึกหน้าชาวาบ รวากับถูกตบหน้าด้วยดวงตาใสซื่อ ของเด็กชาย

หมายความว่า

.....

.....

3. เด็กชายยิ้มเพื่อนเมื่อเด็กหญิงกลืนมิตรภาพลงคอพร้อมกับโก่งคอคำโต

หมายความว่า

.....

.....

4. เด็กหญิงยังคงใช้รอยยิ้มเขยื้อนหน้าต่างดวงตาให้เปิดออก

หมายความว่า

.....

.....

5. ภายใต้วงคมนี่ บางทีก็ไม่จำเป็นต้องคงความยุติธรรมกับคนแปลกหน้าอย่าง
 เด็กชายเก็บขยะ

หมายความว่า

.....

ใบงาน (กลุ่มควบคุม)
กลุ่มที่ 4

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

ใบงาน (กลุ่มควบคุม)
กลุ่มที่ 5

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านเรื่องสั้น เรื่อง "หน้าต่างดวงตา" แล้วให้นักเรียนร่วมกัน
 วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง แล้วส่งตัวแทนมารายงานหน้าชั้น

วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละคร

1. เด็กหญิง

2. เด็กชาย

3. แม่ของเด็กหญิง

ความเป็นธรรม

ถ้าเรามีลูกที่หวังเหลือเกินที่จะให้ลูกมองเห็นความสำคัญ เราไม่ปรารถนาให้ลูกรู้สึกต่อเราในทางต่ำ ๆ ความเข้าใจของพ่อแม่เห็นจะไม่มีอะไรเกินกว่าเห็นลูกหลบหลัดดูแลตรงกันข้ามความมีแก่ใจของลูกก็เป็นสิ่งพิเศษให้ความชุ่มชื่นใจแก่พ่อแม่อย่างไม่มีอะไรเปรียบ

ครอบครัวนี้เป็นครอบครัวสามัญ เด็กชายบ๊อง พ่อเขาชื่อบูน บูนชื่อบู บ๊องเป็นเด็กกำพร้าแม่มีพี่และน้องหลายคน ฐานะของครอบครัวไม่สู้จะสมบูรณ์นัก พ่อของเขาต้องทำงานหนักเพื่อจะได้เกิดภักษ์ผลมาประคองครอบครัว พี่ ๆ ของบ๊องก็ยังช่วยพ่อทำงานหาเงินไม่ได้ ส่วนบูนก็แก่เฒ่าเกินจะช่วยแบ่งเบาภาระใด ๆ ตกลงว่าทุกคนในครอบครัวนี้ ชีวิตขึ้นอยู่กับพ่อผู้เดียวความจำเป็นเนื่องจากรายได้ก็น้อย การครองชีพจึงต้องเป็นไปอย่างจำกัดจำเขี่ย พ่อเฝ้าดูความประพฤติของลูกและคนในบ้านอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเตือนให้ทุกคนสำนึกในความสิ้นเปลืองสิ่งใดไม่ควรหมดก็อย่าหมด หนทางใดที่จะช่วยกันลดรายจ่ายลงได้พ่อสอนให้ทุกคนช่วยกันทำ ในความรู้สึกของบ๊อง พ่อเป็นคนมีเหตุผล บ๊องเคารพพ่อในแง่ดีมาก ไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือคำพูดใด ๆ จากพ่อ บ๊องจะถือเป็นสำคัญ พยายามปฏิบัติตามทุกเรื่อง และพยายามอย่างลูกที่จะพยายามได้ คือ แสดงให้พ่อรู้ว่าบ๊องมีแก่ใจ และสนใจที่จะหาความสุขความชื่นใจมาให้ทุก ๆ โอกาสที่บ๊องจะทำได้

บูนอยู่ที่เรือนหลังเล็กหลังหนึ่ง เป็นส่วนเป็นสัดส่วนออกไป แต่ก็อยู่ในเขตของรั้วเดียวกัน บูนไม่ค่อยได้มาคลุกคลีกับหลานนัก คงเก็บตัวเงียบ ๆ ดำเนินชีวิตอย่างเส็งี่ยมเจียมตัว เพียงแต่รอวันตายไปชั่ววัน ๆ เท่านั้น ในจำนวนหลาย ๆ คนมีบ๊องคนเดียวที่หมั่นไปคุยกับบูน บูนมีเรื่องแปลก ๆ มาเล่าให้บ๊องฟังเสมอ โดยเฉพาะบูนเฝ้าพราเตือนให้บ๊องเคารพพ่อ ให้ภักษ์ต่อพ่อ บูนบอกบ๊องว่าท่านเสียใจที่ท่านเองไม่ได้แสดงความรักต่อบิดามารดาของท่าน เพราะ

ในตอนนั้นท่านยังไม่มีความคิด เหมือนคนตาบอดที่เกิดมามองไม่เห็นแสงของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ อันพ่อแม่ันนั้นบ่งบอกบ่งว่ามีคุณมาก ให้ประโยชน์ต่อลูกอย่างชนิดที่ใคร ๆ ให้อะไรไม่ได้คือชีวิต เรารักชีวิตของเราเพียงไรก็น่าที่จะเล็งเห็นความสำคัญของผู้ให้ (กาเนด) เพียงนั้น คนเรากว่าจะเติบโตมาพึ่งพาพึ่งพาของตัวเองได้ก็ต้องพึ่งต้องอาศัยพ่อแม่มาก่อน ข้าวที่กิน ผ้าที่นุ่ง ฯลฯ พ่อแม่ให้ทั้งนั้น ตกกลางว่า ทุกอย่างอาศัยพ่อแม่ พ่อแม่จึงเป็นผู้ที่ลูกจะต้องสำนึกด้วยความกตัญญูรู้คุณยามพ่อแม่แก่เฒ่าก็ต้องเอาใจใส่อุปถัมภ์บำรุง เลี้ยงดูท่านให้มีความสุข

"เหมือนอย่างคุณพ่อเลี้ยงคุณปู่ทุกวันนี้ใช่ไหมครับ ?" บ๊องถาม

บ๊องอึ้งไปชั่วขณะ แล้วก็พยักหน้าเป็นเชิงรับ พร้อมกับบอกว่า "ใช่" แล้วปู่ก็นำตาไหลซึมเบนหน้าเพื่อจะซ่อนพิรุณ ถึงกระนั้นบ๊องก็ฉลาดพอ อาการประหลาดของปู่ จึงไม่รอดพ้นความช่างสังเกตของบ๊องไปได้

"ปู่ร้องให้ทำไมครับ" บ๊องถามอีก

"ไม่มีอะไรหรอกบ๊อง กลับเถอะ ปู่จะเอนหลังพักผ่อนสักหน่อย"

เวลาอาหารของปู่ บ๊องและพี่บ๊องจะผลัดเปลี่ยนกันนำไปให้ท่านถึงเรือนของท่าน และตรงเวลา แต่บางครั้งอาจจะคลาดเคลื่อนไปบ้าง ปู่ก็ไม่เคยบ่นเคยว่า อาหารก็เช่นกัน เอาอะไรไปให้ปู่กินได้ แม้บางครั้งจะเป็นอาหารที่เลวเติมทน ปู่ก็ไม่เคยบ่น

บ๊องสังเกตเห็นว่าปู่เป็นคนหนักแน่น อดทนจนบางครั้งความรู้สึกเลื่อมใสและสงสารความรู้สึกอย่างนี้มีบ่อย ๆ บ๊องจึงชอบไปรับใช้ปู่เสมอ อีกอย่างหนึ่งที่บ๊องข้องใจ คือ ภาชนะใส่อาหารที่พ่อบอกให้จัดไว้สำหรับปู่ มันแปลกไปจากที่พวกเราใช้ ครั้งหนึ่งที่บ๊องอดสงสัยไม่ได้ จึงถามพ่อว่าทำไมจึงใช้ "สิ่งนั้น" ใส่อาหารให้ปู่ พ่อตอบบ๊องว่า

"คนเราจะใช้สอยอะไร มันต้องให้สมกับคุณค่าของตัวเอง หากเรามีความสามารถ ทำการทำงาน หาเงินใช้สอยได้ด้วยตัวเอง เราจะใช้ของมีค่าราคาแพงอย่างไรก็ไม่มีใครว่า แต่ถ้าหากว่าเป็นผู้ที่ไม่ได้ก่อสร้างคุณประโยชน์อะไรเลย เป็นอยู่ด้วยการอาศัยผู้อื่นฝากปากฝากท้องไว้กับผู้อื่นอย่างคุณปู่ของบ๊อง ก็ไม่ควรจะใช้ของมีค่าแม้กระทั่งภาชนะใส่อาหารกินอย่างนี้จึงยุติธรรม"

"ที่พวกผมก็อาศัยคุณพ่อเหมือนกัน ช่วยการช่วยงานอะไรก็ยังไม่ได้อะไร ทำไมคุณพ่อจึงยอมให้พวกผมกินข้าวด้วยจานสวย ๆ ราคาแพง ๆ ได้ละครับ ?" บ๊องแย้ง

"มันผิดกันลูก ชีวิตของปู่ไม่มีหวังที่จะเจริญงอกงามได้อีก ส่วนของลูก ๆ มีวันข้างหน้า มีความหวังที่จะทำประโยชน์ได้อีกมาก ฉะนั้นพ่อจึงเห็นว่าการที่ยอมให้ลูก ๆ ของพ่อกินข้าวด้วย ชามจานสวย ๆ ราคาแพง ๆ นั้นไม่เสียความเป็นธรรมเพราะลูกมีโอกาสที่จะใช้หนี้ในวันข้างหน้าเมื่อเติบโตใหญ่ก็หาการทำงานได้"

บ๊องฟังพ่อไม่สู้จะซาบซึ้งนัก แต่บ๊องก็เคารพในเหตุผลของพ่อ ยอมรับเอามติความคิดเห็นของพ่อมาไว้ในใจ ในสาระความว่า "คนเราควรจะได้รับเท่า ๆ กับที่ตัวเองให้" หรือไม่ "ทำไมอย่างไอก็ควรจะได้อย่างนั้น ให้เท่าไรก็น่าจะรับเท่านั้น" นี่คือ ความเป็นธรรมที่บ๊องได้รับจากการถ่ายทอดของพ่อ

เวลาผ่านไป...จากวันเป็นเดือนและปี...

วันหนึ่งพ่อกลับจากทำงาน เดินผ่านเข้าบ้าน มองเห็นบ๊องกำลังนั่งอยู่ใต้ต้นไม้ ในมือมีวัตถุอยู่อย่างหนึ่ง เมื่อเพ่งดูรู้ว่าเป็นกะลามะพร้าว บ๊องกำลังขัดกะลามะพร้าวอยู่อย่างชะมัด เข้มข้นพ่อจึงแฉะเข้าไปหา

"ของปู่แตกหรือใจลูก ?" พ่อถาม

"เปล่าครับคุณพ่อ" บ๊องตอบ

"งั้นลูกมาขัดมันทำไปละ ?"

"ผมขัดมันเก็บ เตรียมเอาไว้ครับ"

"เตรียมไว้ทำไมลูก"

"เตรียมไว้ให้คุณพ่อใส่ข้าวกินใจล่ะครับ"

"กะลาเป็นของต่ำนะลูก ไม่ควรที่ลูกจะให้พ่อกินข้าวด้วยกะลา"

"ก็ที่คุณปู่ คุณพ่อทำไมใส่กะลาให้ท่านล่ะครับ"

"ก็ปู่ของลูกแก่แล้ว ทำอะไรไม่ได้ ส่วนพ่อยังแข็งแรงอยู่นี่ลูก"

"ก็คุณพ่อจะแข็งแรงอยู่อย่างนี้ตลอดไปหรือครับ ? สักวันหนึ่งคุณพ่อก็คงต้องเป็นเช่นคุณปู่ เมื่อถึงเวลานั้นผมจะได้ไม่ต้องเสียเวลาขัดกะลาใจล่ะครับ"

"อะไรหนอ ที่ทำให้ลูกคิดอย่างนี้" พ่อถามเสียงสั่นด้วยอารมณ์ไหว"

"ความเป็นธรรมครับคุณพ่อ" บ๊องตอบด้วยวาตะที่หนักแน่น ถ้าท่านต้องการให้ลูกของท่านมีความกตัญญูรู้คุณ ท่านอย่าเพียงแต่จะสอนด้วยการพูดให้เขาฟังอย่างเดียว แม้จะพรรณาถึงความกตัญญูทวดเทวีวิจิตรพิสดาร ด้วยสำนวนโวหารลึกซึ้งเพียงใดก็ยังไม่พอ ท่านจะต้องสอนด้วยการทำให้เขาดูให้เขารู้เขาเห็นด้วย

เด็ก ๆ ทุกวันนี้กำลังขาดตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะตัวอย่างในบ้าน ธรรมชาติบังคับให้ลูกทุกคนบูชาพ่อแม่ ฉะนั้นไม่ว่าอะไรที่ออกจากการกระทำของพ่อแม่ ล้วนแต่เป็นสิ่งประทับใจลูกไปทั้งสิ้น พ่อแม่เป็นตัวอย่างคนแรกของลูก ถ้าท่านอยากให้ลูกตระหนักในความสำคัญของท่าน ท่านก็ต้องให้ตัวอย่างที่ดีแก่เขาด้วยการปฏิบัติต่อบุพการีของท่านด้วยความกตัญญู

ไม่ใช่ความผิดของเด็กชายบ๊องที่เตรียมจัดกะลาไว้ให้พ่อเขากินข้าวตอนแก่ เพราะพ่อของเขาได้ปฏิบัติต่อปู่ให้เขาเห็นมาอย่างนั้น ส่วนปู่ก็ต้องนั่งน้ำตาไหลยามรู้สึกถึงอดีตของตัวเอง ต้องทนกินข้าวด้วยกะลาที่ลูกเขาใส่ให้ เพราะรู้ว่าตัวเองไม่ได้ปฏิบัติเลี้ยงดูผู้บังเกิดเกล้ามาอย่างสมควรจะทำ ตกกลางคืนหาอย่างไรก็ได้ อย่างนั้นเหมือน "กงเกวียนกำเกวียน"

ถ้าท่านไม่อยากกินข้าวด้วยกะลาตอนแก่ ก็อย่าสร้างตัวอย่างที่ไม่ดีให้ลูกของท่านเห็น

(จากเรื่องสั้น "เอียงตามโลก" ของ หลวงตา)

แบบฝึกหัดประกอบการอ่านเรื่องสั้น
เรื่อง
ความเป็นธรรม
(กลุ่มทดลอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาทที่ตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. การครองชีพเป็นไปอย่างจำกัดจำเขี่ย ข้อใดมีความหมายตรงกับข้อความนี้มากที่สุด
 - ก. การครองชีพเป็นไปอย่างแร้นแค้น
 - ข. การครองชีพเป็นไปอย่างตระหนี่ถี่เหนียว
 - ค. การครองชีพเป็นไปด้วยความยากลำบาก
 - ง. การครองชีพเป็นไปตามที่กำหนดไว้อย่างลงตัว

2. แม้จะพรรณนาถึงความกตัญญูต่อเวทีย่างวิจิตรพิสดาร ด้วยสำนวนโวหารลึกซึ้งเพียงใด ก็ยังไม่พอ ท่านจะต้องสอนด้วยการทำให้เขาดู ให้เขารู้เขาเห็นด้วย ข้อใดมีความหมายตรงกับข้อความที่ขีดเส้นใต้มากที่สุด
 - ก. อธิบายถึงความกตัญญูต่อเวทีย่างดีน่ายลตาม
 - ข. อธิบายถึงความกตัญญูต่อเวทีย่างละเอียดน่าทึ่ง
 - ค. อธิบายถึงความกตัญญูต่อเวทีย่างดีน่าเชื่อถือ
 - ง. อธิบายถึงความกตัญญูต่อเวทีย่างรวดเร็วเรวน่าทึ่ง

3. เราได้ข้อคิดใดจากการอ่านเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"
 - ก. ตัวอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน
 - ข. มีความยุติธรรมย่อมได้รับความเป็นธรรม
 - ค. คนแก่ควรทำตนให้มีประโยชน์ต่อลูกหลาน
 - ง. ลูกต้องปฏิบัติต่อพ่อแม่อย่างผู้มีกตัญญูและไม่ลบหลู่

4. ข้อใดไม่ใช่เจตนาของผู้เขียนเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม"

- ก. สอนให้ผู้อ่านไม่ลบหลู่คุณูปการ
- ข. ชี้ให้ผู้อ่านเห็นว่า การสอนเรื่องความกตัญญูควรสอนด้วยการกระทำที่ดี
- ค. ชี้แนะให้ผู้อ่านเห็นว่า ความยุติธรรมเกิดขึ้นได้เพราะเรามีความเป็นธรรม
- ง. ชักชวนให้พ่อแม่กระทำตัวอย่างที่ดีให้เป็นที่ประทับใจของลูก เพราะพ่อแม่เป็นตัวอย่างคนแรกของลูก

5. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ จากข้อ 1 - 4 ได้ถูกต้องตามเรื่องสั้นที่อ่าน

- 1. พ่อกลับจากทำงาน
 - 2. บ๊องขัดกะลามะพร้าว
 - 3. บ๊องไปคุยกับปู่ที่เรือนหลังเล็ก
 - 4. บ๊องถามพ่อถึงเรื่องภาษาที่ใช้อาหารให้ปู่รับประทาน
- ก. 3, 4, 1, 2
 - ข. 3, 1, 2, 4
 - ค. 1, 3, 2, 4
 - ง. 2, 1, 3, 4

6. เพราะเหตุใดปู่จึงร้องไห้

- ก. เสียใจที่ตนอยู่เรือนหลังเล็ก
- ข. เสียใจที่หลานคนอื่น ๆ ไม่มาดูแลตนเหมือนบ๊อง
- ค. เสียใจที่ไม่ได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ของตน
- ง. เสียใจที่ลูกให้บ๊องเอาอาหารมาให้รับประทานไม่ตรงเวลา

7. ปู่ไม่เคยบ่นไม่เคยว่า อาหารก็เช่นเดียวกันจะเอาอะไรมาให้ ปู่ก็กินได้แม้จะเป็นอาหารที่เลวก็ตาม ปู่ก็ไม่เคยบ่นปริปาก

จากข้อความนี้ แสดงว่าปู่มีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. อดทน
 - ข. สันโดษ
 - ค. กตัญญู
 - ง. ยุติธรรม
8. ลูก : "ผมจัดกะลา เก็บเตรียมเอาไว้ครับ"
- พ่อ : "เตรียมไว้ทำไมลูก"
- ลูก : "เตรียมไว้ให้พ่อใส่ข้าวกินล่ะครับ"
- พ่อ : "กะลาเป็นของต่าละลูก ไม่ควรที่ลูกจะให้พ่อกินข้าวด้วยกะลา"
- ลูก : "ก็ที่คณู คุณพ่อทำไมใส่กะลาให้ท่านล่ะครับ"
- พ่อ : "ก็ปู่ของลูกแก่แล้ว ทาอะไรก็ได้ ส่วนพ่อยังแข็งแรงอยู่นี่ลูก"
- ลูก : "ก็คุณพ่อจะแข็งแรงอยู่อย่างนี้ตลอดไปหรือครับ สักวันหนึ่งคุณพ่อก็จะต้องเป็นเช่นเดียวกับคณู เมื่อถึงเวลานั้นผมจะได้ไม่ต้องเสียเวลาจัดกะลาไปล่ะครับ"

จากบทสนทนาระหว่างพ่อ, ลูกนี้ แสดงว่า พ่อและลูกมีลักษณะนิสัยตรงกันในด้านใด

- ก. มีเหตุผล
- ข. มีความอดทน
- ค. มีความสันโดษ
- ง. มีความกตัญญู

เฉลย (กลุ่มทดลอง)

- ข้อ 1. ง
2. ข
3. ง
4. ค
5. ก
6. ค
7. ก
8. ก

แบบฝึกหัดประกอบการอ่าน
เรื่อง
ความเป็นธรรม
(กลุ่มควบคุม)

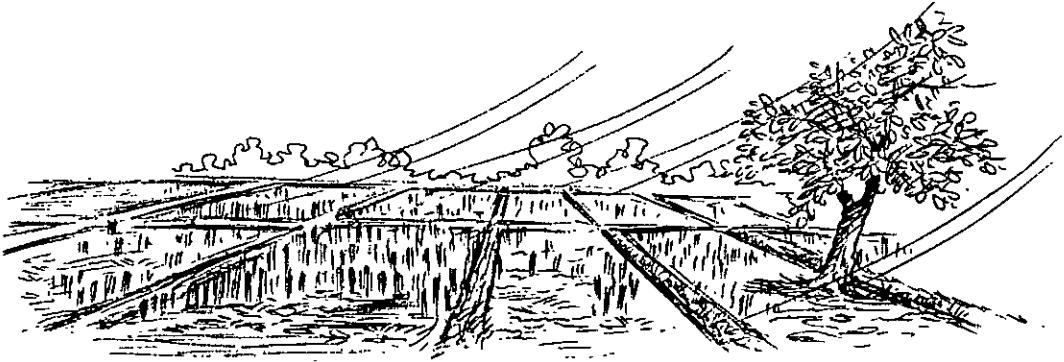
คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง "ความเป็นธรรม" แล้วให้นักเรียนเขียนอธิบายตามข้อต่อไปนี้ ให้ได้ใจความถูกต้อง กระชับรัดกุม

1. กงเวียนกำเวียน หมายความว่าอย่างไร
2. เราได้ข้อคิดใดจากการอ่านเรื่อง "ความเป็นธรรม"
3. บุ่มีลักษณะนิสัยอย่างไร
4. บ้องมีลักษณะนิสัยอย่างไร
5. ใครควรถูกตำหนิมากที่สุดในเรื่อง เพราะเหตุใด
6. ให้เขียนสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองอย่างคร่าว ๆ

เฉลย (กลุ่มควบคุม)

1. กองเกวียนกาเกวียน หมายความว่า เมื่อเรากระทำสิ่งใดไว้เรามักได้รับผลจากการกระทำนั้นเวียนกลับมาสู่ตน เสมือนการหมุนของกงเกวียน
2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้น เรื่อง "ความเป็นธรรม" คือ ลูกต้องปฏิบัติต่อพ่อแม่อย่างผู้มีกตัญญูและไม่ลบหลู่
3. ลักษณะนิสัยของปู่ เป็นคนมีความอดทน ให้ความสำคัญของความกตัญญูต่อเวที แม้ตนจะไม่ได้กระทำสิ่งนี้มาก่อนก็พร่ำสอนหลานเสมอ
4. ลักษณะนิสัยของป๋อง เป็นคนมีเหตุผล เคารพปู่และพ่อ ให้ความสำคัญของบุพการี และแสดงความกตัญญูต่อเวทีต่อบุพการีด้วยความเป็นธรรมตามตัวอย่างที่พ่อปฏิบัติให้ดู
5. ผู้ที่ควรถูกตำหนิมากที่สุดในเรื่อง คือ พ่อ เพราะสอนการดูแลบุพการีของตน คือ พ่อด้วยการกระทำไม่ถูกต้อง แม้จะเป็นคนมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวสูง
6. สรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีครอบครัวหนึ่งซึ่งมีฐานะครอบครัวไม่ค่อยจะดีนัก มีพ่อเป็นหัวหน้าครอบครัวเพียงคนเดียว รับผิดชอบเลี้ยงดูลูกหลายคน และมีพ่อแก่ ๆ ที่พ่อจะต้องดูแล พ่อดูแลเลี้ยงดูแตกต่างจากลูก ๆ ด้วยเหตุผลที่ว่าแก่แล้ว ไม่สามารถสร้างคุณประโยชน์อะไรต่อไปได้แม้แต่ภาระที่ใส่อาหารก็ใส่กะลาให้รับประทาน ซึ่งพ่อให้เหตุผลว่า เป็นการยุติธรรมสำหรับสถานภาพคนแก่ที่ไร้ประโยชน์ ป๋องเป็นลูกคนที่ใกล้ชิดปู่ ดูแลปู่ จึงจดจำการกระทำที่พ่อมีต่อปู่และปฏิบัติตนเป็นคนมีเหตุผลเช่นพ่อ สุดท้ายป๋องได้จัดเตรียมขี้ดกะลาไว้เป็นภาระใส่อาหารให้พ่อ โดยให้เหตุผลกับพ่อว่า สักวันหนึ่งเมื่อพ่อแก่และสถานภาพเช่นเดียวกับปู่ ป๋องจะได้ใช้กะลานี้ใส่อาหารให้พ่อ ทั้งหมดที่ป๋องพูดและกระทำเพราะป๋องทำอย่างคนมีเหตุผลและทำด้วยความเป็นธรรมตามที่พ่อพร่ำสอน

หนาวดอกจาน

หนาวลมล่องท้องทุ่งฟุ้งฝุ่นแล้ว
เหลืองตอซังยังสดปรากฏคราว

ดอกจานแดงแข่งตะวันยังสั่นหนาว
ฤดูกาลเกี่ยวข้าวเพิ่งผ่านไป

หอมกลิ่นเหงือกกลิ่นฟางไม่จางกลิ่น
หอมอดีตห้วงหนึ่งหอมซึ่งใจ

หอมแผ่นดินฤดูหนาวหอมข้าวใหม่
หอมข้าวเหนียวซึ่งเสี้ยวได้นั่งไรรอ

ล้วงปลาร้าสับใส่ตะไคร้หั่น
ย้วนน้ำลายอยากลิ้มให้อิ่มพอ

พร้อมเด็ดสร้อย พริกสดรสเผ็ดหนอ
หวานถักทอดตัวยาวเสี้ยวชวานา

"เอ็งไปอยู่เมืองโก้โตเมืองกอก
ไปเรียนสูงรุ่งเรืองอยู่เมืองฟ้า

นึกว่าลืมบ้านนอกเสียแล้วหนา
นึกว่าลืมปลาร้าประสาจน

โชคยังดีที่เอ็งไม่เบ่งอ้าง
เสียวยังแท้แม่นานก็ทานทน

เดินอวดทำอวดทางไปตามถนน
เหมือนปลาร้ามีมนต์ดลใจรัก

ยอมมานั่งฟังบ่นของคนบ้า
ข้ามีนาแต่มีหนี้ นี้น้านัก

หนุ่มชวานาอยู่กับนายยังบ้าหนัก
นวดข้าวเสร็จก็ตักหักหนิไป

ที่เหลือกินเหลืออ้อมพอยืมออก
เจ้าความเศร้าซุ่มอยู่เพ้อดูใจ

ก็ไม่นานนักดอกที่ขี้มได้
ก็โถมใส่ ข้าซีหนิไม้ทัน

เดี๋ยวนี้ใครเขาก็หมายไปเมืองกอก
ค้าเหงื่อเค็ม เลือดแดง แข่งรวยกัน

ซื้อสายสร้อยเส้นทองคล้องคอสวย
ซื้อจอภาพเสียงดัง ดู-ฟังเพลิน

เพื่อนมันมี ข้าไม่มีขายหน้า
มุงงานหนักมาแต่ด้อยปล่อยชีพเปลือง

เจ้าน้องชายได้แต่จะแฉ่จ้อง
ยังทานาข้ายังโตอย่างโง่ม

ท้องมันหิวก็พอกทนไม่บ่นพล่อย
จนทนอยู่อย่างข้าประสาเขย

แล้วเอ็งเล่า ไม่เอาอย่างเขาบ้างหรือ
ไปร่ำรวยต่างบ้านกันวัน

นี่ไหน ไยเอ็งดูเข้มนัก
ได้บุญล้นด้วยเบ็ดไก่ไม่เลือกเอา

ลมหนาวล่องท้องทุ่งฟุ้งฝุ่นแล้ง
เสียวหนึ่งนั้ง ฟุ้งเสียวหนึ่ง แล้วอิงไป

ทั้งบ้านนอกไปขายแรงในแหล่งสวรรค์
บ้างบุกค้ำก้านันผันถึงเงิน

กลับบ้านด้วยมั่นใจไม่ขาดเงิน
งามเหลือเกินนะดาราพากฟ้าเมือง

ส่งสารพ่อแม่ชราหน้าซีดเหลือง
ไม่รู้เรื่องรู้ราวข่าวสังคม

หน้าบ้านของคนอื่นน่าชื่นชม
มีแต่จอมจนกระจอกไม่งอกเงย

หน้ามันน้อยนี้อายนักก็เสียวเอ๋ย
ใครก็เย้ยใครก็เยาะหัวเราะกัน

น่าจะซื้อรถยนต์เยาะคนหย้น
น่าจะลองย้ายสวรรค์มาบ้านเรา

ถือดารานาและหนัก เหมือนยังเขลา
กลับมากินปลาแร่เฒ่าไม่เข้าใจ

ดอกจานแดงแข่งตะวันยังสั่นไหว
สะท้อนในอุราร้าว หนาวดอกจาน

จากหนังสือ ม้าก้านกล้วย ของ ไพวรินทร์ ขาวงาม

ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กลอนแปด มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. บทหนึ่งมี 2 คาถกลอน คาถกลอนหนึ่งมี 2 วรรค
2. วรรคหนึ่งมี 8 คำ (อนุโลมให้มี 7 - 9 คำได้)
3. มีลักษณะสัมผัสสระ และสัมผัสระหว่างบทดังนี้

0 0 0 0 0 0 0 *	0 0 * 0 0 0 0 *
0 0 0 0 0 0 0 *	0 0 * 0 0 0 0 * }
0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 * }
0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 * }

บรมครูของกลอนสุภาพ คือ สุนทรภู่ ซึ่งแต่งได้ไพเราะซาบซึ้งมาก กลอนของท่าน นอกจากมีสัมผัสสระตามผังในข้างต้น ซึ่งเรียกว่า สัมผัสนอกแล้ว ยังมีสัมผัสเป็นคู่ ๆ อยู่ภายในวรรคเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า สัมผัสใน ทำให้กลอนมีความไพเราะยิ่งขึ้นดังนี้

ด้วยชนกชนนีนั้นเมตตา
อุมุทรบ่อน้ำมาเทอาไร
ถ้าเราดีมีจิตคิดอุปถัมภ์
จะปรากฏยศยิ่งสิ่งทั้งปวง

ได้การณเลี้ยงรักษามาจนใหญ่
หมายจะได้ฟังพาริตาตวง
กุศลล้ำเลิศเท่าภูเขาหลวง
กว่าจะล่วงสู่ถึงซึ่งนิพาน

แบบฝึกหัดประกอบกรอ่านบทรื่องกรอง
เรื่ง
หนาวดอกจาน
(กลุ่มทดลอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาททัวตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของกลอนสุภาพ
 - ก. บทหนึ่งมี 4 วรรค
 - ข. บทหนึ่งมี 2 คำกลอน
 - ค. วรรคหนึ่งมี 8 - 9 คำ
 - ง. วรรคหนึ่งมี 8 คำเท่านั้น

2. "นวนถักทออดีตยาวเสี้ยวชาวนา" ข้อใดมีความหมายตรงกับข้อความที่ขีดเส้นใต้มากที่สุด
 - ก. กล่าวถึงเรื่องราวในอดีต
 - ข. คิดถึงเรื่องราวในอดีต
 - ค. ผ่านถึงเรื่องราวในอดีต
 - ง. เรียบเรียงเรื่องราวในอดีต

3. "เสี้ยวยังแถม้านานกัทานทน" เสี้ยวยังแถม มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ยังคงพูดภาษาอีสาน
 - ข. ยังคงไม่ลืมความเป็นคนอีสาน
 - ค. ยังคงมีหน้าตาเหมือนคนอีสาน
 - ง. ยังคงมีผิวพรรณเหมือนคนอีสาน

4. คำก้ำนั้ หมายความว่าอย่างไร

- ก. หาเลี้ยงชีพด้วยการชกมวย
- ข. หาเลี้ยงชีพด้วยการใช้กำลังกายไม่มีทุนทรัพย์เดิม
- ค. ประกอบอาชีพด้วยความเข้มแข็งอดทนเหมือนนักมวย
- ง. ประกอบอาชีพพร้อมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชกมวย

5. "หอมอดีตหวังหนึ่งหอมซึ่งใจ" หอมอดีต หมายความว่า

- ก. ความหลังที่เป็นความทรงจำที่ประทับใจ
- ข. ความหลังที่เป็นความทรงจำเกี่ยวกับเพื่อน
- ค. ความหลังที่เป็นความทรงจำเกี่ยวกับคนรัก
- ง. ความหลังที่เป็นความทรงจำเกี่ยวกับถิ่นกำเนิด

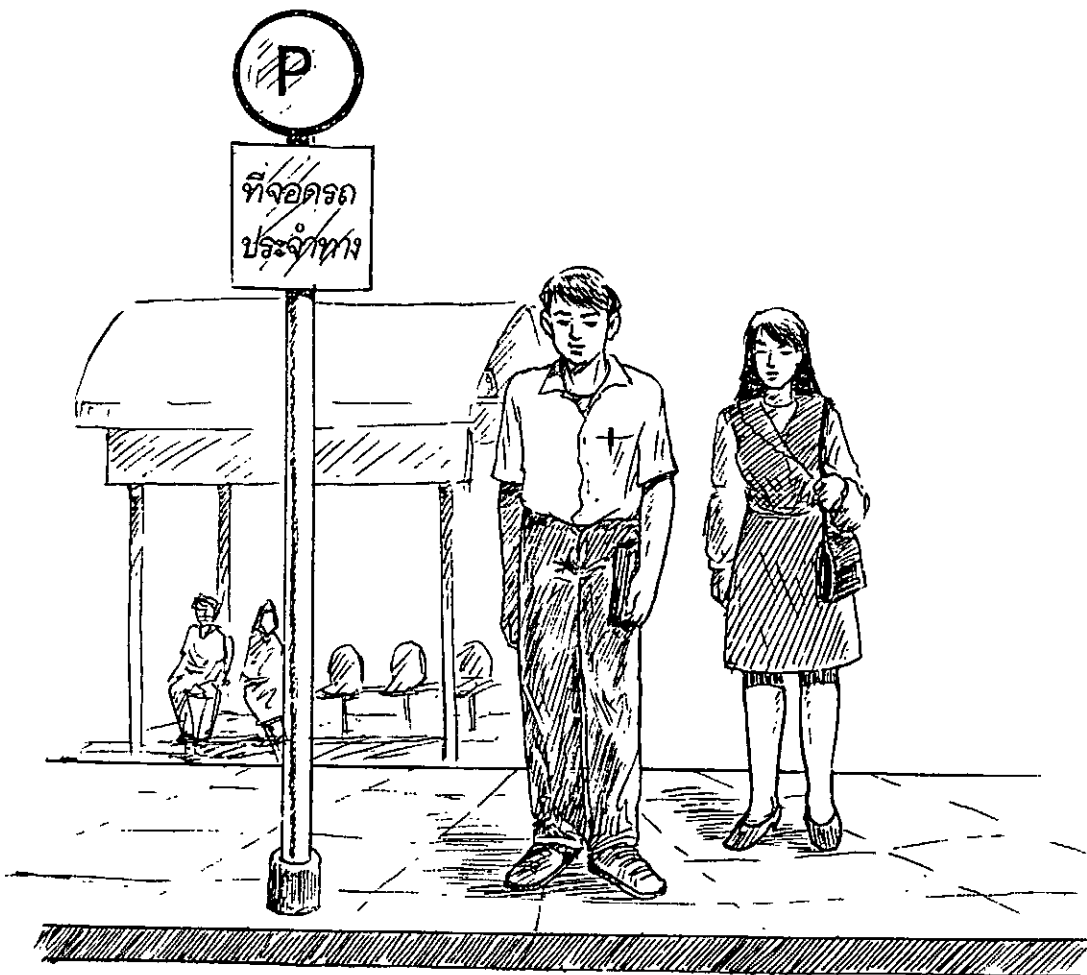
6. ข้อใดไม่ใช่เจตนาของผู้เขียนบทกลอน "หนาวดอกจาน"

- ก. บอกเล่าชีวิตของชาวนาอีสาน
- ข. อธิบายลักษณะสภาพภูมิอากาศของภาคอีสาน
- ค. บรรยายการประกอบอาชีพด้วยการใช้แรงงานของคนอีสานในเมืองหลวง
- ง. เปรียบเทียบลักษณะผู้ที่ไปประกอบอาชีพด้วยการใช้แรงงานและผู้ที่ไปเรียนในเมืองหลวงของคนอีสาน

7. "เสี้ยวหนึ่งนั่งฟังเสี้ยวหนึ่งแล้วอิงไป" เสี้ยวหนึ่งที่ขีดเส้นใต้ในบทกลอน หมายถึงใครในข้อต่อไปนี้

- ก. ชาวนาอีสาน
- ข. หนุ่มอีสานที่ไปเล่าเรียนไปเมืองหลวง
- ค. ชาวอีสานที่ไปค้าแรงงานในเมืองหลวง
- ง. ชาวอีสานคนหนึ่งซึ่งหมายถึงตัวแทนของชาวอีสานทุกคน

8. เราได้ข้อคิดใดจากการอ่านกลอนสุภาพเรื่อง "หนวดดอกจาน"
- ก. คนอีสานที่แท้จริงไม่ลิ้มอาหารประจําชาติ คือ ปลาจ๋า
 - ข. การไปค้าแรงงานของคนอีสานในเมืองหลวงทำให้ร่ำรวย
 - ค. การไปค้าแรงงานของคนอีสานในเมืองหลวงดีกว่าการไปเรียนหนังสือ
 - ง. ผู้ค้าแรงงาน ผู้ไปเรียนหนังสือในเมืองหลวง และผู้ทำนาในถิ่นกำเนิด ย่อมมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน

เฉลยแบบฝึกหัด (กลุ่มทดลอง)

ข้อ 1. ง

2. ง

3. ข

4. ข

5. ก

6. ข

7. ข

8. ง

แบบฝึกหัดประกอบกรอ่านบทรื่องกรอง

เรื่ง

หนาวดอกจาน

(กรุ่มควบคุม)

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านบทกลอนเรื่ง "หนาวดอกจาน" แล้วให้นักเรียนเขียนตอบคำถามตามข้อต่อไปนี้

เดี๋ยวนั้ใครเขาถ้หมายไปเมื่งกอก	ถ้บ้านนอกไปขายแรงในหล่งสวรรค
คำเหื่งอเค็มเลือดแดงแข่งรวกกัน	บ้างบุกคำกั้ันผันถึงเงิน
ซ้อสายสร้อยเส้นทองคล้องคอสวย	กลับบ้านด้วยมันใจไม่ขัดเงิน
ซ้อจอภาพเสียงดัง ดู-ฟังเพลิน	จามเหลือเกินนะดาราฟากฟ้าเมื่ง

1. ให้นักเรียนโยงสัมพันธ์บังคับ ซึ่งเป็นสัมพันธ์ระหว่างวรรคและสัมพันธ์ระหว่างบทโยงลงในบทกลอน
2. ให้นักเรียนโยงส่วส่วภายในวรรค
3. กลอนนี้มี.....คำกลอน และมี.....บท
4. อธิบายความหมายของศัพท์สำนวนต่อไปนี้

ถ้ทออดีต หมายความว่า

.....

หอมอดีต หมายความว่า

.....

คำกั้ัน หมายความว่า

.....

หน้ามันน้อย หมายความว่า

.....

5. ให้นักเรียนบอกเจตนาของผู้เขียนบทกลอนเรื่อง "หนาวดอกจาน"

ก.

.....

.....

ข.

.....

.....

ค.

.....

.....

6. ให้นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทกลอนเรื่อง "หนาวดอกจาน"

.....

.....

.....

7. เสี้ยวหนึ่งนั่ง พังเสี้ยวหนึ่ง แล้วอิงไป

เสี้ยวหนึ่งที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง

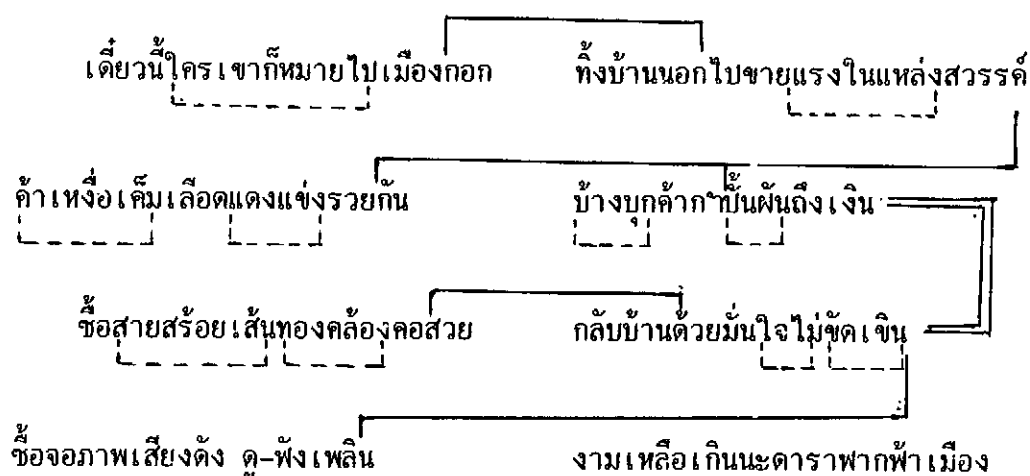
.....

.....

.....

เจตนาแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม

1. โยงสัมพันธ์บังคับ สัมผัสระหว่างวรรคและสัมผัสระหว่างบท (เส้นทึบ)
2. โยงสัมผัสภายในวรรค (เส้นประ)
3. กลอนนี้มี 4 คำกลอน และมี 2 บท
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์
 - ถักทอดดีด หมายความว่า เรียบเรียงเรื่องราวในอดีต
 - หอมอดีต หมายความว่า ความหลังที่เป็นความทรงจำที่ประทับใจ
 - ค้ำก้นัน หมายความว่า หาเลี้ยงชีพด้วยการใช้กำลังกายโดยไม่มีทุนทรัพย์เดิม
 - หน้ามันน้อย หมายความว่า ไม่ร่ำรวยและไม่มีฐานะทางสังคมใหญ่โต
5. เจตนาของผู้เขียนบทกลอนเรื่อง "หนาวดอกจาน"
 1. บอกเล่าชีวิตของชวานาอีสาน
 2. บรรยายการประกอบอาชีพด้วยการใช้แรงงานของคนอีสานในเมืองหลวง
 3. เปรียบเทียบลักษณะผู้ที่ไปประกอบอาชีพด้วยการใช้แรงงานและผู้ที่ไปเรียนในเมืองหลวงของคนอีสาน
6. ข้อคิดที่ได้จากการอ่านกลอนสุภาพ "หนาวดอกจาน"

ผู้ค้าแรงงาน ผู้ไปเรียนหนังสือในเมืองหลวง และผู้ทำนาในถิ่นกำเนิดย่อมมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน
7. เสี้ยวหนึ่งนี้ ฟังเสี้ยวหนึ่ง แล้วอิงไป

เสี้ยวหนึ่งที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง หมู่อีสานที่ไปเล่าเรียนในเมืองหลวง

ศัพท์สำนวน เรื่อง "หนาวดอกจาน"

หอมกลิ่นเหงื่อ หมายความว่าอย่างไร

หอมอดีต หมายความว่าอย่างไร

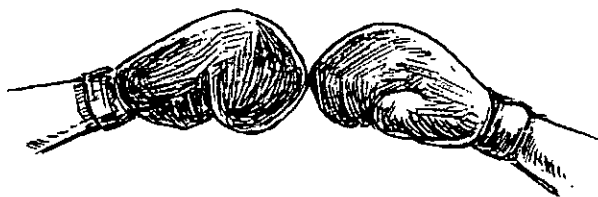
สรร หมายความว่าอย่างไร

หวนถึกทออดีต หมายความว่าอย่างไร

เสียวยังแท้ หมายความว่าอย่างไร

ปลาร้ามีมันต์ หมายความว่าอย่างไร

คำเหงื่อเค็ม, คำก้ำป้น, หน้ามันน้อย, ใต้ขมูกลิ้นด้วยเบ็ดไก่อ, เสี้ยว

แต่สืบ นาคะ เสถียร

เสียงกระซิบจากขุนเขา
สะท้อนทวงถามมา
ร่ำไห้ใจจะขาด
ย่างก้าวด้วยกันไป

บอกเรื่องราวคนรักน้ำ
ว่าทั้งข้าแล้วหรือไร
ด้วยเงवादภาพผันไว้
ด้วยใจมั่นในศรัทธา

ลาธารยังคงไหล
สายลมยังพัดพา
ภูผายังยืนหยัด
นกน้อยกางปีกบิน

เสียงหัวใจยังโหยหา
หยาดน้ำค้างยังหลังริน
สายใยรักยังไม่สิ้น
ผกโผผินกลางนภา

สืบสานตำนานพัน
บ่อบกพงพนา
ชีวิตแลกชีวิต
ใบไม้ร่วงลงดิน

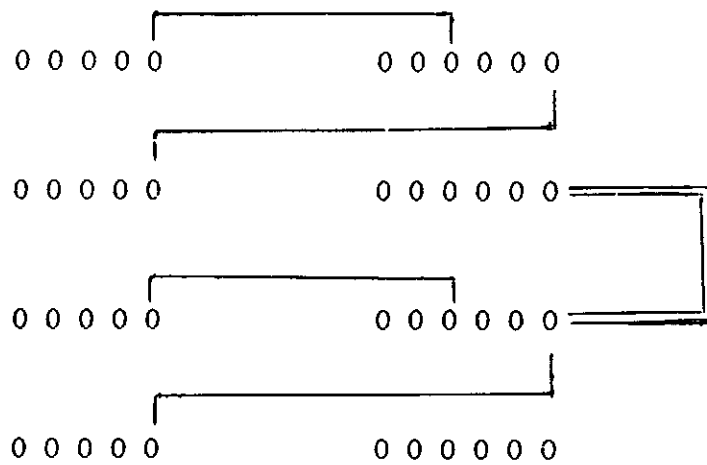
สืบปณิธานของคนกล้า
ทั้งสัตว์ป่าลำเนาไพร
ที่ชีวิตที่ดับสิ้น
ชีวิตสิ้นแต่ชื่อยัง

พักก่อนคนของป่า
อ่อนล้าแทนหลับไหล
หลับเถิดคนของป่า
ข้างหลังจะก้าวไป

เดินทางมาไกลแสนไกล
พักหัวใจไว้ครึ่งทาง
พักเถิดหนอย่าหวนไหว
สานงานให้อย่าอวรณ์

(วารสารสยามอารยะ ปีที่ 3 ฉบับที่ 43 กันยายน 2539)

ผังภูมิภาพยยานี 11

ตัวอย่างคำประพันธ์ภาพยยานี 11

ภาพยยานีล้านนา	สิบเอ็ดคำจาย่าดล่าย
วรรคหน้าห้าคำหมาย	วรรคหลังหกยกแสดง
ครูลุนั้น	ไม่สำคัญอย่าระแวง
สัมผัสต้องจัดแจ้ง	ให้ถูกต้องตามวิธี

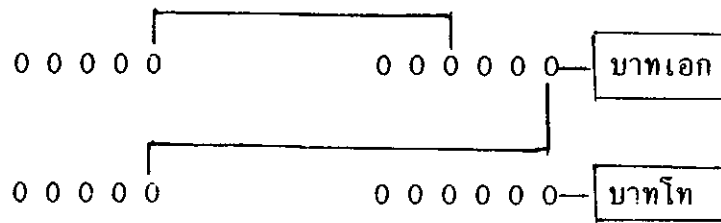
(กำชัย ทองหล่อ)

กฎเกณฑ์และข้อบังคับ ภาพยยานี 11

มีกฎเกณฑ์ข้อบังคับในการแต่งดังนี้

1. วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลัง มี 6 คำ รวม 2 บาทเป็น 1 บท ในการแต่งภาพยยานี 11 นั้น อย่างน้อยต้องมี 1 บท คือ 2 บาท หรือ 4 วรรค
2. การบังคับสัมผัส ให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 3 บางครั้งอาจมีการสัมผัสคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 กับคำที่ 3 ของวรรคที่ 4
3. การแต่งในบทต่อไป ต้องใช้คำสุดท้ายของบทต้น สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ของบทต่อไป

ภาพยี่ยานี้ 11 แตกต่างจากกลอนสุภาพ เช่น จำนวนคำไม่เท่ากันในแต่ละวรรค การนับวรรค ในภาพยี่ยานี้ก็ไม่เหมือนกับการนับวรรค ในกลอนสุภาพ ภาพยี่ยานี้ 11 นับเป็น บาท บาทหนึ่งมี 2 บาท คือ วรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 เรียกว่า บาทเอก วรรคที่ 3 และวรรคที่ 4 เรียกว่า บาทโท

สรุป

บาทเอก มี 11 คำ คือ วรรคแรก 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ

บาทโท มี 11 คำ คือ วรรคแรก 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- คุณภาพของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านเป็นรายข้อ
- คะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี คำถามทั้งหมด 40 ข้อ ให้เวลาทำ 50 นาที
2. คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ คือคำถามแต่ละข้อ

ต้องการให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจาก ก. ข. ค. หรือ ง.

เมื่อเลือกได้คำตอบข้อใดแล้ว ให้ทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

ในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างข้อ (0) ต่อไปนี้

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์แล้วตอบคำถามข้อ (0)

นางฟังเสียงคังคั่นขุ่นข้อง
กลุ้มกลัดอึดอัดยัดเยียด

ทึบเพ้าบ่งบอดบัดบัด
สะบั้งสะบักแสนงอนค่อนควัก

(0) คำประพันธ์นี้ ดีเด่นในด้านใดมากที่สุด

- ก. ใช้คำเห็นภาพ
- ข. ใช้คำได้ยินเสียง
- ค. ใช้คำได้อารมณ์
- ง. ใช้คำได้ความหมาย

คำตอบคือข้อ ก. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับลงบนตัวอักษร ก. ข. ค.

หรือ ง. ในกระดาษคำตอบ ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			

3. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบเดิมให้ดีขึ้นเส้นทับคำตอบเดิม แล้วทำเครื่องหมายทับตัวอักษรที่เลือกใหม่ เช่น ต้องการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก. เป็นข้อ ง. ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	✗			X

4. ห้ามขีดเขียนและทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบฉบับนี้

5. หากพบข้อใดยากให้เว้นไว้ แล้วทำข้ออื่นต่อไปก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงค่อยย้อนกลับมาทำใหม่ เพราะอาจมีข้อง่ายอยู่ตอนหลังก็ได้

6. ให้นักเรียนกรอกข้อความต่าง ๆ ลงในหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อยก่อนที่จะลงมือทำข้อสอบ

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

"เหลือบแลไปเห็นกฤษร งามอนสูงใหญ่ขวางหน้า
เรียกมันครันครีกเป็นโกลา สองตาดั่งแสงอโฌทัย
จึงทาสีหน้าทวาดเสียง สำนึงงก๊กก้องแผ่นดินไหว

1. จากข้อความในวรรคที่ 1 - 3 หมายถึงสัตว์ในข้อใด
 - ก. ช้าง
 - ข. ม้า
 - ค. วัว
 - ง. ควาย
2. "สองตาดั่งแสงอโฌทัย" แสดงว่าสัตว์ดังกล่าวมีลักษณะเช่นไร
 - ก. มีความร้อนมาก
 - ข. มีแสงสว่างมาก
 - ค. มีความใหญ่โตมาก
 - ง. มีความดุร้ายมาก
3. ข้อใดคือใจความสำคัญของข้อความข้างต้นนี้
 - ก. เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งจึงจับไว้
 - ข. เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งจึงต่อสู้
 - ค. เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งจึงรีบหนีไป
 - ง. เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งจึงแสดงอำนาจ

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 6

ลายสือไทยนี้	เรามีไว้แล้ว
ถนอมให้พ่อแง่	อย่ารู้สิ้นสูญ
ไทยได้สื่อสาร	กิจการเกื้อกูล
ไทยพึงเพิ่มพูน	ภักดีจิรกาล

4. คำประพันธ์ในข้อใด เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด

ก.	ลายสือไทยนี้	เรามีไว้แล้ว
	ถนอมให้พ่อแง่	อย่ารู้สิ้นสูญ
ข.	ลายสือไทยนี้	เรามีไว้แล้ว
	ไทยได้สื่อสาร	กิจการเกื้อกูล
ค.	ถนอมให้พ่อแง่	อย่ารู้สิ้นสูญ
	ไทยพึงเพิ่มพูน	ภักดีจิรกาล
ง.	ถนอมให้พ่อแง่	อย่ารู้สิ้นสูญ
	ไทยได้สื่อสาร	กิจการเกื้อกูล

5. คำประพันธ์ในข้อใด เป็นข้อคิดเห็นทั้งหมด (ใช้ตัวเลือกในข้อ 4)

6. เราได้รับประโยชน์จากการอ่านบทประพันธ์นี้อย่างไร

- ก. ทำให้รู้คุณค่าของลายสือไทย
- ข. ทำให้รู้ประวัติของลายสือไทย
- ค. ทำให้รู้วิธีการรักษาลายสือไทย
- ง. ทำให้รู้วิธีการสื่อสารในภาษาไทย

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7

คนผู้ไปเยี่ยมเยือนชมถ้ำ ทำลายและทำร้ายถ้ำกันอย่างไรบ้าง การขีดเขียนผนังถ้ำ การสัมผัส ชม กล่า และหักหินงอกหินย้อยนั้น เป็นการทำอันตรายต่อถ้ำ แม้แต่การสูบบุหรี่ การรับประทานอาหารภายในถ้ำ การดื่มกิน ตลอดจนความมั่งง่ายทั้งขยะต่าง ๆ ที่ชนเข้าไปในถ้ำ เหล่านี้แหละคือการทำร้ายถ้ำ

7. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. พฤติกรรมที่ผู้เข้าไปชมถ้ำควรปฏิบัติ
- ข. วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องของผู้เข้าไปชมถ้ำ
- ค. วิธีที่แสดงถึงความมั่งง่ายของผู้เข้าไปชมถ้ำ
- ง. พฤติกรรมที่ส่งผลให้เป็นการทำลายถ้ำของผู้เข้าไปชมถ้ำ

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 9

พริกใหญ่พริกหยวกอ่อน	พริกไทยล่อนร้อนสำคัญ
ซีฟฟ้า เหลืองแดงบัน	เป็นสองสีมีมูลมอง

8. ข้อความในคำประพันธ์นี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. สีของพริก
- ข. ชนิดของพริก
- ค. ขนาดของพริก
- ง. ความสำคัญของพริก

9. ซีฟฟ้าเหลืองแดงบัน คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร

- ก. สลับด้วยสีเหลืองและสีแดง
- ข. ผสมด้วยสีเหลืองและสีแดง
- ค. แบ่งออกเป็นสีเหลืองและสีแดง
- ง. รวมกันเป็นสีเหลืองและสีแดง

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 12

แต่ก่อนวันขึ้นปีใหม่ของไทยเรานั้น คือวันที่ 1 เมษายนของทุก ๆ ปี จนกระทั่งปี พ.ศ. 2485 ทางราชการจึงได้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ให้ตรงกับสากลเป็นวันที่ 1 มกราคมของทุกปี

เมื่อครั้งคุณตาคุณยายยังเด็กอยู่นั้น ยังใช้วันที่ 1 เมษายนเป็นวันขึ้นปีใหม่อยู่ มีเพลงร้องว่า "วันที่ 1 เมษายน วันขึ้นปีใหม่ แสงสว่างกระจ่างจ้า ยิ้มเกียจยิ้มเกียจ ยิ้มยิ้มแจ่มใสสุขสำราญบานใจขอให้สวัสดิ์" วันนี้ทุกคนคงมีความสุขเพราะต่างก็ตั้งหน้าตั้งตารอคอยวันนี้ด้วยรอยยิ้ม ที่ท้องสนามหลวงมีการจัดงานใหญ่ ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม อากาศดี และไม่มีฝน เนื่องจากเป็นหน้าหนาว ผู้คนที่มาเที่ยวงานบางคนแม้จะนั่งรถไทม์มาจากต่างจังหวัดแต่ดูไม่เหน็ดเหนื่อยเลย

10. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดที่ใช้เป็นข้อสังเกตได้ว่า ข้อความนั้นเป็นข้อคิดเห็น

- ก. วันนี้ทุกคนคงมีความสุข
- ข. วันนั้นทุกคนคงมีความสุข
- ค. วันนี้ทุกคนคงมีความสุข
- ง. วันนั้นทุกคนคงมีความสุข

11. ข้อความในข้อใดที่มีลักษณะเป็นข้อคิดเห็น

- ก. ที่ท้องสนามหลวงมีการจัดงานใหญ่ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม
- ข. แต่ก่อนวันขึ้นปีใหม่ของไทยคือวันที่ 1 เมษายนของทุก ๆ ปี
- ค. แม้จะนั่งรถไทม์มาจากต่างจังหวัดแต่คนเหล่านั้นดูไม่เหน็ดเหนื่อยเลย
- ง. เมื่อปี พ.ศ. 2485 ทางราชการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ของไทยให้ตรงกับวันที่ 1 มกราคม

12. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความนี้ ข้อใดสมเหตุสมผลที่สุด

- ก. วันที่ 1 เมษายน เป็นวันที่ทุกคนมีความสุข เพราะเป็นวันที่อากาศดี
- ข. วันที่ 1 เมษายน เป็นวันที่ทุกคนมีความสุข เพราะทุกคนมีรอยยิ้ม
- ค. วันที่ 1 เมษายน เป็นวันที่ทุกคนมีความสุข เพราะมีการจัดงานใหญ่ที่
ท้องสนามหลวง
- ง. วันที่ 1 เมษายน เป็นวันที่ทุกคนมีความสุข เพราะมีคนมาเที่ยวงานที่
ท้องสนามหลวงอย่างมากมาย

คำชี้แจง อ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13 - 14

เมื่อก่อน โรงพยาบาลศิริราชนั้น มีหมอฝรั่งเป็นผู้อำนวยการชื่อ ยอร์ช แมคฟาแลนด์ เป็นคนรูปร่างใหญ่ พูดภาษาไทยเป็นน้ำ จนสามารถแต่งพจนานุกรมอังกฤษ - ไทยได้ หมอยอร์ช อยู่บ้านทางฝั่งกรุงเทพฯ เมื่อจะไปโรงพยาบาลศิริราชจึงต้องนั่งเรือจ้างไป

วันหนึ่ง หมอยอร์ช นั่งเรือจ้างลำหนึ่ง คนแจวเรือจ้างแจวเรือผ่านเรือของเพื่อนลำหนึ่ง เพื่อนร้องถามว่า "จะไปไหน" คนแจวเรือจ้างจึงตอบว่า "จะเอามาไปส่งปากโน้นหน่อย" ครั้นไปถึงท่าขึ้น หมอยอร์ชก็ขึ้นจากเรือเดินไปโดยไม่จ่ายค่าโดยสาร คนแจวเรือจ้างจึงตะโกนให้หยุดและบอกว่ายังไม่ได้จ่ายค่าโดยสาร หมอยอร์ชจึงหันมาตอบว่า "หมาไม่มีเงินให้หรอก" คนแจวเรือจ้างจึงเสียแรงเปล่า เพราะไม่ได้เงินค่าจ้าง แต่ยังดีที่ไม่ถึงกับเจ็บตัว

13. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ จากข้อ 1 - 4 ได้ถูกต้อง
1. คนแจวเรือจ้างแจวเรือผ่านเรือของเพื่อน
 2. คนแจวเรือจ้างทวงเงินค่าจ้าง
 3. หมอยอร์ชนั่งเรือจ้าง
 4. หมอยอร์ชไม่จ่ายค่าเรือจ้าง
- ก. 3, 2, 4, 1
- ข. 3, 1, 4, 2
- ค. 1, 2, 4, 3
- ง. 1, 3, 2, 4
14. เรื่องนี้สอดคล้องกับข้อความในข้อใดมากที่สุด
- ก. พุดดีเป็นศรีแก่ปาก
- ข. ปลาหมอตายเพราะปาก
- ค. ไม่รู้จักเสียเอาเรือเข้าไปจอด
- ง. เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่
15. เขาเป็นเด็กบ้านนอก เกิดและเติบโตในชนบท ระยะเวลาไม่กี่ปีที่อยู่กรุงเทพฯ ไม่ได้ทำให้เขาเป็นชาวกรุงเทพฯ ที่ผิวบาง หรือ
- คำที่ขีดเส้นใต้ หมายความว่าอย่างไร
- ก. อ่อนแอ
- ข. หยิบหย่ง
- ค. ไม่อดทน
- ง. ไม่แข็งแรง

16. "เลือดที่ได้รับจากสภาอากาศไทย ผ่านการตรวจแล้วทั้งสิ้นและจะปลอดภัย เกือบ 100% "

คำที่ขีดเส้นใต้ มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. การตรวจยังไม่แน่นอน
- ข. การตรวจมั่นใจได้แน่นอน
- ค. การตรวจอาจจะผิดพลาดได้
- ง. การตรวจมีโอกาสผิดพลาดน้อยมาก

คำชี้แจง อ่านคำร้องเพลงพวงมาลัยต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 17 – 18

หญิง	เออระเหยลอยมา	ขอถามว่าเพลงพวงมาลัย
	แต่แรกเริ่มเดิมที	เพลงเกิดมีขึ้นที่ไหน
	ร้องในฤดูเทศกาล	หรืองานพิธีอย่างใด
	พ่อขอมะม่วงพวงลาโย	ขอจงแก้ไขหน่อยเอย

ชาย	เออระเหยลอยไป	เพลงพวงมาลัยนั้นหรือจำ
	ทราบว่ารากเกิดที่เพชรบุรี	การลอยอัคคีในคงคา
	เพ็ญเดือนสิบสองลอยกระทง	บูชาองค์พระศิวเสดา
	ผ้ากฐินและตรุษสงกรานต์	หรือคราวมีงานในท้องถิ่น
	เจ้าขอมะกอกเจ้าดอกจันทน์	ร้องเล่นกันมานาน เอย

17. คำร้องของฝ่ายชาย ข้อใดกล่าวสรุปได้ถูกต้อง

- ก. เพลงพวงมาลัยไม่มีร้องในสมัยปัจจุบัน
- ข. เพลงพวงมาลัยเกิดขึ้นครั้งแรกในพิธีลอยอัคคีในคงคา
- ค. เพลงพวงมาลัยใช้ร้องเฉพาะงานกฐิน ผ้าป่าและตรุษสงกรานต์
- ง. เพลงพวงมาลัยเป็นเพลงที่ใช้ร้องเล่นในโอกาสต่าง ๆ มานานแล้ว

18. คำว่า "แก้ไข" ในคำร้องของฝ่ายหญิง หมายความว่าอย่างไร

- ก. ร้องเพลงพวงมาลัย
- ข. อธิบายเพลงพวงมาลัย
- ค. ดัดแปลงเพลงพวงมาลัย
- ง. ตอบคำถามเพลงพวงมาลัย

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 19 - 21

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้รักอยู่สองสถาน	บิดามารดาก็รักมักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักรักมั่งชั่งชังตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านะหลานหนา
รู้สิ่งใดไม่รู้รู้วิชา	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

19. คำประพันธ์นี้สอนโดยใช้วิธีเปรียบเทียบอะไรกับอะไร

- ก. ความรัก - พ่อแม่
- ข. ความคิด - คำพูด
- ค. มนุษย์ - ใจมนุษย์
- ง. เถาวัลย์ - ใจมนุษย์

20. คำว่า "คิดอ่าน" ในคำประพันธ์นี้ มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ดู
- ข. ทบทวน
- ค. ตรวจตรา
- ง. พิจารณา

21. "สองสถาน" ในคำประพันธ์นี้ มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. สองอย่าง
- ข. สองแห่ง
- ค. สองสภาพ
- ง. สองตำแหน่ง

22. "มึงดั่งหิ่งห้อยน้อยแสง หรือจะแข่งกับดวงสุริยฉน์" ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. ชมชู้
- ข. เสียดสี
- ค. ตาหนี
- ง. สบประมาท

คำชี้แจง อ่านบทเพลงนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23

หากวันนี้เราล้มลง ยังคงลุกขึ้นใหม่ ถ้ายังคงมีหนทาง
ถ้ายังมีลมหายใจ ก้าวไปอย่าหวั่นไหวหวาดกลัว พร้อมทนทุกข์
หมองหม่น ฝอญความมืดหมองมัว ไม่กลัวจะผันถึงวันใหม่
หากวันใดอ่อนแอท้อแท้อย่าหวั่นไหว ขอให้ใจอย่าสิ้นหวัง
บัญชาแม่จะหนัก ก็คงไม่เกินกำลัง อย่าหยุดยั้งก้าวไป
ขออย่ายอมแพ้ อย่าอ่อนแอแม่จะร้องให้ จงลุกขึ้นสู้ไป
จุดหมายไม่ไกลเกินจริง

23. ข้อใดไม่ใช่แนวความคิดของผู้แต่งบทเพลงนี้

- ก. อย่าสิ้นหวัง
- ข. อย่าท้อแท้
- ค. อย่าทนทุกข์ทรมาน
- ง. อย่าหวั่นไหวหวาดกลัว

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 24 - 25

อยากคุยกับปราชญ์ราชบัณฑิต

กับนักคิดไทย เทศทุกเขตจันท์

โดยไม่ต้องไปมาหาสู่กัน

ใช้ความฝันแต่จริงง่ายยิ่งนัก

เพียงไป "ศึกษิตสยาม" ณ สามย่าน

บรรณสถานหน้าบรรดาศักดิ์

วารสารหนังสือดีมีพร้อมพรั่ง

ล้วนประจักษ์ทางคุณค่าปัญญาเอย

24. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. การเดินทางไปหาผู้ทรงความรู้

ข. การคุยกับผู้ทรงความรู้เป็นเพียงความฝัน

ค. การอ่านหนังสือคือการได้คุยกับผู้ทรงความรู้

ง. การอ่านหนังสือเป็นการประหยัดเวลาในการเดินทาง

25. ข้อใดอธิบายความของข้อความนี้ได้ถูกต้อง

ก. ศึกษิตสยาม เป็นชื่อหนังสือ สืบเกิดได้จากข้อความว่า วารสารหนังสือดี

ข. ศึกษิตสยาม เป็นชื่อนักปราชญ์ สืบเกิดได้จากข้อความว่า คุณค่าทางปัญญา

ค. ศึกษิตสยาม เป็นชื่อเจ้านาย สืบเกิดได้จากข้อความว่า หน้าบรรดาศักดิ์

ง. ศึกษิตสยาม เป็นชื่อร้านหนังสือ สืบเกิดได้จากข้อความว่า บรรณสารวารสารหนังสือดี

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 26

เมื่อครั้งคุณตาคุณยายยังเด็กอยู่นั้น ผู้คนนิยมกินหมากกันมากทั้งหญิงชาย
สาว ๆ ก็กินกันจนติดเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ฉะนั้นหมากพลูจึงเป็นสินค้าสำคัญเฝ้าการอยู่

26. จากข้อความข้างต้น ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. สมัยก่อนคนแก่นิยมกินหมาก

ข. สมัยก่อนหญิงชายนิยมกินหมาก

ค. สมัยก่อนหญิงสาวนิยมซื้อหมาก

ง. สมัยก่อนชายหนุ่มไม่นิยมกินหมาก

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27 - 28

ชายหาดเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่มีขยะมากที่สุด เพื่อนที่ชอบนำของไปเล่นที่ชายหาด มักจะหลงลืมหรือทิ้งขว้างไว้มีทั้งตุ๊กตาต่าง ๆ รถยนต์คันเล็ก หรือแม้กระทั่งแปรงสีฟัน ไฟแช็กของคุณพ่อและขวดน้ำหอมของคุณแม่ เศษขยะเหล่านี้เป็นอันตรายต่อนกที่หากินตามชายหาด มันอาจนึกว่าเป็นอาหารแล้วกลืนลงไปทำให้ติดคอ ที่ร้ายคือ หากมันนำไปบ้วนให้กับลูก อาจทำให้มันตายได้

ไปเที่ยวทะเลคราวหน้า เราควรช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาดด้วยอย่าทิ้งสิ่งต่าง ๆ ไว้ให้กลายเป็นขยะ

27. เราได้ข้อคิดใดจากการอ่านข้อความนี้

- ก. ควรช่วยกันป้องกันนกไม่ให้成为อันตราย
- ข. ของที่นำไปเล่นที่ชายหาดไม่ควรลืมทิ้งไว้
- ค. การนำของไปเล่นที่ชายหาดเป็นสิ่งไม่ควรทำ
- ง. ควรทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นที่เพื่อช่วยรักษาสภาพแวดล้อม

28. ข้อใดเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน ตามข้อความที่อ่าน

- ก. เพราะนกกินอาหารที่เป็นพิษ นกจึงตาย
- ข. เพราะชายหาดสวยงาม ผู้คนจึงชอบไปท่องเที่ยวตามชายหาด
- ค. เพราะชายหาดมีอาหารมาก นกจึงชอบหากินตามชายหาด
- ง. เพราะผู้คนที่ทิ้งสิ่งของไว้กลายเป็นขยะ ชายหาดจึงสกปรก

คำชี้แจง อ่านเรื่องนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 29 - 30

เดิมทีในบริเวณหมู่บ้านที่พื้นดินขึ้นและ มีน้ำขัง ทำให้เวลาไปมาหาสู่กันต้องลุยโคลนหรือที่ขึ้นและ จึงได้มีการทำขาคีโลกเอกโดยนำเอาไม้มาทำขาเดิน ในช่วงฤดูฝนก็จะมี การขี่ขาโลกเอกไปมาหาสู่กัน บางทีก็ทำให้พ้นจากการถูกสุนัขกัดได้ ต่อมาได้วิวัฒนาการมา เล่นแข่งกัน บ้างก็ใช้เดินข้ามลำน้ำ ลำห้วย ใช้เดินตอนวัวควายได้ ถ้าหากต้องการ ความเร็ว เวลาวิ่งต้องขอยเท้าถี่ ๆ ถ้าเดินก็ต้องเดินก้าวยาว ๆ แต่มีมือและเท้าต้อง สัมพันธ์กัน ทางภาคใต้เรียก "ทองสูง" ทางภาคกลางเรียก "สั๊กไม้ย่างกางเกง"

29. ข้อความนี้ กล่าวถึงอะไร

- ก. วิธีทำขาโลกเอก
- ข. วิธีเดินด้วยขาโลกเอก
- ค. ความสำคัญของขาโลกเอก
- ง. ประวัติความเป็นมาของขาโลกเอก

30. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของขาโลกเอก

- ก. ทำให้พ้นจากการถูกสุนัขกัดได้
- ข. ทำให้ไม่ต้องเดินลุยโคลนหรือที่ขึ้นและ
- ค. ใช้ฝึกการเดินให้คล่องแคล่วกว่าการเดินตามปกติ
- ง. ใช้เดินข้ามลำน้ำ ลำห้วย หรือเดินตอนวัวควายได้

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 31 - 32

สัตว์ป่าหลายชนิดใกล้จะสูญพันธุ์จากประเทศไทยแล้ว

อย่าซื้อลูกสัตว์ป่ามาเลี้ยง

อย่านำซากสัตว์ป่ามาประดับบ้านและเรือนกาย

อย่าใช้วัยวะสัตว์ป่าเป็นยาและอย่ากินเนื้อสัตว์ป่า

อย่าให้สัตว์ป่าเมืองไทยกลายเป็นแค่ความทรงจำ

เลิกล่า เลิกซื้อกันเสียแต่วันนี้

31. ผู้เขียนข้อความนี้ มีวัตถุประสงค์อย่างไร

- ก. สอนให้สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
- ข. เชิญชวนให้สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
- ค. เตือนให้มีจิตสำนึกร่วมกันคุ้มครองสัตว์ป่า
- ง. ประกาศให้ทราบว่าสัตว์ป่าเมืองไทยใกล้จะสูญพันธุ์

32. ถ้าเราสามารถปฏิบัติตามข้อความนี้ได้ จะเกิดผลดีอย่างไร

- ก. ผู้เขียนข้อความนี้จะพอใจ
- ข. สัตว์ป่าจะมีอวัยวะครบถ้วน
- ค. สัตว์ป่าจะไม่มีโอกาสสูญพันธุ์
- ง. ผู้อ่านข้อความนี้จะได้รับประโยชน์จากสัตว์ป่า

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 33 - 34

โรงงานเถื่อนที่ ตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ทำการลักลอบหลอมตะกั่ว ตะกั่วส่งกลืนเหม็นทำให้แสบจมูก สารตะกั่วรั่วไหลลงสู่พื้นที่ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ของชาวบ้าน จนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาวัวของสหกรณ์โคนมหนองโพล้มตายหลายสิบตัว ตรวจพบว่า มีสาเหตุจากการได้รับพิษสารตะกั่ว เนื่องจากกินหญ้าและใบข้าวโพดที่ปลูกอยู่ข้างโรงงาน ส่วนชาวบ้านนั้นมีอาการปวดศีรษะเป็นประจำ

หลังจากเกิดเหตุการณ์นี้แล้ว รัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ประกาศนโยบายคุมเข้มโรงงานทั้งเถื่อนและไม่เถื่อน

33. ข้อความนี้ มีความหมายตรงกับคำพ้องในข้อใด

- ก. วัวล้มดิน
- ข. วัวหายล้อมคอก
- ค. วัวของใครเข้าคอกคนนั้น
- ง. วัวเห็นแก่หญ้าข้าเห็นแก่กิน

34. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากข้อ 1 - 4 ได้ถูกต้อง

- 1. วัวตายหลายสิบตัว
 - 2. ตรวจพบพิษสารตะกั่ว
 - 3. โรงงานเถื่อนหลอมตะกั่ว
 - 4. กระทรวงอุตสาหกรรมคุมเข้มโรงงานต่าง ๆ
- ก. 3, 1, 2, 4
 - ข. 3, 2, 4, 1
 - ค. 2, 3, 4, 1
 - ง. 2, 4, 3, 1

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 35 - 36

นานาประเทศล้วน	นับถือ
คนที่รู้หนังสือ	แต่งได้
ใครเกลียดอักษรคือ	คนป่า
ใครเขาะกวีไซ้	แน่แท้คนคง

35. คนป่า ตามความหมายในคำประพันธ์นี้คือข้อใด

- ก. คนชนบท
- ข. คนไม่มีวัฒนธรรม
- ค. คนที่ไม่มีความรู้
- ง. คนที่ไม่แสวงหาความรู้

36. คำประพันธ์นี้ แสดงเจตนาอย่างไรของผู้เขียน

- ก. ยกย่องคนเก่ง
- ข. ยกย่องคนที่รู้หนังสือ
- ค. เขาะเขี่ยคนไม่มีความรู้
- ง. รังเกียจคนไม่มีความรู้

คำชี้แจง อ่านคำประพันธ์นี้ แล้วตอบคำถามข้อ 37 - 38

กระจกเงาเราส่องมองเป็นนิจ	คอยเพ่งพิศใบหน้าอย่าให้หมอง
แต่ดวงใจมีค่ากว่าเป็นทอง	ไม่ควรส่องกระจกบ้างหรืออย่างไร
ธรรมนั้นหรือคือกระจกยกล่องจิต	ให้เห็นผิดเห็นชอบตอบสงสัย
หาถูกต้องคลองธรรมนาสุใจ	หาผิดไว้ก็ให้ชอบระบอบธรรม

37. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสม

- ก. ใจมีค่ากว่ากาย
- ข. กระจกเงา กระจกใจ
- ค. หาถูกต้องสุใจ หาผิดให้แก้ไข
- ง. กระจกเงาส่องหน้า ธรรมะส่องใจ

38. คำว่า "ชอบ" ในคำประพันธ์นี้ มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. ดีใจ
- ข. ถูกใจ
- ค. พอใจ
- ง. ถูกต้อง

คำชี้แจง อ่านบทสนทนาแล้วตอบคำถามข้อ 39 - 40

แก้ว : "กล้า คุณนะ โชคดีจังนะ บ้านอยู่ใกล้โรงเรียน เดินห่านาทีกี่ถึง
บ้านผมต้องนั่งรถไฟไปครึ่งชั่วโมง"

กล้า : "ถึงบ้านเร็ว ๆ ก็ไม่รู้จะทำอะไร เบื่อจะตายไป หนังสือในโทรทัศน์ที่จะดูก็
ไม่ค่อยจะได้เรื่อง มีแต่โฆษณา น่าเบื่อ ไม่รู้จะดูทำไม แล้วคุณล่ะทำอะไร"

แก้ว : "ผมนะ ไม่ค่อยว่างหรอกกล้า กลับไปถึงก็ช่วยคุณแม่ทำกับข้าว ให้อาหาร
ไก่กับหมู เลี้ยงไก่ก็ได้กินไข่เลี้ยงหมูก็เหมือนเอาเงินใส่กระปุกออมสิน หมู
โตก็ขายได้"

กล้า : "ชีวิตเธอดูสบายกว่าฉันนะ ฉันทำอะไรเธอคงไม่ไหวหรอก มันหนักและ
เหนื่อยเกินไป"

39. จากบทสนทนา แก้วเป็นคนอย่างไร

- ก. มีอัธยาศัยดี
- ข. มีเมตตากรุณา
- ค. มีความคล่องแคล่ว
- ง. มีความขยันขันแข็ง

40. "คนเราคิดไม่เหมือนกัน มีอุดมการณ์ไม่เหมือนกัน ต่างความคิดอ่าน และก็ต่าง
ความหวัง ซึ่งเราควรจะเคารพต่อกัน ไม่กดขี่ไม่ขูดรีด และไม่ลดทอนความหวัง
ของคนอื่นด้วยอำนาจเป็นสิ่งที่ดีที่สุด"

ผู้กล่าวข้อความดังกล่าวนี้ เป็นคนอย่างไรน้อยที่สุด

- ก. มีเหตุผล
- ข. ใจกว้าง
- ค. ให้เกียรติคนอื่น
- ง. มีความคิดสร้างสรรค์

เฉลย แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ข้อ 1. ก

2. ง

3. ง

4. ข

5. ค

6. ก

7. ง

8. ข

9. ค

10. ก

11. ค

12. ข

13. ข

14. ข

15. ค

16. ง

17. ง

18. ง

19. ง

20. ง

ข้อ 21. ก

22. ง

23. ค

24. ค

25. ง

26. ข

27. ง

28. ง

29. ง

30. ค

31. ค

32. ค

33. ข

34. ก

35. ง

36. ข

37. ง

38. ง

39. ง

40. ง

ตาราง 8 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาไทย เป็นรายข้อ จำนวน 40 ข้อ

ข้อ	ความยากง่าย P	อำนาจจำแนก r	ข้อ	ความยากง่าย P	อำนาจจำแนก r
1.	0.640	0.295	21.	0.550	0.425
2.	0.560	0.464	22.	0.660	0.345
3.	0.600	0.356	23.	0.700	0.581
4.	0.530	0.329	24.	0.690	0.476
5.	0.290	0.220	25.	0.580	0.404
6.	0.550	0.472	26.	0.650	0.343
7.	0.690	0.389	27.	0.800	0.393
8.	0.570	0.477	28.	0.680	0.344
9.	0.330	0.208	29.	0.560	0.512
10.	0.620	0.409	30.	0.710	0.468
11.	0.540	0.353	31.	0.280	0.201
12.	0.440	0.318	32.	0.400	0.274
13.	0.770	0.506	33.	0.660	0.345
14.	0.500	0.268	34.	0.660	0.522
15.	0.300	0.295	35.	0.490	0.222
16.	0.700	0.240	36.	0.610	0.318
17.	0.440	0.288	37.	0.800	0.370
18.	0.580	0.267	38.	0.570	0.451
19.	0.470	0.367	39.	0.730	0.487
20.	0.710	0.498	40.	0.490	0.222

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 0.852

ตาราง 9 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	Pretest	Posttest	D	
1.	31.00	28.00	-3.00	33.00	35.00	2.00	
2.	20.00	27.00	7.00	28.00	30.00	2.00	
3.	32.00	34.00	2.00	32.00	34.00	2.00	
4.	31.00	37.00	6.00	28.00	28.00	.00	
5.	24.00	29.00	5.00	26.00	30.00	4.00	
6.	30.00	36.00	6.00	25.00	28.00	3.00	
7.	25.00	35.00	10.00	26.00	25.00	-1.00	
8.	31.00	34.00	3.00	23.00	27.00	4.00	
9.	16.00	24.00	8.00	22.00	27.00	5.00	
10.	25.00	23.00	-2.00	32.00	34.00	2.00	
11.	25.00	32.00	7.00	33.00	35.00	2.00	
12.	23.00	31.00	8.00	31.00	35.00	4.00	
13.	31.00	39.00	8.00	22.00	26.00	4.00	
14.	30.00	34.00	4.00	29.00	31.00	2.00	
15.	23.00	30.00	7.00	30.00	32.00	2.00	
16.	17.00	31.00	14.00	23.00	26.00	3.00	
17.	25.00	34.00	9.00	30.00	32.00	2.00	
18.	19.00	26.00	7.00	33.00	33.00	.00	
19.	22.00	28.00	6.00	24.00	22.00	-2.00	

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	Pretest	Posttest	D	
20.	26.00	29.00	3.00	26.00	28.00	2.00	
21.	16.00	25.00	9.00	22.00	23.00	1.00	
22.	32.00	34.00	2.00	26.00	27.00	1.00	
23.	25.00	32.00	7.00	15.00	25.00	10.00	
24.	18.00	30.00	12.00	26.00	30.00	4.00	
25.	26.00	32.00	6.00	30.00	29.00	-1.00	
26.	23.00	30.00	7.00	20.00	20.00	.00	
27.	25.00	26.00	1.00	21.00	23.00	2.00	
28.	12.00	21.00	9.00	22.00	29.00	7.00	
29.	25.00	34.00	9.00	24.00	28.00	4.00	
30.	23.00	28.00	5.00	17.00	24.00	7.00	
31.	20.00	24.00	4.00	31.00	37.00	6.00	
32.	25.00	30.00	5.00	27.00	30.00	3.00	
33.	30.00	35.00	5.00	16.00	25.00	9.00	
34.	26.00	30.00	4.00	17.00	19.00	2.00	
35.	25.00	30.00	5.00	17.00	16.00	-1.00	
36.	23.00	27.00	4.00	26.00	32.00	6.00	
37.	28.00	30.00	2.00	19.00	25.00	6.00	
38.	24.00	27.00	3.00	29.00	31.00	2.00	
39.	22.00	22.00	.00	21.00	28.00	7.00	

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	Pretest	Posttest	D	
40.	20.00	22.00	2.00	25.00	27.00	2.00	
41.	26.00	29.00	3.00	30.00	31.00	1.00	
42.	25.00	33.00	8.00	26.00	28.00	2.00	
43.	19.00	17.00	-2.00	22.00	24.00	2.00	
ΣX	1,044	1,269	225	1,085	1,209	124	
$\bar{X}$	24.279	29.511	5.232	25.233	28.116	2.884	
ΣX^2	26,286	38,373	1,717	28,419	34,865	654	
SD	4.727	4.687	3.585	4.980	4.558	2.657	
SD ²	22.349	21.970	12.850	24.802	20.772	7.058	

ภาคผนวก ค

- แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย
- คุณภาพของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย เป็นรายชื่อ
- คะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูให้ปฏิบัติในคาบการเรียนการสอนภาษาไทยมากน้อยเพียงใด ดังนั้น คำตอบจึงไม่มีข้อมูลหรือข้อผิดพลาด เพราะความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง
2. ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้โดยละเอียดแล้วพิจารณาว่า นักเรียนมีความสนใจจะกระทำหรือได้กระทำกิจกรรมนั้น ๆ มากน้อยระดับใดตามความเป็นจริงและเขียนเครื่องหมาย / หลังข้อความในช่องที่นักเรียนเลือกเพียงเครื่องหมายเดียวเท่านั้น โดยตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสนใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าตั้งใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูกำหนด		/		
00	ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของครูโดยการไม่สบตา			/	

ข้อ

น้อย
ที่สุด

1. เมื่อครูแจกใบงานหรือใบความรู้ ข้าพเจ้าจะรีบลงมืออ่าน
ให้เข้าใจ
2. ข้าพเจ้าชอบวิธีการที่ครูฝึกให้คิดเพื่อตอบคำถาม.....
3. ข้าพเจ้าสนุกสนานกับการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย.....
4. ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะรับฟังผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
การสอน
5. ข้าพเจ้าชอบนำวิธีการที่ครูสอนไปฝึกอ่านงานเขียนประเภทต่างๆ
6. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทย ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจ
เรียนมากขึ้น
7. ข้าพเจ้าชอบวิธีการที่ครูให้ฝึกแสดงความคิดเห็น
8. ข้าพเจ้าตั้งใจตรวจทานงานที่ได้รับมอบหมายให้
9. วิธีสอนของครูช่วยให้ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน
อย่างเป็นลำดับ
10. ข้าพเจ้าสนใจเอกสารที่ครูนำมาประกอบการสอน
11. ข้าพเจ้ารู้สึกชอบเมื่อครูเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น
12. เมื่อครูแนะนำให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามขั้นตอน
ข้าพเจ้าจะรีบลงมือปฏิบัติ
13. เมื่อมีอุปสรรคในการทำงานในคาบเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้าจะ
รับแก้ปัญหาตามการชี้แนะของครู
14. กิจกรรมที่ครูให้ทำ ช่วยให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้น
15. ข้าพเจ้าวางแผนที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนดเพื่อให้ได้
ผลดี
16. เมื่อครูฝึกให้ตอบคำถามในบทเรียน ข้าพเจ้าจะรีบยกมือตอบ
คำถาม

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสนใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
17.	ข้าพเจ้าตั้งใจฟังคำอธิบายของครู	...	...	...	...
18.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจากครู	...	...	...	...
19.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำแบบฝึกหัดครบทุกข้อ	...	...	...	...
20.	ข้าพเจ้าส่งงานครบและทันตามกำหนด	...	...	...	...
21.	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดเมื่อต้องศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง	...	...	...	...
22.	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้ทบทวนบทเรียนภาษาไทยที่เรียนมาแล้ว	...	...	...	...
23.	หลังจากอ่านคำถามที่เกี่ยวกับบทเรียนแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะหา คำตอบให้ได้โดยเร็ว	...	...	...	...
24.	เมื่อครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานที่ทำในคาบเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้าจะรับคำแนะนำนั้นมาแก้ไขจนกว่าจะถูกต้อง	...	...	...	...
25.	ข้าพเจ้าสนุกสนานเมื่อครูให้ฝึกการใช้เหตุผลเพื่อหาข้อสรุป ...	...	...	...	...

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยเป็นรายข้อ

ข้อ	r	t	ข้อ	r	t
1.	0.2736	2.3034	14.	0.3299	3.0273
2.	0.3390	2.9743	15.	0.4391	4.2901
3.	0.3022	2.7477	16.	0.3826	4.2631
4.	0.3783	3.7689	17.	0.3091	3.0111
5.	0.3635	2.9513	18.	0.3643	3.6672
6.	0.3949	3.3691	19.	0.2869	2.2682
7.	0.2086	1.7509	20.	0.3650	4.0094
8.	0.3401	2.7123	21.	0.3171	2.5330
9.	0.2834	2.7105	22.	0.3987	3.7978
10.	0.4053	3.6485	23.	0.5661	4.7599
11.	0.2376	2.5056	24.	0.2783	3.1902
12.	0.2810	2.5824	25.	0.3721	3.3773
13.	0.2750	1.9337			

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยเป็นรายข้อ

ข้อ	t	ข้อ	t
1.	3.1406	14.	5.1235
2.	4.0898	15.	4.2901
3.	4.2276	16.	4.8450
4.	4.3073	17.	4.0871
5.	3.3452	18.	5.3923
6.	4.3313	19.	4.5369
7.	3.7849	20.	4.3579
8.	3.6164	21.	2.4898
9.	4.7960	22.	5.3964
10.	5.7953	23.	4.5956
11.	4.8183	24.	3.4026
12.	2.1135	25.	5.6879
13.	2.6371		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

ตาราง 12 คะแนนความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยก่อนการเรียนกับหลังการเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	Pretest	Posttest	D	
1.	62.00	76.00	14.00	84.00	89.00	5.00	
2.	68.00	79.00	11.00	63.00	69.00	6.00	
3.	62.00	79.00	17.00	73.00	91.00	18.00	
4.	60.00	72.00	12.00	73.00	79.00	6.00	
5.	58.00	68.00	10.00	80.00	83.00	3.00	
6.	65.00	75.00	10.00	52.00	66.00	14.00	
7.	53.00	60.00	7.00	70.00	72.00	2.00	
8.	66.00	82.00	16.00	67.00	79.00	12.00	
9.	68.00	72.00	4.00	70.00	68.00	-2.00	
10.	61.00	68.00	7.00	93.00	94.00	1.00	
11.	62.00	63.00	1.00	52.00	57.00	5.00	
12.	67.00	83.00	16.00	60.00	70.00	10.00	
13.	65.00	70.00	5.00	70.00	81.00	11.00	
14.	55.00	60.00	5.00	52.00	63.00	11.00	
15.	84.00	90.00	6.00	56.00	68.00	12.00	
16.	79.00	97.00	18.00	66.00	77.00	11.00	
17.	87.00	97.00	10.00	81.00	91.00	10.00	
18.	86.00	96.00	10.00	59.00	67.00	8.00	
19.	76.00	86.00	10.00	65.00	80.00	15.00	

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	Pretest	Posttest	D	
20.	80.00	84.00	4.00	76.00	83.00	7.00	
21.	72.00	90.00	18.00	76.00	87.00	11.00	
22.	68.00	84.00	16.00	85.00	94.00	9.00	
23.	73.00	80.00	7.00	83.00	93.00	10.00	
24.	54.00	69.00	15.00	75.00	86.00	11.00	
25.	51.00	61.00	10.00	77.00	79.00	2.00	
26.	73.00	82.00	9.00	60.00	58.00	-2.00	
27.	63.00	82.00	19.00	62.00	72.00	10.00	
28.	80.00	83.00	3.00	58.00	68.00	10.00	
29.	61.00	74.00	13.00	65.00	67.00	4.00	
30.	71.00	80.00	9.00	64.00	65.00	1.00	
31.	75.00	81.00	6.00	63.00	72.00	9.00	
32.	59.00	70.00	11.00	79.00	81.00	2.00	
33.	59.00	62.00	3.00	65.00	67.00	2.00	
34.	61.00	65.00	4.00	54.00	60.00	6.00	
35.	61.00	65.00	4.00	64.00	60.00	-4.00	
36.	51.00	64.00	13.00	75.00	77.00	2.00	
37.	55.00	74.00	19.00	56.00	73.00	17.00	
38.	61.00	70.00	9.00	67.00	68.00	1.00	
39.	54.00	68.00	14.00	69.00	81.00	12.00	

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	Pretest	Posttest	D	
40.	61.00	69.00	8.00	63.00	70.00	7.00	
41.	70.00	77.00	7.00	65.00	71.00	6.00	
42.	65.00	71.00	6.00	52.00	55.00	3.00	
43.	64.00	80.00	16.00	40.00	46.00	6.00	
ΣX	2,847	3,258	432	2,879	3,179	300	
$\bar{X}$	66.209	75.770	10.047	66.953	73.930	6.977	
ΣX^2	192,081	251,000	5,368	197,697	240,433	3,206	
SD	9.236	9.94	4.947	10.843	11.350	5.148	
SD^2	85.312	98.802	24.474	117.569	128.781	26.500	

ภาคผนวก ง

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2 โดยใช้สูตร t-test for Independent Groups

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อ 3, 4, 5, 6 โดยใช้สูตร t-test for Dependent Groups

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
โดยใช้สูตร t-test for Independent Groups ในรูป Difference Scores

$$\text{จากสูตร } t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}} ; df = n_1 + n_2 - 2$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s_D^2}{n_1} + \frac{s_D^2}{n_2}}$$

$$\begin{aligned} \text{หา } s_D^2 \text{ จาก } s_x^2 &= \frac{\frac{n_1 \sum x_1^2 - (\sum x_1)^2}{n_1} + \frac{n_2 \sum x_2^2 - (\sum x_2)^2}{n_2}}{n_1 + n_2 - 2} \\ &= \frac{\frac{43 \times 1,717 - (225)^2}{43} + \frac{43 \times 654 - (124)^2}{43}}{43 + 43 - 2} \\ &= \frac{\frac{73,831 - 50,625}{43} + \frac{28,122 - 15,376}{43}}{84} \\ &= \frac{\frac{23,206}{43} + \frac{12,746}{43}}{84} \\ &= \frac{836.09302}{84} \\ &= 9.953 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 s_{MD_1 - MD_2} &= \sqrt{\frac{9.953}{43} + \frac{9.953}{43}} \\
 &= \sqrt{0.462} \\
 &= 0.680 \\
 &= \frac{5.232 - 2.884}{0.680} \\
 &= 3.453
 \end{aligned}$$

$$t \text{ จำนวน} = 3.453$$

$$\text{เปิดค่า } t(\alpha, df) = t(0.01, 84)$$

$$t \text{ ตาราง} = 2.66$$

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
โดยใช้สูตร t-test for Independent Groups ในรูป Difference Scores

$$\text{จากสูตร } t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}} ; df = n_1 + n_2 - 2$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} + \frac{S_D^2}{n_2}}$$

$$\begin{aligned} \text{หา } S_D^2 \text{ จาก } S_x^2 &= \frac{\frac{n_1 \sum x_1^2 - (\sum x_1)^2}{n_1} + \frac{n_2 \sum x_2^2 - (\sum x_2)^2}{n_2}}{n_1 + n_2 - 2} \\ &= \frac{\frac{43 \times 5,368 - (432)^2}{43} + \frac{43 \times 3,206 - (300)^2}{43}}{43 + 43 - 2} \\ &= \frac{\frac{23,0824 - 186,624}{43} + \frac{137,858 - 90,000}{43}}{84} \\ &= \frac{\frac{44,200}{43} + \frac{47,858}{43}}{84} \\ &= \frac{2,140 + 8837}{84} \\ &= 25.487 \end{aligned}$$

$$s_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{25.487}{43} + \frac{25.487}{43}}$$

$$= \sqrt{1.185}$$

$$= 1.089$$

$$= \frac{10.047 - 6.977}{1.089}$$

$$= 2.82$$

$$t \text{ จำนวน} = 2.82$$

$$\text{เปิดค่า } t(\alpha, df) = t(0.01, 84)$$

$$t \text{ ตาราง} = 2.66$$

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน
ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร t-test for Dependent Groups

$$\text{จากสูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$= \frac{225}{\sqrt{\frac{43 \times 1,717 - (225)^2}{43 - 1}}}$$

$$= \frac{225}{\sqrt{\frac{73,831 - 50,625}{42}}}$$

$$= \frac{225}{23.505}$$

$$= 9.572$$

$$t \text{ คำนวณ} = 9.572$$

$$\text{เปิดค่า } t(\alpha, df) = t(.01, 42)$$

$$t \text{ ตาราง} = 2.704$$

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน
ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร t-test for Dependent Groups

$$\text{จากสูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$= \frac{432}{\sqrt{\frac{43 \times 5,368 - (432)^2}{43 - 1}}}$$

$$= \frac{432}{\sqrt{\frac{230,824 - 186,624}{42}}}$$

$$= \frac{432}{32.440}$$

$$= 13.317$$

$$t \text{ คำนวณ} = 13.317$$

$$\text{เปิดค่า } t(\alpha, df) = t(.01, 42)$$

$$t \text{ ตาราง} = 2.704$$

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน
ของกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t-test for Dependent Groups

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } t &= \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}} \\
 &= \frac{124}{\sqrt{\frac{43 \times 654 - (124)^2}{43 - 1}}} \\
 &= \frac{124}{\sqrt{\frac{28,122 - 15,376}{42}}} \\
 &= \frac{124}{17.421} \\
 &= 7.118 \\
 t \text{ คำนวณ} &= 7.118 \\
 \text{เปิดค่า } t(\alpha, df) &= t(.01; 42) \\
 t \text{ ตาราง} &= 2.704
 \end{aligned}$$

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย ระหว่างก่อนการเรียนกับหลังการเรียน
ของกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t-test for Dependent Groups

$$\text{จากสูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$= \frac{124}{\sqrt{\frac{43 \times 654 - (124)^2}{43 - 1}}}$$

$$= \frac{124}{\sqrt{\frac{28,122 - 15,376}{42}}}$$

$$= \frac{124}{17.421}$$

$$= 7.118$$

$$t \text{ คำนวณ} = 7.118$$

$$\text{เปิดค่า } t(\alpha, df) = t(0.01, 42)$$

$$t \text{ ตาราง} = 2.704$$

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน

1. ผศ.สุมานัน รุ่งเรืองธรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์ขจรศรี ขาดิกานนท์ โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ผาณิตก์ วิไลสูงเนิน โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

1. ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุล สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์ขจรศรี ขาดิกานนท์ โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ภาวิณี ศรีสวัสดิ์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียน
มัธยมตระการพืชผล
อำเภอตระการพืชผล
จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนภาษาไทย

1. รศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุ่ม สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. รศ.อัจฉรา สุขารมณ์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
3. อาจารย์ขจรศรี ขาดิกานนท์ โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวฉวีวรรณ ไททอง
เกิดวันที่	19 มิถุนายน 2501
สถานที่เกิด	อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	203 หมู่ 3 เกษมสมบัติ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 34130
ตำแหน่งทำงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 34130 โทร (045) 481133
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ป.กศ.สูง วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ จากวิทยาลัยครูอุบลราชธานี
พ.ศ. 2525	กศ.บ. วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทสุขศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2540	กศ.ม. วิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร